מספר 1686 | שנה 34 | ט"ו טבת תש"ל, 24.12.1969 | המחיר 1.50 ל"י

העולם הזה

המשבר ביחסי ישראל-אמריקה

לקראת אמברגו אמריקאי?

אריק שרון:

שינויים בחזית התעלה?

מרדכי רחמים יוצא לחופש

פעולה כפולה בשפופרת אחת

משחת השיניים

זְבְרָה

הפסים האדומים מכילים HEXACHLOROPHENE נגד בקטריות
המשחה הלבנה מכילה BROMCHLOROPHENE לחטוי הפה

* „זברה" בפסים הכחולים
מכילה „פלואוריד"

כשר

שן:
בפנים הקופסא
מפתח חסכון -
לניצול המשחה עד הסוף.

עוד מוצר מהפכני
עוד מוצר איכות
של

עץ הזית

נאומה של גולדה מאיר נגד אורי אבנרי – בוויכוח על כינון ממשלתה

„האם יש לו אומץ לב...

בוויכוח על כינון הממשלה החדשה היה נאומו של אורי אבנרי (שפורסם בגליון האחרון של „העולם הזה", במדור „הנדון", תחת הכותרת „יום שחור") רק אחד מעשרים — 10 דקות מתוך שש שעות. אולם גולדה מאיר הקדישה כימעט את כל נאום־התשובה שלה באופן בילעדי לנאום זה, תוך התקפה אישית חריפה (כרגיל) על אבנרי.

מכיוון שלא ניתן להתווכח בכנסת על נאום־תשובה, נפרסם להלן את דברי הגברת מאיר — יחד עם הערות אבנרי (באותיות שמנות).

גולדה מאיר: רצוני לפסוח על כל מיני דברים אחרים ולעמוד בעיקר על נושא יסודי — גם אם לא אוכל להגיד שכל הדברים שנאמרו בנושא זה היו יסודיים — האם באמת יש לנו מה לעשות על־מנת להביא את השלום, האם יש בנו אשמה.

חבר־הכנסת אורי אבנרי תמיד אומר מה שהוא אומר, ולא חשוב מה, מתוך ביטחון אבסולוטי.

כך הוא אומר, למשל, שדיברתי נגד אלה הרוצים שלום. דיברתי נגד אלה שמדברים על שלום כאילו הוא נתון, אלא שאנחנו לא רוצים בו, שלא מוסבר לנו ששלום הוא טוב ממלחמה, ששלום הוא דבר רצוי, ולא אומרים איך להשיג זאת, ובכך יש סכנה מפני שדברים אלה אינם מובילים אותנו לשלום, אלא מובילים אותנו לייאוש. גם אמרתי דברים אלה.

האמת היא הפוכה: מי שאומר שאין שום סיכוי לשלום, הוא המוביל לייאוש. וזה מה שאמרה גולדה מאיר בנאום שהזכרתי, כשקבעה כי „ההטפה לשלום" היא מסוכנת למדינה.

גולדה מאיר: אינני מבינה אנשים רציניים, ולא אוייבי ישראל, שבדיבור הזה, ביודעין או בלא־יודעין, יוצרים אשלייה, שהגה אפשר להגיע לשלום — אילו רק רצינו. ובין הדברים שנאמרו היום יש גם מהאלמנט הזה, אבל הם לא נאמרו על־ידי אנשים תמימים.

ב־30 ביוני 1969 היה ויכוח מדיני בכנסת, בעיקבות סקירה שמסרתי לכנסת על משרד ראש־הממשלה, ונאמרו דברים כאלה:*

„לפני שמונה שבועות האשימה אותי ראש־הממשלה בהאשמות חמורות" — **וכאן יש עוד מיני דברים יפים עלי, בערך כמו היום** — „בעיקבות ויכוח זה ראיתי חובה לעצמי לנסוע בעצמי לניו־יורק ולוושינגטון, להיוועד אישית עם כל המנהלים יוזמה זו מטעם ארצות־הברית וברית־טניה, כדי שאוכל לבוא אל הכנסת ואל הציבור כשבפי הערכות מוסמכות ומעודכנות.

„שוחחתי ארוכות, בין השאר, עם ראשי משלחות ארצות־הברית ובריטניה באו״ם, השר צ׳ארלס יוסט והשר לורד קראדון, המנהלים את שיחות ארבע המעצמות באו״ם. שוחחתי עם הצוות האחראי בבית הלבן לענייני המזרח התיכון, מטעם יועץ הנשיא ניכסון, הנרי קיסינג׳ר, ועם סגן־שר־החוץ יוסף סיסקו, המנהל את שיחות שתי המעצמות."

זה עשה רושם. „אחרי כל השיחות האלה גברה בליבי אי־ההבנה — ואולי יש לומר: הפליאה והתדהמה — כלפי עמדת ממשלת־ישראל, כפי שהתבטאה גם בדברי־ה של ראש־הממשלה היום. עמדה זו כלפי יוזמת המעצמות אין בה הגיון, אין בה הערכה נכונה, אין בה תבונה מדינית. והעיקר הוא זה: אין שום סתירה בין החלטות הכנסת ובין עמדת ארצות־הברית ובריטניה בשיחות ארבע המעצמות. מנוי וגמור עם ממשלת ארצות־הברית ועם ממשלת בריטניה להביא לידי משא־ומתן ישיר בין ישראל ובין ממשלות ערב, בשלב מתקדם של השיחות, ולידי חתימת חוזה ישיר והדדי, שלא ייבדל באופן מעשי" — **פה זה כבר מתחיל להיות לא כל־כך בטוח** — „מחוזה שלום." **יש עוד דברים מעניינים, אבל אפסח עליהם.**

ועוד: „בדעת הקהל האמריקנית גוברת בצורה בולטת וקיצונית הנטייה לנטוש התחייבויות גלובליות. אם תעודד ממשלתנו את הרושם כי ישראל מחבלת בסיכויי השלום בכוונה תחילה, כדי להחזיק בשטחים כבושים, עלולות התוצאות להיות הרות־שואה בשנים הבאות.

„ברית־המועצות פועלת בכל כוחה כדי לשכנע את מצרים לקבל את עיקרי ההצעה האמריקאית, לא מתוך אהבה יתירה אלינו, חלילה, אלא מתוך ראייה מפוכחת של האינטרס הסובייטי. בניגוד להודעות המופצות בישראל, התשובה הסובייטית האחרונה היתה חיובית בעיקרה, וכך נתקבלה בחוגי הממשלה האמריקאית."

כנראה שאני צחקתי כאן קצת, ולכן נאמר: „אם גברתי ראש הממשלה צוחקת, יש תחת ידי קטע מתוך הוושינגטון פוסט, עיתון מקורב מאוד לחוגי הממשל בארצות־הברית. הכותרת היא: "U.S. Optimistic Over Changes Soviet Stance on Mideast."

„לצערי, לא אני, וגם לא את, גבירתי ראש־הממשלה, איננו יכולים לצטט דברים שנאמרו בשיחות שאינן לפרסום. אבל מה שכתוב בעיתון מותר לצטט..."

אינני יודעת מדוע נסע לשם חבר־הכנסת אבנרי, האם על־מנת לספר לנו כל זאת? בכל זאת הוא איננו מספר הכל ומסתפק במה שכתוב בעיתון וושינגטון פוסט. ולהלן הוא אומר: „ומה שכתוב בעיתון תואם, לפי מיטב ידיעתי, את ההערכות בחוגי ממשלת ניכסון, והערכות אלה משמשות בסיס להמשך היוזמה."

„בצמרת המשטר המצרי יש התרוצצות בין חוגים קיצוניים ובין שואפי הסדה. בוושינגטון מאמינים כי עבד־אל־נאצר הוא בצד המתון... אין ביטחון ששליט מצרים יוכל בסופו של דבר ללכת בדרך המוצעת על־ידי האמריקאים. הדבר תלוי לא במעט בהצהרות ובמעשים של ממשלת־ישראל. הדבר תלוי גם בהלכי־הרוח בעם הפלסטיני ובאירגוני־הפדאיון. מבחינה זו בוודאי היה קל יותר להגיע להסדר אילו היתה ראש־הממשלה משתדלת להגיע לדו־שיח עם מנהיגי העם הפלסטיני בשטחים המוחזקים, לפחות במידה שהיא משתדלת להגיע לדו־שיח עם מנהיגי הגויים. הרי יותר קל ויותר זול לדבר איתם מאשר עם הרולד וילסון ועם הנשיא ניכסון." **אם אינני טועה, יש פה גם עצה שאני אדבר עם עראפאת.**

אם חבר־הכנסת אבנרי ניתן במינימום שניתן לצפות מחבר־כנסת, אני מרשה לעצמי לשאול אותו: האם הוא מוכן לומר לגבי כל הדברים שאמר בכנסת ב־30 ביוני, אחרי שהוא עצמו היה בוושינגטון ודיבר עם אנשים חשובים, וכן היה גם בניו־יורק וגם באו״ם, שפה היה הסכם קרוב בין ארצות־הברית לבין ברית־המועצות, ושברית־המועצות משתדלת בכל כוחה להשפיע על נאצר שהוא יסכים, וכן כל שאר הדברים שקראתי ולא קראתי מתוך נאומו בכנסת — האם יש לו אומץ־לב לומר על כך: טעיתי? ואם לא — האם הוא יאמר שכל מה שאמר אז — שריר וקיים?

אורי אבנרי: בהחלט כן.

גולדה מאיר: זה קיים?

אורי אבנרי: כן, ונאום רוג׳רס מוכיח זאת.

גולדה מאיר: אם זה כך, אני מבקשת את חבר־הכנסת להתייחס לדברים שאמר היום חבר־הכנסת אבנרי על סמך זה שכל הדברים שנאמרו על־ידו ביוני ואשר קראתי אותם לפניכם קיימים לדעתו.

הקריאה המוזרה הזאת מתוך נאום שלי לפני חצי שנה, תחת לענות לנאום שלי מאותו יום, היא טכסיס אופייני של גולדה. הוא נועד לעורר את הרושם כאילו דברי נתבדו. אך מי שקורא את הדברים בעיון, נוכח לדעת כי אין בכך שמץ של אמת.

גם כיום מאמינים כל המשקיפים הרציניים בוושינגטון כי לברית־המועצות השפעה ממתנת בעולם הערבי, וכי היא רוצה בהסדר מדיני. עמדת ארצות־הברית היתה ונשארה בדיוק כמו שהגדרתי באותו נאום.

אך העיקר הוא שגולדה פסחה על הקטע המרכזי והעיקרי של אותו נאום מה־30 ביוני:

„אני רוצה לשאול את ראש־הממשלה פנים אל פנים, בכל הפשטות:

„גברתי, האם את מאמינה שמנהיג מצרים יכול או רוצה להגיע בדרך זו (של ארבע מעצמות) למשא־ומתן ישיר ולחוזה הדדי?

„אם אינך מאמינה — מה ההגיון המדיני בשלילת יוזמת המעצמות מצידנו? אם את בטוחה ששום דבר לא ייצא מיוזמה זו, בגלל סירוב המצרים, מה הטעם בכריית תהום בינינו ובין אחרוני ידידינו בעולם, הרואים ביוזמה זו פתח להצלה ודרך להצלת שלומם ושלום העולם?

„אם, לעומת זאת, את מאמינה כי יש סיכוי סביר ששליט מצרים יקבל בסופו של דבר את „עיסקת החבילה" האמריקאית, מהי זכותך המוסרית והמדינית להתנגד לכך ולחבל ביוזמה זו?"

גולדה פסחה על קטע זה, מפני שאין לה תשובה לשאלה מכרעת זו, שנשארה אקטואלית גם כיום.

רוצה אני לעמוד על שאלה אחת, אשר נגע בה חבר־הכנסת אברהם עופר וכן חברים אחרים של הכנסת, ביניהם גם חבר־הכנסת סנה, וזו העמדת הבעייה בצורה החמורה ביותר מבחינתנו: שטח או שלום?

ומדוע זה חמור? באופן תיאורטי היה יכול להיות מצב לאחר המלחמה שלפיו יבואו הערבים ויגידו: מספיק ודי במלחמות, אנו רוצים וגם הגענו למסקנה שיש לנו עניין לחיות אתכם בשלום. בכל אופן איננו מצליחים לנצח במלחמות, מסיבה זו או אחרת, אנו מוכנים עכשיו לדבר אתכם על שלום.

ואנו היינו משיבים להם: כל זה טוב ויפה, זה בדיוק מה שאנו רוצים, אבל המקום בו אנו עומדים — הוא הגבול. והם היו אומרים: לא, לא זה הגבול, תזוזו, פה הגבול. אז יכול היה להתעורר ויכוח בתוכנו על שלום או שטח? אני מתארת לעצמי שיכול היה להתעורר ויכוח: איפה הוא הגבול המבטיח ביטחון ושלום? לאחר מכן יכול היה מישהו לומר: החיכוח הוא — שלום או שטח. נניח שכך היה.

ואני שואלת בכל הרצינות והידידות: על סמך מה בא אלינו אדם מהארץ, היושב בתוך העם, שנתיים וחצי לאחר המלחמה, לאחר כל הקריאות שלנו על נכונות לפגיש בוקר, צהריים וערב, באיזה מקום שהוא, עם מישהו מ ליטי ערב, עם איזה שליח של שליט ערבי, לנהל מש ומתן על שלום, ללא תנאים מוקדמים מכל צד שהוא מנת להגיע לגבולות בטוחים, מוכרים ומוסכמים, והו אומר את הדברים האלה?

ערב הבחירות הכריזה מפלגת גולדה מא חגיגית כי לא תחזיר בשום פנים, גם תמור שלום, את רמת־הגולן, רצועת־עזה, שארם א שייך ומיזרח סיני, ולא תסכים לשום שינ במצב ירושלים. כל שריה המרכזיים חזרו ע כך בנאומיהם. כל ערבי יודע זאת. מה הטע לדבר, אם כן, על משא־ומתן „בלי תנאי מוקדמים"? איזה ערבי יסכים למשא־ומת אפילו עקיף, אם ברור מראש כי ישראל מת כוונת לספח שטחים נרחבים אלה?

הקמת ממשלת־הליכוד־הלאומי מחמירה מצ זה שבעתיים. ברור עתה לכל העולם שקרו למחצית שרי ישראל רוצים בסיפוח כל השט חים המוחזקים, וכי האחרים רוצים בסיפו שטחים נרחבים. מצב זה הורס את מעמדנ של כל היסודות במצרים ובעולם הערבי, הס בורים שכדאי להגיע להסדר שלום, ומחזק את היסודות היותר קיצוניים.

מבחינה זו, גישתה של גולדה היתה ילדר תית — אילו היתה כנה. האמת היא שגול דה כלל אינה מעוניינת במשא־ומתן, אם לא מובטח מראש שהערבים מסכימים לסיפוח ירושלים, גולן, עזה, שארם־אל־שייך ועוד.

הערה אחרונה בעניין „פלשתינה". בשום פנים ואופן אינני מצליחה להבין את ההיטות מצד אנשים — מתוך כוונה טובה — לכך שאנחנו מוכרחים לעודד ולעזור ל הכיר בצורך של הקמת מדינה פלשתינאית.

אחת מן השתיים, אם יש אמת בכך שערבים ביהודה ושומרון רוצים מדינה עצמאית, מה עשו לשם כך במשך 22 שנה? אם הם לא ראו ואינם רואים את ירדן כארצם, מדוע לא שמענו על כך ולא ראינו זאת, מדוע לא היה דבר מה במשך השנים האלה? אנחנו לא היינו שם.

אורי אבנרי: היו אלפי הפגנות.

גולדה מאיר: אנחנו לא עמדנו להם בדרך.

אורי אבנרי: אלפים ישבו בבתי־הסוהר בשביל זה.

גולדה מאיר: ...ומכל הצדדים אומרים חברי־כנסת, שאם איננו מסכימים, זאת הסיבה שלא בא השלום. אומרים שאם לא נקים עוד מדינה ערבית, עם מי נעשה שלום? צריך להקים מדינה ערבית נוספת, ה־15 במיספר.

איזו גישה ילדותית! אין כל הבדל אם יש 14 או 15 או 20 מדינות ערביות. גורל ישראל לא יוכרע בהצבעה באו״ם. איזה נימוק חסר־חשיבות לעומת העובדה המכרעת בעולם ה־ערבי של ימינו: ההתעוררות העצומה של ה־תנועה הלאומית הפלסטינית.

מה שקרה לפני 20 שנה אינו חשוב. כושרו של מדינאי נמדד על פי יכולתו להסתגל במ־הירות להתפתחות מחפכנית חדשה!

בין אלה שמדברים על מדינה פלשתינאית, אנו בטוחה שיש שני סוגים. יש מישהו — ואבקש סליחה על כך שלא אקרא בשמות — שחדאי לא חשב על זה עד הסוף, לא חשב עד הסוף מה יהיו הגבולות של המדינה ה־15 הזאת. ויש מישהו שחדאי כן חשב וחושב: אדרבא; והוא יודע לאן יובילו הגבולות האלה.

ראיתי דברי מנהיגים אחדים. איש לא יכול להגיד שה־מנהיגות הערבית בגדה מאוחדת ומלוכדת בדרישה זאת למדינה פלשתינאית. לא היה ולא נברא. ראיתי דברי ער־בים שכן מדברים על מדינה פלשתינאית, ויש ביניהם חילוקי־דיעות. יש מי שאומר: נסתפק בגבולות של שנת 1967, ואחר־כך נלך עד גבול 1947. יש מי שאומר: לא, מייד לגבול 1947.

האם אני מפחדת שיחזיו אותנו לגבול 1967 או מגבול 1947 בכוח? לא. אבל בטרם שמחליטים שחסרה לנו באיזה שהוא מקום צרה, שנשאר מקום ריק כלשהו ואפשר למלא אותו על־ידי צרה נוספת שבמו ידנו אנחנו צריכים לסחוב אותה עלינו, בטרם מחליטים על כך — צריך קצת לחשוב.

מי שפוחד להידבר עם העם הפלסטיני מתוך חשש שהחלק הקיצוני שבו עלול לדרוש את גבולות 1947, אינו מסוגל לנהל בכלל שום משא־ומתן עם כל גורם שהוא. תמיד יש מישהו שיעלה דרישות קיצוניות.

איש אינו יכול להזיז את צה״ל משום גבול, בלי הסכמת ישראל. כל ערבי יודע זאת, ולכן אין איש במרחב מדבר ברצינות על גבולות 1947. גולדה מעלה פירכה זו, כדי להסיח את הדעת מהשאלה האמיתית: אם היא מוכנה להסכים לגבול ה־5 ביוני 1967 בין ישראל ופלסטין, תמורת הסדרי־ביטחון מחיי־בים ושלום. התשובה היא שלילית, ומשום כך היא פוטלת את רעיון השלום הפלסטיני.

* הנוכחים באולם ידעו שזהו נאום של אורי אבנרי, אף שגולדה לא אמרה זאת תחילה.

יש שיטה בטירוף

סיבוב בכנסת

אין דבר מצחיק יותר מאשר מלחמה על כסאות.

אך המלחמה שהוכרזה עלינו עכשיו אינה מצחיקה כלל וכלל. למרות שהיא נוגעת לכסאות דווקא.

★ ★ ★

במשך עשרים שנה היו סדרי־ישיבה קבועים בכנסת, לפי סדר גודל הסיעות. הגדולה ביותר ישבה משמאל, לידה השניה בגודלה, וכן האלה.

בקצה הימני ביותר ישבו הסיעות הקטנטנות. היה זה מעין גטו של המיסכנים, וכל שומר נפשו רחק ממנו.

עד שבאה סיעת־היחיד שלנו לכנסת השישית. הושיבו אותה במקום שלפני האחרון בכנסת (במקום האחרון ישב איש מק"י שמיאל מיקונים, שקיבל פחות קולות.)

ואז נתברר פתאום לבוסים הנדהמים של המערך, אולם אפילו כך נאלצים הצלמים לעשות אקרובטיקה ממש כדי להימנע ל־צלם אותנו, כך שמנהלי רשות־השידור לא יבואו להם על הראש. (מי שראה בשבוע שעבר בטלוויזיה את הוויכוח על כינון הממשלה החדשה, מוכרח היה להתפעל מכשרונם של הצלמים, שמצלמותיהם הסתובבו סביבנו במשך כל שעות היום מבלי להיתקל בנו. כל הכבוד).

כך הפך הגטו המיסכן שלנו למוקד אולם הכנסת וזה הביא את הבוסים של המשולש הבלתי־קדוש — המערך, גח"ל והמפד"ל — להחלטה נחושה: מוכרחים לשנות את הכל.

★ ★ ★

קודם כל היה צורך בתירוץ. הרי אי־אפשר היה פשוט לבוא ולהגיד: מוכרחים לסלק את העולם הזה ממקומו.

משום כך באו והמציאו תירוץ אבסורדי ממש: מכיוון שסיעת המערך גדלה וכו', והיא תופסת את מחצית האולם וכו', נוצר מצב שיש מעבר בין ספסלי גח"ל וכו' — ועוד שטויות מסוג זה.

המזימה עצמה פשוטה הרבה יותר.

ספסלי הכנסת אינם מהדים חצי־גורן־עגולה, אלא פרסה. מרכז הפרסה מרוחק ביותר מדוכני היו"ר, הנואם והקצרניות.

מבחינת יציע המבקרים, הספסלים האחוריים של מרכז הפרסה הם שטח מת. סיעה המצרך וגח"ל שהמקום העלוב שלנו אינו רע כל כך. הפכנו אותו לעמדת־מפתח.

קודם כל, רואים את המקום הזה היטב מיציע המבקרים. במשך הזמן עברו ביציע זה מאות אלפי ישראלים, וכולם ראו את סיעתנו, שלא החסירה אף ישיבה אחת, בולטת בין הספסלים הריקים.

שנית, מקום זה סמוך לדוכן הנואמים. ממילא קל לסבך משם את הנואם בוויכוח, על־ידי קריאות־ביניים. בעוד שהנואם אינו מסוגל לקלוט קריאות־ביניים ממקומות מרוחקים, הוא שומע היטב קריאות ממקומנו, וכך הכרחנו לא פעם את דוברי הממשלה להכנס לוויכוח עימנו שלא היו מעוניינים בו.

שלישית, המקום סמוך לדוכן הקצרניות. אלה יכולות לרשום קריאות־ביניים רק כשהן שומעות אותן. האקוסטיקה בכנסת היא כזאת שקשה לשמוע מרחוק, אך הקריאות שלנו נקלטו כמעט תמיד.

רביעית, מאז הקמת הטלוויזיה יש למקום זה יתרון נוסף. קשה לצלם באולם הכנסת מבלי לראות אותנו. אמנם, יש בכנסת אדם שתפקידו הוא לדאוג לכך שהצלמים יצלמו תמיד ממקום הנמצא בדיוק מול ספסלי היושבת שם, פשוט לא תיראה לעולם על־ידי מאות אלפי מבקרי הכנסת. היא פשוט תיעלם, אפילו אם תהיה נוכחת בכל ישיבה. פני היושבים שם לא יוכלו להיקלט לעולם במצלמת הטלוויזיה. אם לא ידפקו על השולחן ולא יעשו שמיניות באוויר, לא ייקלטו קריאות שלהם בפרוטוקול.

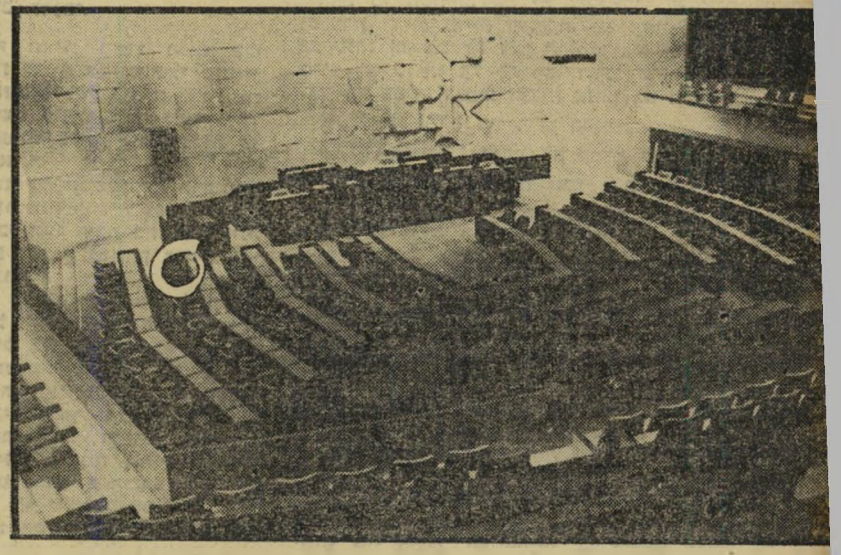

איך להסתיר! תמונה זו של אולם הכנסת צולמה מיציע המבקרים. סיעתנו יושבת כעת במקום המסומן, ליד דוכן הקצרניות. בעלי המזימה רוצים להזיזה לשורה האחורית במרכז הפרסה — כיוון שאינה נראית מהיציע.

כשיושבת במרכז הפרסה סיעה גדולה, כמו גח"ל, אין בכך אסון, כי עצם גודלה של הסיעה מבטיח את התבלטותה. החצי הקדמי של הסיעה ייראה תמיד, וממילא כמעט לעולם לא נוכחים יותר ממחצית החברים.

אך סיעה של שני חברים בשטח מת זה, בספסלים האחוריים, כאילו נשלחה לסיביר.

זוהי התנקשות גלויה, שרירותית וברוטאלית בסיעתנו — החמורה ביותר מאז נתקבל סעיף סתימת־הפה בייחס להצעות־לסדר־היום. זוהי הכרזת מלחמה עלינו, ברשית הכנסת החדשה. לא מלחמה על יוקרה וכבוד, אלא מלחמה על עצם כושרנו למלא את התפקיד שהוטל עלינו על־ידי הבוחרים — להשמיע את דיעותינו בכל הזדמנות פרלמנטריות האפשריות.

אדם נורמאלי ישאל את עצמו: מדוע נפל פחד העולם הזה — כוח חדש על כל גדולי המדינה? האם אין זה טירוף מוחלט?

לפי התנהגות הצמרת, אפשר היה לחשוב כי הכוח החדש הגיע לעמדת־מפתח במדינה, ומאיים עתה על השילטון. למרבה הצער, זה רחוק מן המציאות.

אם כן, מה קרה?

בהסתדרות החליטו השליטים למנוע בכל מחיר את כניסת הכוח החדש לוועד־הכופל. לא היה איכפת להם שייכנסו לשם רק"ח וגח"ל, מק"י והמרכז החופשי. כולם — חוץ מאשר כוח אחד, הקטן מכולם. למענו נתפר אחוז־חסימה מיוחד, בצורה כל־כך גלוייה ושרירותית, שכל הארץ הבינה למי הכוונה. וכאשר בית־המשפט פסל את המעשה, הגיבו אנשי ההסתדרות בפאניקה גוברת והולכת.

מדוע? מדוע נפל עליהם פחד הכוח החדש דווקא?

אותו דבר קורה עתה בכנסת. באיטלה של „סידור מחדש של סדרי־הישיבה" מנסים לשנות את הסדרים הקיימים מזה 20 שנה. כל זה כדי להגלות את סיעתנו הקטנה ממקומה הנוכחי למקום המרוחק ביותר באולם. ושוב נעשה הדבר בגלוי ובצורה שרירותית. כל אדם במדינה יודע מה הכוונה.

מדוע?

ביום כינון הממשלה החדשה דיברו נציגי כל הסיעות בכנסת. בזיכוח, שנמשך שש שעות, היו לנו רק עשר דקות, וגם אותן לא ניצלנו עד תום. אולם כאשר קמה ראש־הממשלה להשיב, הקדישה למעשה את כל הנאום שלה לדברינו בלבד. תוך כדי כך הקריאה מן הפרוטוקול נאומים קודמים שלנו, באריכות רבה, ועוררה בכך את זעם חברי הכנסת האחרים.

היה זה הנאום השני של גולדה נגדנו תוך שלושה שבועות. גם בפעם שעברה (בעניין ויאט־נאם) הקדישה לנו נאום שלם, וגם אז תוך התנפלות אישית חריפה עלי. אז, כמו הפעם, פורסמו דברי התקפתה עלינו בהרחבה רבה בהודעות לעיתונות הזרה, בטלוויזיה וברדיו.

מדוע?

לכאורה יש עתה שבע סיעות מחוץ לקואליציה, והן מונות 18 ח"כים. מדוע מייעד השילטון דווקא אותנו להתקפותיו המעשיות והמילוליות?

יש לכך סיבה ממשית ביותר.

זה מצלצל כבדיחה עצובה, אבל זו אמת: ברגע זה מהווה תנועתנו הקטנה את האופוזיציה היעילה והיחידה במדינה.

המערך הסתדר עם גח"ל והמפד"ל, מזלזל ברשימה הממלכתית ובמרכז החופשי, יודע שאין בעיות עם אגו"י ופא"י שאי־אפשר לפתרן בכסף, מפנק את מק"י, ומתעלם מקיום רק"ח.

אין הוא פוחד מרק"ח. מאחר שנקבע בבחירות שאין למפלגה זו שום תמיכה בציבור העברי, ושהפכה מפלגה ערבית טהורה, שוב לא צפוייה ממנה סכנה למערך. הצמרת בטוחה, בצדק, כי הציבור יתנגד אוטומאטית לכל דבר שיבוא מפי רק"ח, מפני שהציבור מאמין שרק"ח אינה אופוזיציה לממשלה, או למדינה עצמה.

נשארת סיעתנו — לבדה.

המערך מאמין כי רק סיעה קטנה זו, שהוכיחה את יעילותה בבחירות, יכולה להוות בסיס להתלכדות אופוזיציונית גדולה בעתיד. הוא יודע גם, שבניגוד לסיעות כמו ע"מ ומ"ח, יש בפינו תוכנית פוליטית ברורה ומגובשת, שהיא אלטרנטיבה מעשית לקו הליכוד הלאומי. תוכנית זו מסוגלת להביא להשגת היעד שכל הציבור נכסף אליו: השלום.

המערך שולט על מקורות הדיווח מחו"ל, והוא יודע כי דברינו מוצאים עתה הד מפתיע, ולעיתים מדהים ממש, בבירות העולם, שם מקדישים להם מקום רב בעיתונות, ברדיו ובטלוויזיה. העיתונות הישראלית גוננת דיווחים אלה — אך צמרת המערך יודעת את הדברים.

משום כך אין ההתנהגות של המערך בכנסת ובהסתדרות משוגעת כפי שהיא נראית ברגע הראשון. יש בה שיטה.

הוא לא פוחד מכוחנו הנוכחי. הוא פוחד ממה שנהיה מחר.

שמעי מאיר

אלופים ובחורי־ישיבה

בגלל הקמת הממשלה החדשה, היה זה שבוע שקט יחסית בכנסת עצמה. בין פעולות סיעתנו:

● נאומו של אורי אבנרי נגד הבעת אימון **בממשלה החדשה,** שגולדה מאיר הקדישה לו את כל נאום התשובה שלה בתום הוויכוח.

● נאומו של אורי אבנרי נגד הצעת־חוק של משה דיין, המאריכה את התקנות המאפשרות להכריז על שטחים בתוך ישראל כעל **„אזורי בטחון",** כדי למנוע את כניסת התושבים (הערביים) לתוכם. לפי חוק זה חוסלו, בראשית שנות החמישים, הכפרים ברעם, חסאס ואיקרית. סיעתנו היתה היחידה שדיברה והצביעה נגד חוק זה.

● נאומו של שלום כהן על חוק המאריך את **שרות המילואים** עד גיל 54. היינו הסיעה היחידה שנמנעה מהצבעה בעד החוק, בטענה כי אין להאריך את גיל השרות כל עוד יש רבבות **בחורי־ישיבה וכוללי דתיות** המשוחררים משרות, בעוד שהם יכולים למלא תפקידי הגיא מבלי שהדבר פוגע בהכרתם הדתית.

(דיין נמנע מלהשיב לטענה זו).

● נאומו של אורי אבנרי על חוק הטיפול **בעברייני צעירים,** בו דרש שבית־הדין לנוער יהיה מורכב מצוותות של שלושה — שופט מקצועי, פסיכולוג ומחנך, — ולא רק ממשפטנים מקצועיים.

● שורה של שאילתות בקשר לנסיבות שיחרורו של אלוף **עזר ויצמן** מצה"ל, ונסיבות אי־שיחרורו של קצין בכיר אחר בתנאים דומים.

● שר־הבטחון ענה על שורה של שאילתות קודמות שלנו. כאשר השיב קצרות בקשר לפיצוץ הבתים **בחלחול ועזה,** שאל אורי אבנרי שאלה נוספת:

אורי אבנרי: באופן מעשי, מי החליט במיקרה זה — כבוד השר בעצמו, או גוף מסויים בממשלת ישראל?

משה דיין: על פיצוץ בתים בכלל מתקבלת המלצת המטה הכללי, הנובעת מהמושל במקום, עוברת את אלוף הפיקוד, ואני מניח שגם את הרמטכ"ל. ההמלצה הזאת, בלווית כל הפרטים מדוע באה ההמלצה על פיצוץ הבית, ומדוע האיש אשם — מגיעה אלי, ואני מאשר או לא מאשר את פיצוץ הבית.

● שר הדתות סירב להשיב לשאילתה שלנו אם יש בידי משרדו רשימה של **רבנים רפורמיים.** הדבר בא בעיקבות שאלתנו מדוע לא מוזמנים רבנים רפורמיים לטכסים ממלכתיים, אליהם מוזמנים הרבנים הראשיים האורתודוכסיים.

תמרורים

נמצאת בהריון • שחקנית ה־קולנוע האיטלקית **סופיה לורן**. לשאלת עיתונאי על מצבה של סופיה, השיב בעלה, המפיק **קארלו פונטי**: „בינתיים אין תגובה."

נבחרה • על־ידי ירחון הנשים את, לנסיכת ישראל 1970, **רונית ברי־גיורא** (17), תלמידת תיכון עירוני ה' בתל־אביב.

התפייסו • אחרי הפריחה המפ־תיעה שלהם לפני כחודש, שחקן הקולנוע

פפארד ואשתי

ג'ורג' פפארד ורעיתו **ליז אשתי**, השניים נפרדו שבוע לאחר שהגיעו לאנגליה — אז הצהיר פפארד כי „אין מנוס מ־גירושין". השבוע נראו השניים שוב יחד כשהם אינם מפסיקים לפזר הצהרות אהבה.

מנהלים רומן • **שרוט פורד־ניארכוס**, בתו של מלך המכוניות הנרי פורד ורעייתו לשעבר של איל הספ־נות היווני ניארכוס והזמר־בדרן־שחקן־במאי האנגלי **אנטוני ניוליי**, הנמצא עתה בתהליך גירושין מ־ג'ואן קולינס.

הכהן

מונה • לראש המחלקה לענייני דת של המועד הסועל ו־לרב ההסתדרות — הרב **מנחם הכהן** (37), המכהן כרב תנועת המושבים, יליד ירושלים, עו־רך ביטאון הרבנות הצבאית מחניים ו־היה במלחמת ששת־הימים לצידו של הא־לוף שלמה גורן בפריצה להר הבית.

מונה • לחבר בקבוצת מחקר לחקר חלוקת ההכנסה הלאומית וההשפעות ההד־דיות בין פיתוח כלכלי וסוציאלי מטעם ה־או״ם, מי ששימש כמנהל המחלקה למחקר וסטטיסטיקה בעיריית תל־אביב, ד״ר **חיים הרפז**. הרפז עמד בראש המחלקה למחקר וסטטיסטיקה מאז היוסדה, ב־1961.

מונה • לפרופסור־אורח למשפט ה־עברי והישראלי בבית המדרש לרבנים בניו־יורק, ממלא־מקום נשיא בית המשפט העליון השופט ד״ר **משה זילברג** (70), העומד לפרוש ב־1970 מתפקידו ולצאת לפנסיה.

נפטר • בגיל 31, לאחר מחלה קשה, מי שקיבל בשנה שעברה את פרס בסחון ישראל — רב־סרן בחיל־האוויר **אפרים אשכנזי**. יליד קיבוץ מרחביה, התגייס לצה״ל ב־1965 והצטרף לחיל־האוויר שם עלה בסולם הפיקוד כטייס קרבי וכמדריך סיים. היה בעל כשרון נדיר בנושאים טכנולוגיים וסכניים ותרם לצה״ל המצאות אחדות ב־נושאי חימוש כלי־טייס, אשר זיכוהו בפרס ביטחון ישר־אל.

בנדר

נהרג • ב־תאונת־דרכים על־יד עפולה, מי שהיה ב־עבר שחקן נבחרת־ישראל בכדורסל, א־לוף־מישנה **נרעזן בנדר** (45). יליד ה־ארץ, שירת בפלמ״ח ובמלחמת השיחרור לחם בחזית לטרון. במינמן תפקידיו בצה״ל, שימש גם בתפקידי הדרכה בכירים והיה מדריך בבית־הספר ל־פיקוד ומסה של צה״ל. בתקופה האחרונה מילא תפקיד בכיר בפיקוד הצפון.

sabrina לאופנה הנועזת של שנות ה־70 את צריכה את סברינה להשלמת הסראה האופנתי. גרבי מכנס סברינה. גרבי סברינה. תחתוני סברינה בשלל גווני האופנה. ברוגמאות האופנה וברוח האופנה.

סברינה
מביאה לך את מראה
ה־70

קפנר - קרמון

לנשים בלבד!

אל תתני לבעלך לסגרך בבית (במשרד) כדי לענות לטלפונים שלו, דאגי שיקח **מזכירה־אוטומטית** (בלתי מסוכנת ולא יקרה) העונה לכל שיחות הטלפון.

מכשיר מאושר ע״י דאר ישראל.

פרטים: אצל היבואן „רדירדוקמור" רח׳ שלום־עליכם 18, ת״א, טל. 244118.

מכשירי ביקורת שיחות וגם מגבירי טלפון.

מרכז עדשות מגע
CONTACT LENS CENTER
„גרוזובסקי — אישון לנפ"

תל־אביב, רחוב שניאור 5 (פינת רח׳ פינסקר 20), טל. 55029.

שעות קבלה 17—9

נשמח לשלוח חוברות הסברה לפי בקשה.

מכתבים

השדר של גולדה,

מהלומה למתקדמים!

כסטודנט ישראלי המשתלם בארצות־הברית ומנסה כבר זמן רב להסביר את עמדת ישראל ואת מהותו ודמותו של הפתח בקרב השמאל האמריקאי, עלי לציין שהשדר של גולדה, אל ניכסון בא כמהלומה לא רק עבורי אלא עבור כל המתקדמים האמריקאים תומכי ישראל. שדר זה רק חיזק את כל אלה התומכים באירגוני הסירוב וחיזק טענתם שישראל היא מכשיר בידי האימפריאליזם האמריקאי ושממשלת המערך אף היא ממשלת בובות כממשלת סייגון.

ורד

הגברת מאיר הנ־חיתה גם מהלומה ניצחת לכל האירגוני־נים היהודיים הדוו־שים נסיגה מלאה של צבאות הברית מוויאט־נאם והשאי־רה אותם עומדים בפה פעור

כל זאת, לאחר שכבר נודע לעולם על הטבח האמרי־קאני בתושבי ה־עיירה סונג־מי.

הגיע הזמן להפ־סיק את הצביעות במדיניותה של ממשל־ישראל, המנוצלת מזה שנים על־ידי עסקני מפא"י וקבוצות לחץ שונות.

דן ורד, ניו־יורק

הממשלה

מעודדת מחכים!

שחרורם של מעולם וסמואלוב מהכלא הסורי אינו רק מקור לשמחה. גם לדאגה. מדיניותה של ממשלתנו מאכזבת, היות ו־אין התאמה בין הצהרותיה לבין מעשיה.

כל הצהרות הממש־לה לאחר החטיפה כי היא לא תתפשר עם מעשי הפירטיות וכי היא דורשת שיחרור החטופים מיד וללא כל תנאי, היו דיבו־רים גבוהה גבוהה — והמעשים רחו־קים מאד מן המלל.

ראין

על־ידי כך נפגעה יוקרת הממשלה, ב־אם היתה, ויותר מזה — ניתן עידוד לחטיפות בעתיד, ו־בכך נתנה הממשלה את ידה למחבלים!!!

יהודה ראון, שמיניסט, תל־אביב

תענוג

כפול

אני מכירה בחור נחמד ונשוי שמנהגו בקודש שלא להשאיר טרמפיסט בדרך. יש מקום במכוניתו, יצופף את ילדיו ואשתו ויקח עוד חייל.

הוא שומר בתא הנהג ספר אורחים ל־טרמפיסטים — וכל אחד חותם, ואם רוצה מצרף כמה מילים לפי רצונו.

הספר הזה בלבד הינו תחייה למדפדף, וחיילים רבים מגלים בו את חבריהם ולפ־עמים את עצמם פעם נוספת ואולי זה נותן תענוג נוסף גם לבעל הרכב.

אני מייעצת לנהגים לנסות שיטה זו, יש בה גם משהו חינוכי: מי שחתם בספר את שמו וכתובתו לא ישאיר נזק אחריו. ואגב לאותה מכונית, שהעבירה מאות חיילים משך שש שנים טובות ועומדת עכשיו למכירה, אין שום נזק פנימי או חיצוני מהטרמפיס־טים, כמה שמדבר בעד עצמו!

קורא, קריית־ביאליק

התשחום

למשרתי מילואים

התשלום לאנשי מילואים הנקבע בהתאם למשכורתם האזרחית מקפח אזרחים רבים. החוק קובע שמובטלים, סטודנטים וכו' אינם זקוקים לכסף, והם חייבים לשרת את ה־מדינה בהתנדבות.

מדינה המטילה על אזרחיה את החובה לשרתה — לאחר מילוי חובתם בשרות־סדיר — חייבת לפצותם בכל מיקרה וב־אופן שווה גם אם הם מובטלים, או שאינם עובדים מכל סיבה אחרת. סטודנט המשרת במילואים כ־60 יום — בקווי החזית ובתו־אים קשים — זכאי לתשלום שמקבל א־ש הג"א — והוא זקוק לתשלום לא פחות.

מאיר מטרון, רמת־גן

תחרות

הציזומים

התמונה המצורפת היא מיקרית בהחלט. לא מבוימת.

תמונת השבוע

אני מציע ככותרת: שקו לי.

ג'ק, חולון

● תמונת השבוע מזכה את הקורא ז'ק מככר ויצמן 5, חולון, ב־10 לי"י.

לא נמאס

לשבת בתעלה

ברצוננו להתייחס למכתבו של דן שפיר מירושלים (העולם הזה 1683).

כחיילים המשרתים מזה 18 חודש בקו העורפי של התעלה, הרינו להצהיר בזאת שלא נמאס או נשבר לנו ועדיין לא עייפנו מהשירות בקו התעלה, ואנו מוצ־אים לנכון להבהיר זאת לכל הקוראים ו־אפילו לאלה שהתעייפו בשירות המילואים שלהם, כדברי דן שפיר.

סמ"ר יעקב רינות,
סמ"ר נגה בנגר, סיני

האם יש כפיה

דתית בישראל?

מה"מכתב לגולדה", בחתימת ז. א. (העולם הזה 1683) אפשר לחשוב שבאמת יש

(המשך בעמוד 6)

מבחר השבוע

לנצל

את הלביאה

שמעתי באמת בשמחה ששר־הבי־טחון נתן את הלביאה שהוא קיבל במתנה לאלוף־פיקוד המרכז גאנדי, בגלל שסמל הפיקוד זה גור אריה.

אבל אני מציע לנצל את הגור לא רק בתור סמל, אלא גם למל־חמה בפתח ימח שמם וזיכרם, שב־אים להרוג אצלנו הילדים והנשים. אני מציע לכבוד האלוף, שיפטם את הגור הרבה עד שיהיה לביאה גדולה ונוראה, ואז יכניס אותה לתוך גוב אריות, כמו שהיה מקובל אצל אבו־תינו זכרונם לברכה, ושם בגוב ישלי־כו את הפאתחים, ותטרוף אותם הלביאה. וזה הדבר באמת ימיס את ליבם של הרוצחים השפלים, כי לשבת בכלא ישראלי לא מפחיד או־תם בכלל. הכלא הישראלי יותר נוח מבתי אבותיהם אפילו.

נעים גולני, תל־אביב

בינג־ליניאל

פרסום מלינק

האופנה עליה מדברים

DIOLEN LOFT

כשאת לובשת סריג מדיאולן לופט הינך בטוחה כי אכן את לובשת
את הסריג הטוב ביותר. דגמים ודיגומים לפי האופנה האחרונה,
צבעים מרהיבים ובמיוחד איכות שאין לה מתחרים.

סריגי דיאולן לופט קלים לטיפול, מתכבסים בקלות
גם במכונת כביסה בבית ושומרים על צורתם לאורך ימים.

®-Reg. trade mark for Polyester Fibre "DIOLEN"

מכתבים

(המשך מעמוד 4)

כפייה דתית בישראל. אך למעשה אין הדבר כן: רוב החילוניים מקבלים ברצון, בסיפוק ובשמחה פסריוטית את עול חוקי הדת. איש אינו מתקומם נגד טקסי ברית־מילה, בר־מיצווה, חתונה וכו'. אדרבא, כולם דווקא שמחים מאוד באותם מאורעות חגיגיים.

יש רק קומץ קטן של מתנגדים, אבל אלה נלחמים רק על־ידי דיבורים. איש אינו קם לעשות מעשה של ממש.

נח גיהנומי, חולון

■ משה דיין
מזלזל בכנסת

היום זועזעתי באמת. מכיוון ששהיתי בירושלים, ניגשתי לכנסת להאזין לנאום ראש־הממשלה ולחלק מן הדיון המדיני על גורל יהודי ברית־המועצות. למרות שהיציע של הקהל היה מלא כמעט, הרי אולם המליאה היה ריק במחציתו. להפתעתי מצאתי שדווקא הצד הימני של האולם, בו יושבים אנשי המערך היה מלא יחסית.

שולחן הממשלה היה מלא כמעט, וכאן עיקר ההפתעה: שר הביטחון בלט בהעדרו. כלום אין דיון זה, המרטיט את יהדות העולם כולה, חשוב בעיניו? קשה שלא להגיע ל־מסקנה שלאיש הזה פשוט אין יחס אל בית־המחוקקים הישראלי.

רינה מאור, תל־אביב

■ מזמו הגדוד
עשה קרחת

נדרתי נדר: אם נבחרת ישראל בכדורגל תגיע למכסיקו, אני מגלח את שער ראשי.

מזמו אחרי הנדר

הנבחרת זכתה, ואני קיימתי את נידרי. כהוכחה, מצורפת תמונה.

מזמו הגדוד (שלמה יעקוביב), חולון

■ אל־ע'עברי,
שקרן!

כל הסיפורים של ראש עיריית חברון השייך ג'עברי על "הצלת יהודים" הם סיפורים המתאימים לאלף לילה ולילה.

זה מאוד מדכא ומצער שמי שידיו מגואלות ברצח יהודים רבים, חפים מפשע, ומי שעל ראשו רובץ כתם של שחיטת יהודים — ימצא מחסה והגנה דווקא בעיתון כמו העולם הזה שהינו לכל הדיעות בעל אינפורמציה כה בדוקה ואחראית...

נטע גיא, סיאול, קוריאה

■ מיהו באמת
ריינר לנקלאז?

העולם הזה (1681) נתפס כנראה מתוך חוסר ידיעה לאווירת הערצה ומיסתורין האופפות את ריינר לנקלאז. ברצוני למסור לקוראי העיתון בהקשר זה כמה עובדות מאלפות:

א) לנקלאז הוא בנו של יצרן רהיטים שיש לו שרשרת חנויות במינכן ובבדן וירטנברג;

ב) הוא סגן־מישנה בצבא המערב גרמני והוא התמרמר על־כך שהורד בדרגה בגלל "התנהגות שאינה תואמת מעמד קצין";

ג) לנקלאז השכיר את חדר הקומונה — שעולה לו 800 מרקים לחודש — בעד 1000 מרקים לחודש;

ד) לנקלאז עומד להוציא תקליטי פופ. חוש מסחרי מפותח תמיד היה לו.

המהפכנים הללו צוחקים בסתר ליבם ל־עולם כולו — ומה שנוגע לקפיטליסטים, הרי דווקא הם יודעים איך להרויח יותר מאשר פועלים שבשמם הם מתיימרים לדבר.

נחום אורלנר, מינכן, גרמניה

תן כותרת!

שלח כותרת מתאימה לתמונה זו. לשולחי 3 הכותרות המוצלחות ביותר יחולקו פרסי ספרים. את הכותרות יש לשלוח על גבי גלויות בלבד לת.ד. 136, תל־אביב, ולציין על הגלוייה: „תן כותרת". המועד האחרון למשלוח הכותרות הוא 30.12.69.

★

הכותרות שזכו

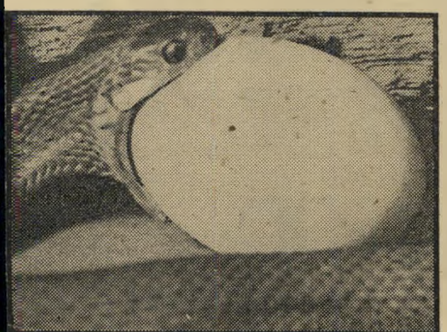

מתוך הכותרות שנשלחו לתמונה הבאה, שפורסמה בגליון העולם הזה 1683, נבחרו הכותרות הבאות:

● **„בגלל מחסור בכוח אדם, החליטה הנהלת „תנובה" לעבור לשיטות אחרות של מיון ביצים,"** חנן גודנוֹב, סוקולוב 123, חולון.

● **„תגיד עשר פעמים: נחש נשך ביצה, נחש נשך ביצה, נחש נשך ביצה..."** ארלט הרר, אבשיץ 3, תל־אביב.

● **„ממתי מזמרת ביצה את חידת נחש איך לעשות ילדים?"** צפורה כהן, צפת.

פרסי הספרים יישלחו לזוכים בדואר.

בית־ספר לנהיגה המרכזי

„שמחי"

מציע תנאים טובים ונוחים, שרות אדיב ומהיר ללימוד נהיגה בכל סוגי הרכב

לימוד תאוריה חנם.

מהשיעור הראשון לומדים במסלול הטסט. שיטת הלימוד מאפשרת לך לחסוך לפחות 40% מהוצאות.

הקץ לבעיות רשיון הנהיגה

למד בבית־ספר לנהיגה **„שמחי"**

שנקר 63 חולון, טלפון 846333, אוטובוס 89, 92, 93.

מאיזה צד שתסתכל

רק יתרונות!

בתכנית 500

- ניתן לחסוך בתשלומים חדשיים או בהפקדות חד פעמיות.
- כספך צמוד למדד המחירים לצרכן
- הבנק מעניק לך ביטוח חיים חינם עד לסך של 15.000- ל"י.

בתכנית 500

- ריבית גבוהה פטורה ממס הכנסה. את הריבית ניתן לקבל כל 3 חדשים.
- תהנה מריבית גבוהה או מהצמדה בכל מקרה לפי ההכנסה הגבוהה יותר.

בתכנית 500

כל 500.- ל"י חסכון מקנות לך אפשרות זכיה בהגרלות בסכום עד 5000 ל"י, שש פעמים בשנה.

הבנק הנכון - הלואה וחסכון

לקבלת פרטים פנה לאחד מסניפינו

בנק הלואה וחסכון לישראל

(לשעבר יפו-תל-אביב) בע"מ

בנק לחרושת ולמסחר בע"מ

קורסים חדשים

- **אנגלית * צרפתית**
  גרמנית. ערבית. איטלקית. ספרדית
- **קורספונדנציה אנגלית**
- **הכנה לבחינות באנגלית לאוניברסיטה**
- **עזרה לתלמידים**
  באנגלית וצרפתית
  בבתי־ס יסודיים מ- A.B.C. ותיכוניים
- **קורסים מזורזים**
- **בגרות - מוקדמות**

בי"ס לשפות

ברלין

BERLITZ

תל־אביב, נחלת בנימין 2, טלפון 56347
תל־אביב, שד' דוד המלך 1, טלפון 266443
חיפה, רחוב החלוץ 27, טלפון 69265
בת־ים, רחוב רוטשילד 25

שעוני טיסו
לנבחרת הלאומית בכדורגל

הנהלת חברת טיסו בישראל שלחה אתמול (יום א') — עם הוודע תוצאות משחק הכדורגל באוסטרליה — מברק לנבחרת הלאומית שלנו בזו הלשון:

„ברכות לעלייתכם למשחקי הגמר במקסיקו נקודה פרס לכל אחד מהנבחרת — שעון טיסו סיורל!"

להיטון

עתון הפזמונים והבידור של ישראל

הופיע גליון 6

* הכל אודות הבלו ביט * נשואיו של צ'רצ'יל * טולידאנו שלכם בגודל טבעי! * סודות ממטבחם של אשפי הפזמון הישראלי * מילים ללהיטים * מה מצפה לספינת השלום של אייבי? * אילן ואילנית * תצלום ענק של להקת קרידנס קלירווטר * מהו ג'ז תימני? * תחרויות ושעשועון נושא פרסים.

קורא יקר,

כתחילת השבוע שעבר, כאשר הסתמנה התפשטות מחלת השפעת מהגדה המערבית, מעבר לקו הירוק, אל ישראל במימדים של מגיפה, הטלנו על הכתבת ציפורה כיסלו להכין סיפור על התופעה, כפי שהיא נראית בעיני הרופאים ומשרד־הבריאות.

עברו יומיים. הסיפור לא הגיע למערכת. גם לא ציפינו. הסתבר שהיא נדבקה בעצמה בשפעת, רתוקה למיטתה. ביקשנו מאלה זוהר שתקבל על עצמה את המשימה. היא התגייסה במרץ לעבודה. למחרת היא הודיעה טלפונית: „מצטערת. שוכבת עם 38° חום. שפעת..." עכשיו היה ברור שמוכרח להיות השבוע סיפור על המגיפה. שלום כהן הבטיח לדחוף מהכנסת כיצד פגעה השפעת באנשי המימשל והכנסת. שולה מוסינזון התחילה לברר מי נפגע בשפעת בחוגי החברה הישראלית.

דו"חותיהם לא הגיעו למערכת. הנגיף ההונג־קונגי פגע גם בהם.

לכן, סיפור על מגיפת השפעת לא תמצא בגליון זה. אבל למחות נשארו עדיין כמה חברי מערכת בריאים שהצליחו להבטיח שגליון זה ייצא במועדו.

כניעה לתכתיב נוסף

לפני שבוע, בפשיטת מארב מצרי ליד תעלת סואץ, נהרגו שני חיילים. חייל נוסף, סגן דן אבידן, נלקח ע"י המצרים בשבי.

כמו במיקרים קודמים, בהם התעלמו המצרים מתקנות אמנת ג'נבה ביחס להתנהגות לשבויים, שהם חתומים עליה, לא הירשו המצרים לנציג הצלב האדום הבינלאומי להיפגש עם השבוי.

ספק אם מחאת ישראל בפני שילטונות הצלב־האדום הבינלאומי על התנהגותם של המצרים כלפי שני השבויים הישראליים האחרונים ששוחררו על־ידיהם עשתה איזה שהוא רושם על המצרים. כימעט ודאי הוא שלדן אבידן מצפה גורל דומה לשלהם.

כניעתה של ממשלת־ישראל לפני שבועיים בפרשת חטופי דמשק לתכתיבים הסוריים והמצריים, השאירה אותה כיום חסרת־אונים לפעול לשיחרורו ולאבטחת יחס אנושי אל השבוי הנמצא בידי המצרים. מסיבות מובנות נמנעים השילטונות להרבות בפירסום פרטים על חטיפה זו בארץ. אולם קשה להבין כיצד בפעם נוספת נמנעת ממשלת־ישראל מלעורר את דעת־הקהל העולמית ולהזעיק את מצפון העולם סביב הפרה גלוייה זו של עקרונות אנושיים.

איני מציין זאת רק על סמך העובדה שאני מכיר את דן אבידן מזה שנים רבות. החרדה לגורלו אינה נובעת מעובדה זו, אלא מעצם שתיקתה של ממשלת־ישראל אחרי הלקח שלמדה בפרשת חטופי דמשק. אי־אפשר להשתחרר מהרושם שגם הפעם משאירה הממשלה את היוזמה בידי המצרים, מחכה לתכתיבים שלהם.

דו"ח נפרד

במשך ארבע שנים מילא מדורו של אורי אבנרי, „דו"ח לבוחר", תפקיד חשוב בעיתון. הוא קירב את בית־המחוקקים לרבבות קוראים, עזר להם לעקוב אחרי מלחמת־היחיד רבת־המתח שלו בכנסת השישית.

אולם היו לצורה זו של פירסום הדו"ח כמה מיגרעות. היו קוראים שרצו לקרוא את הדו"ח — אך לא את השבועון המסויים. היו קוראים שרצו לקרוא את השבועון המסויים — אך לא את הדו"ח. והיו שרצו לקרוא את שניהם, אך ביקשו לשלוח את הדו"ח עצמו לידידים — מבלי להוציא את העיתון מידיהם.

במיסגרת השינויים שאנו מחוללים עתה בעיתון אחרי הבחירות, החלטנו לפתור בעיה זו בדרך מקורית. כפי שנוכחת לדעת בארבעת השבועות האחרונים, מודפס הדו"ח עתה על דף נפרד, בצבע אחר, המצורף לכל גליון ללא תשלום.

בצורה זו, תוכל למסור את הדו"ח, אחרי קריאתו, לכל מי שיכול למצוא בו עניין, לדעתך. הדו"ח נועד להעמיד חוגים נוספים וחדשים על פעולות הכוח החדש ומעשיו, וצורה זו היא המתאימה לכך ביותר. מי שמעוניין, יכול לקבל עותקים נוספים של הדו"ח. מאידך אין הדבר מכריח את אותם קוראים, שאינם מתעניינים במעשי הכוח החדש, לקרוא עליהם. דף הדו"ח הוא תוספת־חינם, ומי שרוצה יכול לזרוק אותו לסל.

ההפרדה באה גם להמחיש את העובדה כי העולם הזה היה ונשאר עיתון בלתי־תלוי, שאינו ביטאון של שום תנועה פוליטית — גם לא של התנועה אשר הוקמה על־ידי עורכיו לשם מאבק על דיעותיו, והנושא את שמו.

המערכת אינה מקבלת שום הוראות מן החוץ, והיא מחליטה בעצמה על הקו ודרך־הטיפול בכל עניין.

בהתאם לנסיבות, ייכתב הדו"ח על־ידי אורי אבנרי, שלום כהן או אמנון זכרוני. חתימת הכותב תתנוסס עליו בכל שבוע. אני מקוה שיוסיף לרתק אותך, כבעבר.

שלך יפעת

אנשים

עזר וייצמן: „מאה אחוז אסע באוטובוס!"

עזר וייצמן: „גם בעתיד לא אסע באוטובוס!"

מה עשו במכונית השר?

■ כשפגש שר־החינוך, יגי אלון, את עמיתו, עזר וייצמן, אמר: „שלום אלוף מיל." השיב וייצמן: „שלום לך אלוף שני מיל". „מה פתאום"? שאל אלון. „אתה היית אליף עוד כשהיו מטבעות של שני מיל," השיב וייצמן.

■ אחרי השבעתו של עזר לשר, ניגשה פזיז אבן, אשתו של שר־החוץ, אבא אבן, לשר מנחם בגין ושאלה: „יפה לעשות ככה במחתרת?" „גבירתי," ענה בגין בסבר פנים חמור, „אני נולדתי במחתרת!" אגב, בגין נראה כל אותו יום מסתובב במיסדרונות הכנסת ומלמל: „יום גדול היום ליש־ראל."

■ מה הרוויחה המדינה מניניו של עזר לשר־התחבורה? לדבריו: „המדינה הרוויחה שמכשיו אנהג בזהירות."

■ חוסר עקביות מפתיע, כבר ביום השני לכניסתו לתפקידו כשר־התחבורה גילה האלוף עזר וייצמן, בעיצומו של מה שנקרא בפיו „פסטיבל וייצמן". בראיון עם רפאל בשן במעריב, כשנשאל עייזר, אם הוא מתכונן לנסוע גם ברכבות ובאוטובוסים, השיב: „מאה אחוז. אני אסע באוטובוסים ובמכוניות." באותו יום, בראיון שנתן לאביעזר גורן בידיעות־אחרונות, אמר וייצמן: „אני לא זוכר מתי נסעתי לאחרונה באוטובוס ציבורי, ואם אתה רוצה לדעת את האמת, קרוב לודאי, שגם בעתיד לא אסע באוטובוסים."

■ השר־לשעבר היחיד שלא עשה טכס חילופי מישמרות, היה משה כרמל. הוא נפרד מעובדיו יום לפני סיום תפקידו ולא הופיע למסיבת ההיכרות של השר החדש עם עובדי המשרד. אגב, מכונית השרד, שהיתה שייכת לכרמל לא ניתנה בירושה לחייצמן, הועברה לשר בלי תיק, שמעון פרס.

■ אחד הדברים הראשונים, שעשה עזר וייצמן בכניסתו למישרתו החדשה: הוא הוריד את תמונתו של שר־התחבורה השני של מדינת־ישראל, יש"ר כולוגי החדש של אביבה סטן, עולמות אחרים, שזכה עם הורפעתו להצלחה בלתי רגילה.

■ ראז ברייהודה ז"ל, שהיה חבר אחדות־העבודה. עזר, שהוריד את התמונה שהיתה תלויה בזמנם של יצחק בן־אהרון ומשה כרמל, שניהם שרי אחדות־העבודה, לא עשה זאת כפגיעה אישית, אלא כסמל לסיום שילטונה של מפלגה זו במשרד־התחבורה.

■ עצה מקאברית נתן השבוע ח"כ גד יעקובי לעמיתו אלוף (מיל.) חיים הרצוג, המופיע במקום ה־61 ברשימת המערך: „אם אתה רוצה להיכנס לכנסת, כל אשר עליך לעשות הוא לארגן טיול לתעלה לחמשת המועמדים שלפניך ברשימה. ואתה לא צריך לדאוג לכרטיסים חזרה."

■ אחרי שנודע לח"כ יוחנן בארי על הקנוניה שעשו חבריו כדי למנוע ממנו תפקיד שר, הוא ניגש להשלים עם אחד מיריביו בכנסת, ואמר: „אני לא צריך אוייבים. יש לי מספיק ידידים."

הח"כ לשעבר חולב פרות

■ מה עושים עכשיו ח"כי הכנסת השישית, שלא נבחרו לכנסת השביעית? כל מיני דברים: שולמית אלוני מגלה פעילות בהרצאות. היא אפילו השמיצה בשבוע שעבר, בכנס של מרכז ההסברה, את המימסד; ח"כ לשעבר אברהם טייאר חוזר לעבוד במשרד העבודה; עקיבא גוברין ביקש את אישורו של הרמטכ"ל חיים בר־לב, לערוך סיורים במוצבים של צה"ל; עמוס הגני, שנבחר לוועדה המרכזת של ההסתדרות בדיעה מייעצת, ללא משכורת, חזר לחלוב פרות במישקו הפרטי בכפר ויתקין; אריה בהיר חזר לקיבוצו אפיקים; מרדכי נמיר מכהן כיועץ באוניברסיטת תל־אביב ואילו דויד הכהן מתכונן סיור ארוך בחו"ל.

■ בעולם הרוחות חלו מיספר שינויים: השבוע, למשל, נראו העיתונאיות אביבה סטן, פילבי קשת ושוני מית רון במצב־רוח של שמפניה. מדוע? מפני שהן חגגו, את הופעת ירחונה הפאראפסיכולוגי החדש של אביבה סטן, עולמות אחרים, שזכה עם הוריד פעתו להצלחה בלתי רגילה.

LUCERNE: Dalia Danur, former Miss Israel, and Jerry Block rehearse for the Peppy Fields show.

דליה נרי זכורה בישראל כמי שהיתה אחותה הצעירה של הרקדנית יהודית פרי וכמי שנבחרה לפני שלוש שנים כסגנית מלכת־היופי של ישראל. בשנים האחרונות נעלמה דליה מהאופק. היא התגלתה לאחרונה במיאמי ביץ', כשהיא נושאת את השם דליה דנור. היא הפכה לכוכבת תחנת רדיו במיאמי ביץ', מופיעה שם בתוכנית „פפי פילדס".

דעת הפורשים, להטעיית הצבור. לאותה מסקנה הגיע גם חנן אברהם, מוכיר האגודה הפאראפסיכולוגית של מרגוז, שהצטרף גם הוא אל הפורשים.

למשפט על הוצאת שם רע, ומתכוננים להביא כעדים את האחראי על התוכניות המוסיקליות של הטלוויזיה, אלכס ויים, ואת הבמאי של התוכנית כאן אלהמברה, כדי שיעידו על רמתם.

■ סטיב אלכרשטדט חי לו בשקט בארצות־הברית. עד שהכיר את דוגמנית הצמרת האמריקאית ז'קלין דיפירה. הוא ניהל איתה רומן. עד ש־נמאס לו, וכמו כל יהודי טוב הוא ברח ממנה לארץ. אבל מיהו בכלל סטיב אלכרשטדט? הוא בן אחיו של הצלם הנודע מילטון אלכרשטדט וצלם בזכות עצמו. צלם טוב אפילו. ובכן, כשהגיע סטיב לארץ הוא החל עובד בחברת הסרטונים הגר. שם גילתה אותו אשת שר־הביטחון רות דיין. אחרי שראתה את עבודותיו, הזמינה אותו לערוך לה סידרת צילומים מהביקור שהיא עומדת לערוך השבוע בבית־לחם לכבוד חג המולד.

■ ג'יל בלייברג, בתו של שתול־הלב המפורסם ביותר בעולם, פיליפ בלייברג, הגיעה בשבוע שעבר לביקור חטוף בארץ. ובחברת מי ראו אותה? בחברת כתב מעריב בחיפה דויד זוהר. חבריו של זוהר נזכרו שגם כשהיתה ג'יל בשנה שעברה בארץ ולמדה באולפן בחיפה, היא נראתה בחברתו. אולי עוד תצא חתונה מזה.

■ חוייה בלתי־רגילה עברה על כתב ידיעות אחרונות אריה אבנרי, בשעה שביקר במרכז סוכנות החלל האמריקאית ביוסטון שבטקסס. הוא נכנס לקרון הבידוד של טייסי החללית אפו־13 (שתצא לדרכה ב־12 במרס) בלחיית אחד המדענים של המרכז, כדי לבדוק את תחושת הטייסים שיבודדו במשך שלושה שבועות לאחר שובם מהירח. הדלת האוטומטית נסגרה, והשניים נאלצו לשהות בקרון שעה ארוכה עד שהגיע הקצין התורן של המרכז, ששיחררם.

גינטר זאכס נער השעשועים והמיליונר הגרמני, שנשא לפני שבועות מיספר לאשה את כוכבת הקילנוע השבדית מיריה לארסן, עדיין שוהה בסט. מוריץ שבשוויץ, שם נישאו. הסיבה: גינטר עומד שם בראש הוועדה המארגנת של האלימפות העולמית במירוצי מכוניות שלג. במכונה כזאת הוכל חזוג אל החופה (תמונה משמאל). מימין הם נראים בדרכם לחגיגת הנשואין.

פסוק השבוע

■ הח"כ המאוכזב יהנן בארי: „בדרך־כלל כשמועמד־שר אומר שהוא רואה בתפקיד שהוא רוצה בו — אתגר, או אתגר זה פירושו: אם זה יהיה מודל של פורד, או שברולט, או קאדילאק."

■ מלחמה תרבותית קשה ומתישה עומדת לפרוץ בארץ. תחילה האשים האמרגן יעקב אגמון את להקת השגרירים שהופיעה בתוכניתו של האמרגן גיורא גודיק בשירים מתוך איש חסיד היה, כי הם מזיימים ומתאימים להופיע בחתונות. השבוע הודיעו יעקב ויצחק אדיזורים, מנהלי הלהקה, כי הם עומדים לתבוע את אגמון

„400 צנחנים ישראלים בצורה זו מחארים כתב

משם נפתחה הרעה

תושב כפר שרבא שבדרום לבנון מצביע על המדרון בהרים, שם נח־תו, לדבריו, המסוקים הישראליים שהזניקו את חיילי צה"ל אשר הס־תערו על בסיס המחבלים המצוי בכפר. בהתקפה נהרג סגן שלמה כהן, בעת שהסתער על עמדת מקלע.

ההרוג אחד מ־12 החבלנים שנהרגו בפשיטת צה"ל על בסיסי החבלנים הנמצאים בדרום הר החרמון.

הפשיטה בג'בל רוס

"מערכה היתה קשה מאוד. נגד 400 צנחני הקומנדו היהודים השתת־פו כוחות משלנו מאירגוני אל־צעיקה ואל־עציפה. הם לחמו בגבורה ולא נתנו ל־אוייב להתקדם אפילו צעד אחד קדימה, למ־רות כל התגבורת שקיבלו כוחותיו. גרמנו ערך במאבקנו המזויין לשיחרור פלסטין הכבושה."

כך תיאר השבוע, בעיתוני לבנון, מפקד כוחות אירגון אל־צעיקה את מהלך ה־פשיטה של כוח צה"ל על בסיס החבלנים בג'בל רוס שבדרום לבנון, לפני שבועיים.

התקפה בשלושה ראשים

מפה זו, שהתפרסמה בעיתון לבנוני, מתארת את הפשיטה. לדברי הלבנונים פשטו הישראלים לעבר הכפרים שובא ושבא ובסיס המחבלים שביניהם. לעבר הפושטים, טוענים הלבנונים, הושבה אש משני בסיסי מחבלים. המסומנים בחיצים לבנים.

„גורי האריות" שני „גורי אריות", חבלנים צעירים שהיו בבסיסי החב־לנים בעת שהותקפו. הנער מימין מחזיק רימון־יד יש־ראלי שהושאר, לדבריו, על־ידי התוקפים. הנער משמאל מחזיק זנבות של מרגמות ישראליות.

ליהודים למעלה מ־40 הרוגים ופצועים, ו־אילו לכוחותינו היו שישה הרוגים ומספר דומה של פצועים, ביניהם אחות שנפגעה תוך כדי לחימה באוייב. זאת היתה מערכה של כבוד. זוהי המערכה השנייה, לאחר כראמה, בה אנו משיבים את הכבוד ל־אומה הערבית כולה, והיא תפנית רבת־

תיאורו הצטיין בהרבה דמיון לבנטיני ו־מעט דיוק.

45 הנפגעים הישראליים היו למעשה שישה בלבד — סגן שלמה כהן ז"ל וחמי־שה פצועים. אשר למספר הצנחנים הישר־אליים שהשתתפו בפעולה — זהו אולי ה־פרט היחידי שאינו ניתן להכחשה, לא מ־

הסתערו על בסיסי החבלנים בדרום לבנון"
עתוני לבנון את פשיטת צה"ל לפני שבועים

שום שהוא בהכרח נכון — אלא משום שצה"ל אינו מפרסם פרטים אלה. ואילו אשר לכבוד שהנחיל הקרב לאומה הערבית, אין ספק שהאומה הערבית היא היחידה ה־מסוגלת להחליט על כך. בסיס המחבלים, מכל מקום, נכבש על־ידי כוח הפשיטה ל־אחר קרב טיהור ממושך מסלע אל סלע, והועלה באש על כל אשר בו.

אולי כדי להימנע מהצורך להזכיר עוב־דה זו, הביאו עיתוני לבנון את סיפורן ה־אישי של שתי חבלניות שנכחו בקרב, כפי שנמסר לכתבים מייד לאחר הלוויית החבל־נים שנהרגו.

סיפרה נג'מה, אחותו של אל־אחבר אל־ערבי, מפקד הג'זירה שנהרג:

„הרגשתי שכולם היו אחי"

ה צטרפתי לפדאיון כחובשת. לפי בקשתי שלחו אותי ליחידה שבה שירת גם אחי אל־אחבר. זה היה בג'בל רוס, ו־הגעתי ליחידה יומיים לפני הקרב. יחד איתי הצטרפה ליחידה גם ידידתי הסורית סוזאן ערנוק.

ביום רביעי בבוקר הייתי עם חידת ה־עזרה הראשונה באחת המערות, במרחק קטן מקו הפסקת האש עם ישראל. בטרם שחר פתחו הישראלים באש מקלעים, ואחריה ב־אש ארטילריה כבדה וטילי ס.ס. ההפגזה ניחתה על הכפרים שיבעה, ערקוב ושובא. עם שחר נוספו להפגזה גם פצצות עשן, ומייד לאחריהן הגיעו ההליקופט־ים, שהנ־חיתו את חיילי האוייב.

לפידאיון לא נותר אלא ללחום כדי להגן על עצמם.

הפצוע הראשון שהביאו אלי היה פידאי בשם אל־ג'ג'ר. הוא ביישר לי שאחי נפגע: „עזבי אותי," אמר לי. „לכי לחבוש את אחיך." אבל אני המשכתי בטיפול. „אחי יגיע לכאן בכוחות עצמו," עניתי לו. סירב־תי לזנוח אותו. הרגשתי שכולם היו אחי. אחר זמן מה הביאו פצוע נוסף, ואיתו כלי נשק של הרוגים ופצועים שלנו. היכרתי ביניהם את רובהו של אחי.

מסוק — ושלוש גוויות

כ אשר גילו הפצועים שאחי מת, הת־חילו שואלים: „מה נעשה עכשיו, בלי המפקד?" נטלתי בידי את הרובה של אחי, ופניתי לעבר הקווים הקדמיים, ששם הת־חולל הקרב הקשה עם חיילי האוייב. הפצוע צלע בעקבותי.

כאשר הגענו לשטח הלחימה, ראינו הלי־קופטר נוחת — בדיוק ליד גופת אחי. ב־רגע שהחיילים היהודים יצאו ממנו, הם נפגעו מאש של אחד מגורי־האריות שלנו. המסוק חזר והתרומם מייד עם שלוש גוויות בתוכו, ואנחנו חזרנו עם גופתו של אל־אחבר לכיוון המערה. שם מצאתי את אחד הפצועים שטיפלתי בהם, כשהוא מת.

כאשר נשאלה נג'מה על־ידי הכתב מה תוכניותיה עתה, השיבה: „אשוב אל אותו מקום שבו נפל אחי הגיבור, ואמשיך ללחום את מלחמתו."

חי כגבר — מת כגבר

ח כרתה של נג'מה, סוזאן (20), היתה ארוסת חלל אחר באותו קרב, אבו־ניבאל, אחד ממפקדי אל־צ'ניקה. בניגוד ל־נג'מה, שסיפרה את סיפורה בשקט, בכתה סוזאן ללא הרף. מדוח הכתב הלבנוני: „נפגשנו לאחר שנפגשו אמונותינו," סיפרה היא לכתב. „לאחר שביקש את ידי, לא סירבתי. גם הורי קיבלו אותו בברכה, והת־ארסנו. כשהוא התנדב לפעילות, ביקשתי ממנו להרשות לי להצטרף לציידו. הוא קי־בל אותי בברכה. הקרב הראשון שלי היה זה שבו הוא נהרג. הייתי אז עם רופא ו־שתי אחיות בעורף, יחד עם נג'מה, כש־בישרו לנו על נפילתם של השניים, אחד לצד השני.

„בתחילה קיבלתי התקפת־עצבים והתע־לפתי. אבל כשנודע לי בסוף המערכה מה קרה לאוייב מנישקו, נרגעתי. כי הוא חי כגבר, ומת כגבר."

האחות והארוסה

נג'מה (מימין) אחותו של אל־אחבר אל־ערבי, מפקד הג'זירה שנהרג. משמאלה סוזן ערנוק, ארוסתו של אבו ניבאל, מפקד יחידה שנהרג בקרב. השתיים מילאו תפקיד חובשות בתחנת האיסוף, ותוך כדי מהלך הקרב נודע להן על מותם של יקיריהן. סוזן התעלפה למישמע הידיעה הזו.

שיירה של פרחים

מכוניות של צבא לבנון, עמוסות זרים, השתתפו בהלוויית החבלנים שנהרגו בפשיטת צה"ל על בסיסיהם. חלק מן ההרוגים נקברו בסוריה. אלה שנקברו בלבנון זכו להלוויה ממלכתית.

לעצם תיאור מהלך הקרב, מסרו עיתוני לבנון את הפרטים הבאים:

„ב־5.30 בבוקר החלה הפגזה ישראלית מרוכזת על הכפרים שיבעה, שובא ומקו־מות נוספים באיזור ערקוב. בשעה שמונה החלו מטוסים ישראליים מכוונים את ה־הפגזה ומשתתפים בה בעצמם.

מה זה 400 צנחנים?

„ב תשע הזפיעו שלושה מסוקים והנ־חיתו קומנדו לנתק את דרכי הסיוע שלנו מהבסיסים הקדמיים. באותה עת הונ־חתו מסוקים נוספים כדי לנתק את הכפרים שיבעה ושובא אחד מהשני. מסביב לכפר שובא עצמו נחתו עשרה מסוקים והחיילים שיצאו מהם החלו מתקדמים לעבר העמדות שלנו בחיפוי אש ארטילריה ומטוסים כב־דה."

אולם ברור שכל ההפגזות הכבדות מאר־טילריה ומטוסים לא הועילו ל־400 הצנחנים הישראליים — ש„לא הצליחו להתקדם אפי־לו צעד אחד."

דגל פלשתין

מתנופף על מכונית פולקסוואגן, עליה יושב איש אל־פתח חמוש, בעת הלוויית החבלנים שנהרגו בפשיטת צה"ל בג'בל רוס. בהלוויה זו השתתפו, בין היתר, מאות מכוניות, רובן מכוסות זרי פרחים

שוויץ בהלוויה

חבלנים ערביים ובידיהם רובי קלצ'ניקוב בפוזה של רושם, במכונית פתוחה בעת מסע ההלוויה של החבלנים.

בעולם

צרפת

קסדות ואלות־ברזל

בתחילת החודש נערכה בפאקולטה למדעי־המדינה של הסורבון בפאריס עצרת מטעם הארגון למען פלסטין. אירגון זה, בו משתתפים בימעט כל חוגי השמאל, הסטודנטים ומרצי האוניברסיטאות של פאריס, מהווה מצד אחד כלי נוח לחיגי אל־פתח לגייס אהדה — ומצד שני דרך בלתי־מחייבת לחוגי השמאל הצרפתי ל־הפגין אהדה בסוציאליזם הערבי ובצדק הפליטים, מבלי להיגרר לעמדה אנטי־יהודית ממש, דבר השנוא עליהם לא פחות מן הציונות.

העצרת התנהלה בשקט יחסי, כשקפיצ פרצו למקום כ־30 צעירים חבושי־קסדות, בידיהם אלות־ברזל. הם הלמו במשתתפים ובמארגנים גם יחד שברו זרועו של אחד מהם, פצעו קשה אחרים ונעלמו.

חוגי אל־פתח בצרפת צדלו, הצביעו על הדמיון שבין התקפה זו לבין התקפותיהם של אנשי ההיטלר־יוגנד על יהודים, בעת עליית־הנאציזם בגרמניה. נימוקיהם שיכנעו את השמאלנים התמימים. פעולתם של הקיצונים היהודים — גרמה להקמת גוף אנטי־ישראלי, המאחד תלמידי־מיכללה ו־אינטלקטואלים מכל הגוונים.

אנשי „אל־פתח" יהודים. החזית האנטי־ציונית החלה להפיץ כרוזים. כאשר הפיצה סטודנטית יהודית, המקורבת לחוגי מצפן, כרוזים אלה בפאקולטה לשפות מזרח שבסן־ז'רמן — הוכתה על־ידי יהודים מבוגרים הלומדים שם עברית.

אנשי אל־פתח שפשפו ידיים. „חוגי־הימין הישראלים עושים את מלאכתנו במקומנו," טענו באוזני עיתונאי צרפתי צעיר.

לשיא הגיעו אירועים אלה כאשר ב־9 בדצמבר הוקרן על־ידי הארגון למען פלסטין הסרט פלסטין תנצח, שהופק בידי איש מצפן, אלי לבל. שוב פרץ קומאנדו של כשלושים איש, עם אותן אלות ואותן קסדות. שוב הלמו על ימין ועל שמאל. ושוב נשלחו ארבעה איש לבתי־החולים, במצב קשה.

המפסידים — רק היהודים. מי הם אנשי הקומאנדו הללו? היכן רכשו את סיגנון הס"ס שלהם? לדברי אנשי הקהילה היהודית בפאריס, אלה הם אנשי בית"ר — המאוגדים למטרת פעולות מעין אלו במיסגרת אוטונומית. הם מתאמנים בנשק, באלות־פלדה ובקסדות פרעלים.

אחד האנשים שלזכותו אפשר לרשום את הפעילות התוקפנית של צעירי בית"ר בפאריז הוא שלומי לוי, מי שהיה עד לפני שנה נציג בית"ר באירופה. לאחר מלחמת ששת־הימים היו שלומי ואנשיו הולכים ל־אסיפות של אנשי רוח כמו מקסים רודנסון, ז'אן פול סארטר, כריסטיאן רושפור ואחרים.

שלומי שימש גם כאחד מראשי הסטודנטים הישראלים בפאריס, הוא גרר לא פעם את הסטודנטים לקטטות ולפיצוצים באסיפות של ערבים. סיסמתם: „לא להמתין שיתקפו אותנו, אלא לפתוח בקרב נגד האויב הערבי."

זוהי סיסמה יפה ואמיצה; אך במציאות הצרפתית־האינטלקטואלית, בה מוצגים בין כה וכה אנשי־הפתח כלוחמי־גרילה הנאבקים למען חופש ועצמאות, והעיבים כקורבנותיה של ישראל — פירוש הדבר הוא שמעניקים לתועמלני אל־פתח דוגמה אירופית חיה של „שיטות הציונים הטרוריסטים הרודנים."

אירגון הסטודנטים היהודיים הכלליים, הקהילה היהודית ואף תנועות־הנוער הפחות קיצוניות של התנועה הציונית בצרפת, אינם משתתפים במעשי־טרור מעין אלה. גופים אלו מארגנים אמנם קורסים של הגנה עצמית, כדי למנוע התנקשויות במוסדות יהודיים מצד אנטי־שמיים, וכדי להתגונן במיקרה של עימות עם גורמים ערביים. אולם הכשרה זו מלווה הסבר על הצורך בשמירה על גבולות הגיוניים. היו אלה דווקא אירגוני־המגן היהודיים הללו שמנעו, ביחד עם גורמים מן הצד הערבי, טבח־דמים — כשמאורעות מאי 1968 איימו להתפשט לרובע המעורב, היהודי־אל־גיבורי של בלביל.

עתה מאיימים הקיצוניים חמומי־המוח למוטט את כל שיווי־המישקל העדין שנוצר בין הקהילה היהודית לבין הערבים בצרפת.

מרגוע קל עם דובק רויאל

פרסום דיר יעקבסון

דובק
רויאל
פילטר

20 סיגריות ביד המלך

ההנדון:

יחינה פנה

שעה קלה לפני שממשלת גולדה מאיר זכתה באימון רוב הכנסת, אמר לי אחד ח"כים שהצביע בעדה:

„זוהי הממשלה האחרונה בראשות המערך."

וכאשר שאלתיו לפשר גבואתו, הוסיף:

„הממשלה הבאה תהיה ממשלת־ימין — ממשלה של דיין, בגין ורפאל."

הוא התכוון לממשלה שתקום אחרי הבחירות הבאות, ב־1973.

★ ★ ★

אני מוכן לקבל נבואה זו כתחזית שתתגשם בהכרח. אולם אין ספק שיש לה סיכוי רב להתגשם.

ממשלת מאיר, זו שקמה השבוע בתרועה כה רבה, יכולה להיכנס להיסטוריה כממשלת־מעבר — המעבר משילטון מפא"י, הנמשך מזה 40 שנה, לשילטון מסוג אחר לגמרי.

אין כל ביטחון שהדבר יקום רק בעוד ארבע שנים. הוא יכול לקום הרבה יותר מוקדם.

אפילו בכנסת הנוכחית.

★ ★ ★

אפשר לשאול מדוע לא קם הדבר כבר עתה, בעיקבות הבחירות האחרונות.

לרשות קואליציה לאומנית־ימנית־דתית יכלו לעמוד כבר עתה:

- 28 קולות גח"ל ופורשיה.
- 18 קולות המפלגות הדתיות.
- 4 קולות הרשימה הממלכתית.
- 8 קולות אנשי רפ"י במערך.
- 4 קולות ל"ע.

בסך־הכל: 62 קולות, שאליהם יכולים להתווסף כרגע האחרון כמה כראיניקים מן המערך.

המנהיג הטיבעי של מחנה זה הוא משה דיין. אין ספק שחשב על אפשרות זו. מדוע לא הגשים אותה? אפשר להעלות על הדעת כמה וכמה סיבות. למשל:

- **רוב זה הוא קטן מדי. הוא יהיה כפוף בכל רגע למחיטה מצד סיעות קטנטנות.**
- לאיש כמו דיין קשה מאוד להתמסר לגמרי לגח"ל כשהתהדמית שלה היא זו של בגין. הפער הפסיכולוגי בין נהלל ובין תדמית זו עדיין גדול מדי.
- שילטונם של משה שפירא במפד"ל ושל משה קול בל"ע, שני „יונים", מפריע לליכוד מחנה שדגלו יהיה סיפוחיסטי קיצוני.
- **המעמד הציבורי של גולדה מאיר הוא חזק מדי, ודיין חושש להתמודד עימה.**

כל זה שיכנע את דיין להסכים לממשלת־מעבר, בה יישמר מעמדו. אולם זהו סטאטוס־קוֹ זמני בהחלט.

★ ★ ★

מה שאירע בשבוע האחרון מקרב את אפשרות ההפיכה הימנית בצעדי ענק.

הצטרפותו של עזר וייצמן לגח"ל היא התחלה של שינוי מכריע בתדמיתה. גח"ל של וייצמן אינה גח"ל של בגין. האלוף הארוך משמש גשר אידיאלי בין שרידי האידיאולוגיה הנהללית ובין הרומנטיקה של אצ"ל.

דיין לא רצה בברית בה יהיה תלוי בבגין. אולם שותפות דיין—וייצמן מחפצת תלות זו.

הופעת האלוף האוויראי בראש גח"ל מעניקה לה תדמית המכשירה אותה באותם חוגים של אנשי־ביטחון ונוער אשר אהדתם דרושה לדיין.

קרוב לוודאי כי עזר וייצמן לא יישאר יחיד, וכי יצטרפו אליו בגח"ל אישים אחרים בעלי עבר ביטחוני.

עד כה היתה גח"ל מפלגה מיליטאריסטית ללא אישים מיליטאריסטים. פגם זה, שפגע כה קשה ברצינותה ובאמינותה של תנועת־חרות, בא עתה על תיקונו.

גח"ל הופכת עתה למפלגה לאומנית־מיליטאריסטית קלאסית, מן הסוג המקובל באגף הימני של כל ארצות המערב.

★ ★ ★

למפלגה זו העניקה עתה גולדה מאיר הכשר מסוג אחר — עמדות־מפתח במרכז הממלכתי.

מזה 14 שנה לא ישב אף אחד מחלקי גח"ל בממשלה. חרות לא חלשה מעולם על משרד ממשלתי. הליברלים החזיקו בשעתו בכמה משרדים, כאשר אלה עוד היו קטנים ומעוטי־השפעה.

כל זה השתנה עתה.

שישה שרי גח"ל חולשים על חלק חשוב מן הכלכלה הלאומית. משרד המיסחר והתעשייה הוא מנגנון אדיר, השולט בתקציבים גדולים. אין לזלזל במשרד התחבורה, וגם לא במנגנון העצום של משרד־הדואר.

מי שחולש על כל העמדות האלה, יכול להחדיר מאות אנשים למנגנון הממשלתי — אנשים שיהוו כוח בבוא העת. הוא יכול להעניק טובות־הנאה בלתי־מוגבלות למחנה העומד מאחוריו, ובכך ללכד עוצמה כלכלית שתונח על כף־המאזניים ביום ההכרעה.

כאשר תתווסף עוצמה כלכלית חדשה זו של גח"ל לכוחו המטופח של המחנה הדתי, המ־

דיין, עזר ובגין: לחיי מה?

כוצר במערכות השילטון, ולממלכתו הפרטית האדירה של שר־הביטחון — ייווצר מוקד של עוצמה שגם פינחס ספיר לא יוכל לזלזל בו.

★ ★ ★

ולם בהכרעה, מן הסוג הצפוי לישראל, חשובה העוצמה הכלכלית פחות מן הדגל המדיני.

מאז סוף שנות העשרים לא היתה קיימת ביישוב ובמדינה שום אפשרות להקים שילטון ימני, מפני שהיה חסר לימין עמוד־שידרה לאומי.

המחנה הימני־אזרחי היה מוכתם על־ידי העסקת פועלים ערביים בפרדסים. היה חסר לו הביטחון העצמי, הלאומי והסוציאלי כאחד. בליבו כירסם תסביך־נחיתות תהומי מול פני מחנה־הפועלים הסוציאליסטי, בעל תנופת היצירה.

חסידי ז'בוטינסקי היו בעלי הכרה עצמית חזקה יותר. אולם הם תימרנו את עצמם מלכתחילה לתוך מבוי סתום. הם היו ונשארו „פורשים" — מחוץ למחנה הגדול של הנוער שגדל במיסגרות „היישוב המאורגן", ושהקים לאחר מכן את צה"ל ואת סגל־הפיקוד שלו.

מפא"י גדלה יחד עם ההתיישבות העובדת, ה„הגנה" ומיפעלי ההסתדרות. היא החזיקה בידה את דגל המדינה־בדרך, ואת דגל המדינה עצמה לכשקמה.

דגל זה הנהיג שני דורות. הוא מנע את גיבושו של כוח ימני של ממש. פשוט היה חסר לו דגל משלו.

★ ★ ★

דגל זה נולד עכשיו, והוא מתנופף בעליזות ברוח הזמנים.

זהו דגל הסיפוח, הדגל של „ישראל יותר גדולה ויותר חזקה", כדברי דיין.

דגל המלחמה, החירום.

הדגל הקלאסי של הימין הקלאסי.

הימין לא יכול היה לעלות לגדולה במאבק נגד בוני־קיבוצים ואלופי־פלמ"ח. הוא מקדה לעלות לגדולה במאבק נגד „תבוסנים", „מחזירי שטחים", „מסיגי אשליית השלום" הגורמים ל„דמוראליזציה". הסיסמות ידועות מהיסטוריה.

תחת דגל הסיפוח נוצר ליכוד טיבעי בין שרידי הרביזיוניזם הקלאסי, מיליטאריסטים צעירים מסוגו של עזר וייצמן, סיפוחיסטים בפקודת־אלוהים מסוגם של הרב נריה והרב כהנא, שוחרי בוררות־חובה מהסתדרות־בעלי־התעשייה וחפידין של משה דיין.

מי שמאמין במלחמת־נצח ורואה בשלום־ללא־סיפוח סכנה לאומית, מוכרח לדגול גם בהידוק־החגורה, בהורדת רמת־המחייה של ההמונים, בהספקת ה„אנארכיה ביחסי העבודה". בקיצור: התוכנית הסוציאלית המסורתית של השיכבות העשירות משתלבת אוטומטית עם השקפה לאומנית קיצונית. וקצת פאתוס דתי אורתודוכסי, משובץ בפסוקים מספר יהושע, מהווה תוספת רצויה.

★ ★ ★

אם רואים את הדברים בפרספקטיבה זו, מופיע הסיפוח באור חדש.

אין הוא רק טאנק הפונה החוצה. הוא גם בולדוזר הסולל בפני ליכוד פוליטי־חברתי חדש את הדרך לשילטון הפנימי.

בעזרת הסיפוחיזם, השתלט הליכוד החדש על אמצעי־התקשורת. הרדיו והטלחיזיה כפופים לאיש ארץ־ישראל השלמה, ונערכת בהם שטיפת־מוח פרמננטית בעזרת סימפוזיונים, נאומים ולהיטים בעלי גוון פאשיסטי, מסוג „העולם כולו נגדנו".

שני הצהרונים, אדירי־התפוצה, משרתים אידיאולוגיה זו בהתלהבות — יחד עם הכוחות החברתיים המשתמשים בה לצרכיהם.

ייתכן שהכוח העיקרי של הסיפוחיזם טמון בכך שהוא הופך למשתפי־פעולה אנשים שהיו אחרת לוחמים בכל עוצמתם נגד הליכוד הימני.

ישראל גלילי, למשל. לוי אשכול מסר לו את אמצעי־התקשורת כדי שיגן עליהם מפני דיין ושות'. אולם תאוות־השיסופיסטיות הביאוהו לכך שהוא משרת, בעל־כורחו ואולי בלא־יודעין, את המגמה ההפוכה.

והאשה שהפכה ברבות ימיה לסוללת־הדרך בפני השלטות הכוחות שהיא לחמה בהם כל חייה, האשה העושה את הכל כדי למסור את השילטון, ארוז ומסודר, בידי הקואליציה הלאומנית־ימנית־דתית של מחר:

גולדה מאיר.

★ ★ ★

כל זה כבר מסתמן באופק. שעת־האפס יכולה להגיע בעוד שנה, או בעוד ארבע שנים.

אבל אין זה הכרח. אין זו גזירה מן השמים.

בתוך המערך עצמו ניכרים עתה הסימנים הראשונים של ליכוד נגדי, מסביב לפינחס ספיר. לא רק בעלי־האינטרסים, אלא גם שוחרי־השלום במפלגה, מתחילים לפתע להבין כי האשה מובילה אותם אל תהום.

חשוב יותר: יש בגוף הלאומי נוגדנים חזקים מאוד להתפתחות שתגזור על המדינה מלחמת־נצח והתנחלות לאומנית.

בסופו של דבר, ההכרעה תלויה בנו.

YOUNG WEAR

השנה המבחר המעניין ביותר של מעילי גשם

אפי

תל-אביב • ירושלים • חיפה

סטודיו רם

האמריקאים הגישו אולטימטום לישראל

בירושלים מתכוננים לאמבארגו על נשק וכסף

איך הצליח אבן לרמות את כולם ואת עצמו

המשבר

ב**יום השני שעבר,** שעה שהציגה את ממשלתה לכנסת, הירשתה לעצמה גולדה מאיר תענוג פרטי. היא קראה בפני הכנסת נאום של אורי אבנרי מלפני חצי שנה, בו ניבא משבר קרוב ביחסי ישראל—אמריקה. גולדה שפכה קיתון של לעג על נבואה זו.

כעבור שבוע בדיוק כינסה גולדה ישיבת־חירות של ממשלתה החדשה, הזעיקה אליה את שר־החוץ הנודד ואת שגריר ישראל בוושינגטון.

חנושא: המשבר ביחסי ישראל—אמריקה.

נצחון מפוברק לגולדה

ה**סמיכות בין שני** התאריכים מוכיחה, כי המשבר החדש ירד על גולדה באופן בלתי־צפוי ביותר.

אילם העיתוי של המשבר היה רחוק מלהיות מיקרי.

כאשר ניבא אורי אבנרי את המשבר, הוא חזר מסידרת שיחות עם ראשי ממשלת ניכסון המטפלים בענייני המרחב. באותה שעה כבר היתה העמדה האמריקאית — המנוגדת לחלוטין לעמדת ישראל — מגובשת לגמרי.

אולם האמריקאים דחו את המשבר. הסיבה: הבחירות הקרובות בישראל. האמריקאים רגילים למציאות פוליטית, בה נוהגת ממשלת וושינגטון לדחות הכרעות בלתי־סופולריית לפני הבחירות, על־מנת לבצען למחרת היום.

הדיפלומטים הישראליים ידעו לנצל מומנט זה. הם לחשו באוזני עמיתיהם האמריקאים: „אל תלחצו על הממשלה עכשיו. חכו עד אחרי הבחירות. אי־אפשר לבוא אל הציבור הישראלי בהחלטות־נסיגה לפני הבחירות. לאחר מכן תהיה מערכת־הכוחות הפנימית בישראל נוחה יותר להחלטה כזאת."

האמריקאים התייחסו בהבנה לטענה זו. הם דחו את כל לחציהם, למרות שהמצב במרחב החמיר. כשגולדה ביקרה באמריקה, נתנו לה את כל האפשרויות כדי להציג במערכת־הבחירות את הביקור כנצחון דיפלומאטי גדול.

יחס זה לגולדה היה מחושב. למעשה נרמז לה: „אנו עוזרים לך לנצח בבחירות בישראל, כדי שלא תהיי זקוקה לגח"ל ולשאר אנשי הסיפוח בשעה שתקימי את ממשלתך הבאה. תמורת זאת אנחנו מקוים שאחרי הבחירות תנקטי בקו מתון, המתאים למדיניות האמריקאית."

אולם גולדה מסוגלת להקשיב רק לעצמה. היא לא הבינה את רמזי ממשלת ניכסון. תחת זאת יצאה מוושינגטון כשהיא משוכנעת כי אין שום חילוקי־דיעות אמיתיים בין שתי המדינות, וכי בעזרת לחץ יהודי אמריקה ועמדה ישראלית נוקשה אפשר יהיה להכניע את בעלי הקו הפשרני במשלת ניכסון.

היתה זאת טעות מרה, שנבעה מאי־הכנה גמורה של מצב האמריקאים.

האזהרה של רוג'רס

ה**אזהרה הגדולה** הראשונה באה מפי שר־החוץ האמריקאי, ויליאם רוג'רס. ביום השלישי לפני שבועיים, קם בוועידה חינוכית במלון שרתון־פארק בניו־יורק, מסר הודעה מרחיקת־לכת.

לכאורה, לא היה שום דבר חדש בעמדה האמריקאית שהשתקפה בנאום זה. היא נמסרה לממשלת־ישראל ולמדינאים ישראליים אחרים (ביניהם אורי אבנרי) בעשרות הזדמנויות קודמות. אולם מעולם לא הושמעו הדברים בפומבי בצורה כה ברורה ונוקשה.

בין הצעות רוג'רס:

- הצדדים חייבים להגיע לידי שלום על סי **החלטת מועצת־הביטחון** בכללותה.
- מסרת החלטה זו היא **„כונן מצב של שלום"** (להבדיל מ„חתימת חוזה שלום").
- שלום זה יהיה מבוסס על **נסיגת כוחות ישראל** משטחים מוחזקים, מצד אחד, ועל **הכרת הערבים בקיום ישראל** והנכונות לחיות עימה בשלום — מצד שני.
- השלום יכלול **אזורים מפורזים** וסידורי־ביטחון אחרים. (לא נאמר בבירור אילו שטחים יפורזו, אך הכוונה היא, כנראה, שיפורזו כל השטחים שיפונו.)
- השלום יכלול הגדרה ברורה של נכונות הערבים לאפשר מעבר חופשי לאוניות ישראל **בטיראן ובסואץ.**
- הגבול בין ישראל והערבים יהיה **הגבול שלפני מלחמת ששת־הימים,** עם „שינויים בלתי־מהותיים".
- השלום יכלול פתרון **בעיית הפליטים,** שימומן בכסף אמריקאי. (לא נאמר בפירוש כיצד, אך הניסוח רומז על החזרת חלק מהפליטים לישראל, ושיקום האחרים בארצות־ערב).
- **ירושלים** תישאר מאוחדת, ו„יהיה בה תפקיד גם לישראל וגם לירדן" — כלומר, סידור מיוחד יחזיר לירדן זכויות מסויימות בעיר.
- יש צורך בפתרון מיוחד **לרצועת־עזה** (כנראה שילטון בינלאומי, או צירוף לירדן) **ולשארם־אל־שייך** (כנראה כוח בינלאומי, אך לא כיבוש ישראלי.)
- הפרסים יעובדו **במשא־ומתן נוסח רודוס,** בניצוחו של השגריר יארינג.

אילו הוצע פתרון כזה לישראל לפני מלחמת ששת־הימים, היו חושבים כי הגיעו ימי המשיח. אולם לגבי גולדה וחבריה, פתרון זה נראה כאסון, מכיון שהוא מונע את סיפוח השטחים שהם כבר החליטו עליו.

אולם הכרזת רוג'רס לא עוררה בהלה. בחוגי ירושלים נאמר, כי זוהי סתם עוד הכרזה אמריקאית, שאין לה משמעות ממשית. ליתר ביטחון, נשלח אבא אבן לכלכל את מוחו של רוג'רס.

אבן נסע, נפגש עם רוג'רס והבריק הביתה הודעות מרגיעות. כמו תמיד, היה אבן משוכנע כי נחל נצחון מזהיר, יכי הכל בא על מקומו בשלום.

(על סכניקה זו של אבן העיר דיפלומט ישראלי בכיר בירושלים: „בשיחה עם מדינאי זר, אבן שומע רק את עצמו. בזמן שהשני מדבר, אין אבן מקשיב כלל, אלא חושב על המשך דבריו של עצמו. מכאן שהוא לא שומע מעולם דבר שלילי, ועל כך הוא מדווח הביתה.")

אילו הקשיב אבן בעיון לדברי רוג'רס, היה שולח הביתה מיברק אס־או־אס.

ספירת לחי

ב**וושינגטון** השתררה בימים האחרונים אווירה של בהלה לגבי המיזרח־התיכון. גרמו לכך קריאות אס־או־אס מידידי אמריקה בעולם הערבי. המהפכה בלוב זיעזעה את יכולת המערך האמריקאי במרחב. לוב היא כעת אחת ממדינות־הנפט הגדולות בעולם. אך עמדות אמריקה התמוטטו בה ביום אחד, עם נזק עצום לאינטרסים הכלכליים והאיסטראטגיים של ארצות־הברית.

המהפכה בלוב היתה קשורה בקשר עז ביותר לענייני ארץ־ישראל. חוללו אותה קצינים צעירים, שחשבו על פלסטין יותר מאשר על ארצם שלהם. פקודת־המיבצע של המהפכה נשאה את שם־הצופן „פלסטין", וביום המהפכה היתה הסיסמה „ירושלים".

גם משרד־החוץ וגם משרד־הביטחון האמריקאיים השתכנעו כי אותו הדבר יכול לקרות בכל רגע בערב הסעודית — המיבצר הגדול והעיקרי של ארצות־הברית במרחב. אם תפרוץ מהפכה כזאת שם, יחוסלו כל האינטרסים האמריקאיים במרחב סופית — ושוב לא יהיה לה עניין לתמוך במישהו במרחב — כולל ישראל.

לסכנה גדולה זו נתחספה סכנה קטנה יותר. עם התקרב ועידת־הפיסגה של ראשי מדינות־ערב בראבאט, חששו האמריקאים כי תתקבל החלטה שתשים סופית קץ לכל מאמצי־

הנצחון המדומה: גולדה עם ניכסון ואשתו

השלום במרחב. החלטה כזאת יש בה כדי לתת דחיפה גדולה לאירגונים הפלסטיניים, המאיימים על כל ידידי אמריקה במרחב.

מכאן שהתנפשה ההחלטה לעשות משהו בפומבי ובמהירות, כדי לחזק את עורף הערבים ידידי־אמריקה. הכרזת רוג'רס באה למלא צורך זה.

המאורעות בישראל השפיעו על האמריקאים לא פחות מהמאורעות בצד הערבי.

עד לפני שבועיים חיו האמריקאים באשלייה כי גולדה מעמידה רק פנים של נץ, לצורכי בחירות, וכי תתגלה למחרת היום כיונה בת יונה. אותה אמונה נאיבית שררה גם לגבי דיין.

הודעת גולדה על הרכב ממשלתה החדשה היתה סטירת־לחי מצל־

(המשך מעמוד 15)

צלת לאנשי ניכסון. כל אדם בוושינגטון הבין כי מי שמרכיב ממשלה כזאת, אינו חולם כלל על החזרת שטח כלשהו, או אף על משא־ומתן רציני להחזרת שטחים.

צירוף שישה שרי גח"ל, ביניהם עזר וייצמן, הבהיר לכל בר־דעת כי גולדה מתכוונת לסכל כל משא־ומתן בר־תוחלת העמדה האמריקאית.

מדינאי וושינגטון הגיעו למסקנה כי גולדה רימתה אותם, או משכה אותם באף. הדחייה שניתנה לגולדה בגלל הבחירות היתה לשווא. הממשלה החדשה קשוחה עוד יותר מהקודמת.

המסקנה בוושינגטון: „צריכים ללמד אותה לקח."

אולטימטום להחזרת הגדה המערבית

דלקה בא ביום השישי, כאשר נקרא יצחק רבין למשרד־החוץ האמריקאי, שם נמסר לו תוכן הדברים שהגיש ראש משלחת ארצות־הברית באו"ם, השר צ'ארלס יוסט, לשלושת עמיתיו, כמה שעות לפני כן.

תוכן הדברים היה חמור מאוד, מבחינת הקו של גולדה.

נאמר כי ישראל נדרשת להחזיר את כל הגדה המערבית, מלבד שטחים קטנים, „בערך שני אחוזים" — כלומר, איזור לטרון וקלקיליה.

הושמעה גם הדרישה לתת לירדן מעמד ריבוני בירושלים המאוחדת. השטח שיוחזר יסורז.

הובהר גם שאותם התנאים יחולו גם על סוריה, אם זו תקבל את ההלטת מועצת הביטחון. כלומר: החזרת הריבונות על רמת־הגולן לסורים, וסידורי־ביטחון לטובת ישראל.

אולם גרוע מתוכן הדברים, היתה צורת הנשתם.

הצעות אמריקה לפתרון הבעיה המצרית—ישראלית הונשו ליש־ראל לפני שהוגשו לכריות־המועצות ולמצרים. הפעם נהפכו היוצרות. ההצעות בגיזרה הירדנית—ישראלית הועברו לישראל רק אחרי שכבר נמסרו לצד השני.

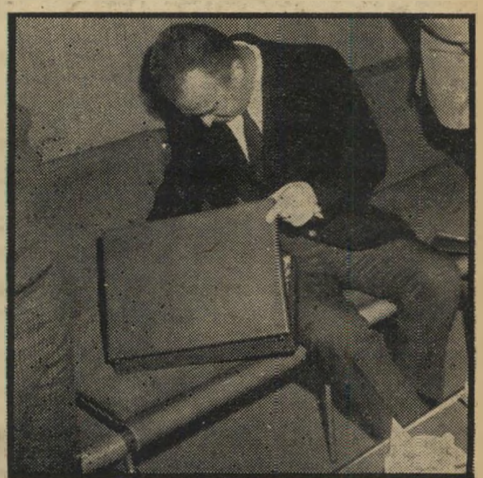

במילים אחרות: ישראל הועמדה בפני עובדה מוגמ־רת, מבלי שנשאלה לדעתה.

היה זה כאילו אמרו ה־אמריקאים: „עם הממשלה החדשה של גולדה אין מה לדבר. אין לשאול את דע־תה, מכיוון שהיא מתנגדת ממילא לכל פשרה."

מאותה סיבה גם לא הושאר שום דבר ל־משא־ומתן ישראלי—ירדני, כמו בנאום רו־ג'רס לגבי מצרים. ה־פעם נקבעו בהצעה האמריקאית כל הפרי־טים מראש.

מה בחיק?

שגריר ישראל בארצות־הברית, יצחק רבין, בנמל־התעופה בלוד, בבואו בתחילת השבוע באופן בהול לישיבת הממשלה.

אמבארגו על נשק וכסף?

מה נובע מהתפתחות חדשה זו? הדבר יהיה תלוי בכמה וכמה גורמים.

ברור כי קיים עתה סיכסוך גלוי בין ירושלים וושינגטון. סבלנות האמריקאים כלפי גולדה פקעה, ויש עתה נכונות להפעיל על ישראל את כל הלחצים הדרושים, כדי להכריחה לנקוט קו מתון יותר.

טיבם של הלחצים הצפויים ידוע. לאמריקאים יש מידע מדוייק על מצבה הכלכלי של ישראל, ובייחוד על יכולת יתרות מטבע־החוץ שלה, המסכנת את ביטחון המדינה.

כאשר ביקרה גולדה באמריקה, דרשה סכום גדול של דולארים. לא ניתן לה דבר, מלבד מילים יפות. הרמז השקוף: תקבלי כסף, אם תתאימי את עצמך לקו שלנו.

מאז בוטלה ההסכמה האמריקאית לממן כור־התפלה בישראל, וכל דרישות ישראל בשטח הכסף והנשק נתקלות ברחיה אדיבה, בנוסח: „העיון עדיין נמשך".

האמריקאים כלל אינם מסתירים עוד שזהו מעין אמבארגו בלתי־רשמי — איום גלוי באמבארגו אמיתי.

הם באילו אומרים: „איננו יכולים להכריח אתכם לקבל את חצעי־תינו. אבל איננו יכולים לקוות שניתן כסף ונשק למען מדיניות ישראלית שיש בה כדי לקבור את האינטרסים שלנו בעולם הערבי. אם תרצו להינתק מאיתנו, בבקשה. אבל על חשבונכם!"

אין פירוש הדבר שמצבה של גולדה הוא חסר כל תקוה. היא סומכת, ברגע זה, על שני גורמים:

● **התעוררות גדולה של יהודי אמריקה.** שגרירות ישראל כבר נקטה באמ־צעים כדי לייצר התעוררות כזאת, תחת הסיסמה: „אמריקה מפקירה את ישראל".

● **המצב המהפכני בעולם הערבי.** שליחי פלסטין באו לראבאט במגמה לדרוש כי העולם הערבי יחליט לשלול את ההלטת מועצת־הביטחון, ולהתנגד סופית לכל אפשרות של הסדר מדיני. (הפלסטינים מתנגדים, כמובן, לכל הסדר שיחזיר את השטחים לירדן, ויוריד את פלסטין שוב מן המפה.)

בירושלים סיכם זאת פקיד בכיר: „הערבים הקיצוניים הצילו אותנו תמיד מכל מצב־ביש. אפשר לסמוך עליהם גם הפעם שיחזירו את אמריקה אלינו."

אזהרה צרפתית: „מיראז'ים"

אזם הפעם, אין המצב פשוט כל־כך — כי אמריקה עומדת בפני אובדן כל האינ־טרסים העצומים שלה בעולם הערבי. לפי הערכה אמריקאית, יכול הדבר לקרות אפילו תוך כמה חודשים.

הספנה של אמבארגו אמריקאי על כסף ונשק שוב אינה חלום־בלהות חסר־ממשות. יש להביאו בחשבון כאפשרות מעשית.

כאילו כדי להזכיר לישראל מה קורה כאשר ידיד־לשעבר יוצא לדרך האמבארגו, באה השבוע יזיעה מחריפה מכיוון אחר: צרפת הסכימה להמציא ללוב עשרות מטוסי מיראז' וטאנקים חדישים.

מכיוון שלצבא הלובי אין כל אפשרות לקלוט כמויות כאלה של נשק חדיש, אין ספק כי הנשק מיועד בעקיפין למצרים, למלחמה בישראל.

אם תישאר ישראל בקרוב ללא גיבוי של אף מעצמה עולמית אחת, תהיה לדבר השלכה ביטחונית מיידית וחמורה ביותר.

במדינה

העם הממשלה מוחאת כפיים

תוך שבוע אחד התקדרו העבים.

לא רק מעל שדותיה השחונים של יש־ראל, העומדים בפני סכנת בצורת, אלא גם מעל שמיה המדיניים והכלכליים — שם בישרו בצורת מדינית ומצוקה כלכלית.

זה בצד זה החמירו מצבם של משאביה הכלכליים של ישראל ושל בידודה המדיני, כשהשפעת הגומלין ביניהן נעשית ברורה יותר ויותר. כשישבה השבוע ממשלת־יש־ראל על חוברות מדיניותה בהרכבה הקודם, לא היתה זו דחייה חסרת־הכיסוי את הצעתה האחרונה של ממשלת ארצות־הב־רית לפתרון המשבר במזרח־התיכון, ש־איפיינה את המצב. ניתוקם של מנהיגי ישראל מהמציאות הפוליטית הסתמן בהח־לטה אחת, שלא זכתה להבלטה כה רבה כמו שאר ההחלטות הבומבסטיות.

היתה זו ההחלטה, במיכסגרת אישורן של תשע ועדות־שרים לעניינים שונים, על הק־מת ועדה בין־מוסדית להתיישבות חדשה — שם הסמאה לוועדה שתפקידה העיקרי יהיה לתכנן את ההתיישבות בשטחים ה־מוחזקים. היה זה כאילו החליטה כיום ממשלת ארצות־הברית להקים ועדה לפיתוח אוצרות־המים על הירדן.

שיטפון של חרדה. מתוך חשרת עבים זו בקעה כקרן־אור יחידה, עובדת זיכויו של איש־הביטחון מרדכי רחמים על־ידי בית־משפט שדייצי, מאשמת הרי־גתו של אחד החבלנים שתקפו את מטוס אל־על בצירוך. כאשר הגיעה הבשורה על זיכויו של רחמים לישיבת הממשלה, נאמר בידיעות, פרצו כל שרי הממשלה במחיאות־כפיים סוערות.

עם כל השמחה על זיכויו של רחמים, קשה להבין מה גרם להתפרצות ספונטא־נית זו של השרים. אולי היה ברצונם לש־מח על הישג כלשהו, ובהיעדר כל עילה אחרת לשמחה במצב העגום שנוצר, מחאו־כף לעצמם על הישג שלהם לא היה כל חלק בו.

יותר מאשר הצדק השחייצי, שאולי אליו יועדו מחיאות־הכפיים של הממשלה, היה ראוי להן העם. כי יותר ממנהיגיו הוא ידע לשמור על שלוותו וקור־רוחו, גם כשנפרצו כל הסכרים ושיטפון החרדה עמד להציפו.

יחסים מרחביים הצגה ברבאט

ועידת הפסגה החמישית של ארצות ערב נועדה, מלכתחילה, להיות הצגת ראווה בל־בד. מבחינה מעשית, היתה לה מטרה אחת: להשיג עבור מצרים וירדן נתח שמן יותר של כספי מדינות הנפט. אבל ניתן היה להגיע להסדר בעניין זה גם מבלי להטריח 14 מלכים, נשיאים ומנהיגים פחותים יותר, עד למלון הילטון בבירת מרוקו.

ואומנם, כאשר הועלה רעיון הועידה על־ידי המלך חוסיין והנשיא גמל עבד אל־נאצר, דחה אותו בפסקנות האיש בעל הארנק השמן ביותר: פייסל, מלך סעודיה.

לא מפני שהתנגד להמשך הסובסידיה, שנ־קבעה בוועידת חרטום, אלא מפני שחשש כי הועידה תלבה את יצרי ההמונים באר־צות־ערב, ושהתלהבות ההמונים מצידה תד־חוף את הממשלות לעמדה קיצונית יותר — בעיקר נגד ארה"ב, שותפתו ובעלת־חסותו של פייסל.

„החלטות חרטום, המחייבות פתרון מדיני לבעיית פלסטין," השיב המלך, „שרירות ו־קיימות." על כן התנגד בתוקף לועידה שיכ־לה להפוך לועידת מלחמה.

הסכם מוקדם בקהיר. השינוי בעמ־דת פייסל היה תוצאה ישירה של שתדלנות שכנו ההאשמי. המלך חוסיין טס לריאד, הס־ביר לפייסל מה באמת דוחף אותו ואת עבד אל־נאצר לערוך פיסגה חדשה.

היה זה הגורם הדוחף המונים ושליטים ערביים למרבית מעשיהם מזה למעלה משנ־תיים: הארגונים הפלסטינים.

במצב שנוצר, אחרי תבוסת הערבים ביוני 1967, הצטירו הפלסטינים כגיבורים הבלע־דיים במלחמה נגד ישראל. אפילו מלחמת ההתשה של הצבא המצרי לאורך התעלה, החמירה לעומת פעולות החדירה והטרור של אנשי אל־פתח ועמיתיהם.

בעימות בין חוסיין לבין הפלסטינים — ניצח יאסר עראפת. באופק נסתמנה ההת־מודדות הבאה: בין הפלסטינים לבין עבד אל־נאצר.

ככל שנמשכה עליית הפלסטינים, גברה הארוזיה האיטית של יוקרת נשיא מצרים. רעיון הפיסגה, שתוצג כמועצת־מלחמה על־

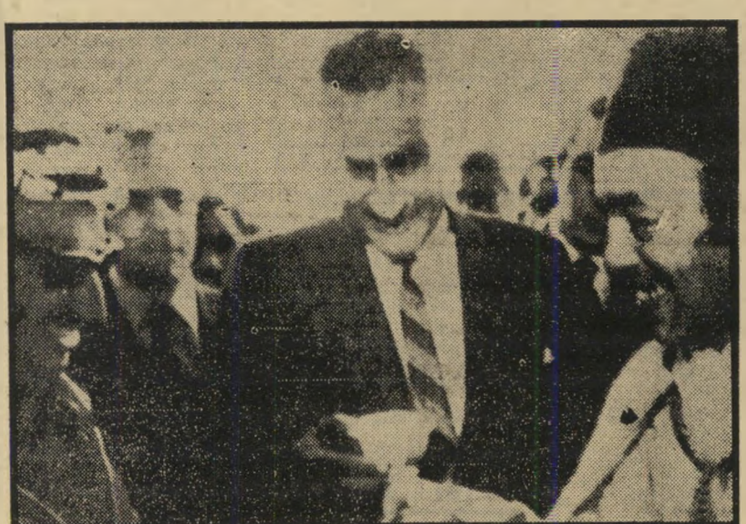

חסן מלך מרוקו מקבל את פני נאצר ועראפת בראבאט
הגורם המפתיע — הפלסטינים

יונה, בהתנהגותו וביוזמתו של עבד אל־נאצר נועד לשים קץ להרעה מתמדת בתד־מיתו.

אלא שכנגד הצורך להיראות אקטיביסט יורק־להבות היה עבד אל־נאצר חייב להת־חשב בשלושה גורמים ממתנים:

● הידיעה הברורה שאין צבאו מסוגל לנהל מלחמה בישראל.

● הצורך לשמור על יחסים טובים עם פייסל, ידיד האמריקאים, הלוחצים להסדר מדיני.

● הצורך להתחשב ברצונם של הסובי־טים, המעוניינים אף הם למצוא פתרון מדי־ני, בתיאום עם וושינגטון.

פייסל הסיר את התנגדותו, אך לא לפני שנקבעה ועידת פיסגה מצומצמת בינו לבין עבד אל־נאצר בקהיר.

השבוע, בדרכו לרבאט, התעכב פייסל אצל נשיא מצרים — ובביקור זה נקבעו מראש תוצאות הועידה.

פרשנים בקהיר לא הסתירו את מהות ההסכם בין השניים — דבר שהקפיץ את הפלסטינים. אנשי החזית לשחרור קראו: „בגידה! קנוניה!", ודרשו מעראפת, שלא יטול חלק במה שהם כינו „המשחק המבו־יים".

אך בניגוד לאנשי החזית, שייך כבר ערא־פת למימסד של הליגה הערבית. הוא איים, שלא יצא לרבאט, אם אין כל הארגונים

(המשך בעמוד 21)

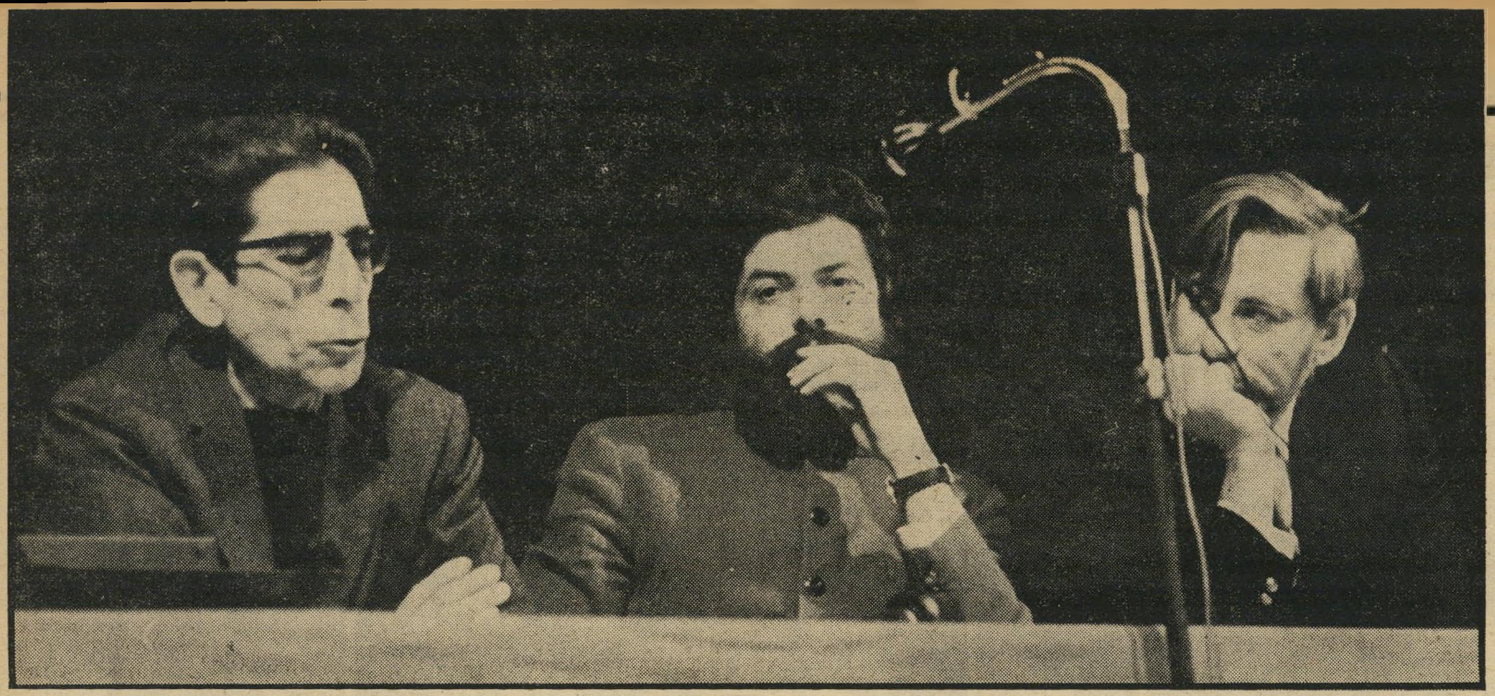

אורי אבנרי, מארק האלטר ולוטפאללה סולייאמאן על במת הוויכוח בפארים

פאריס היתה כמרקחה – אך אף עתון ישראלי אחד לא הזכיר זאת

הוויכוח הגדול

Réunis de l'organisation internationale.

Mercredi soir, sous la présidence du Moyen-Orient. — (A.F.P.)

A Paris

« Face à face » entre un député israélien et un journaliste égyptien

Plusieurs centaines de personnes, parmi lesquelles de nombreux Arabes et Israéliens, ont assisté jeudi soir, au théâtre Hébertot, à un « face à face » rarissime : sous la présidence du peintre Marek Halter, le député israélien Uri Avnery a confronté ses vues avec le journaliste égyptien Loutfallah Soliman sur les « voies de la paix au

לה מונד החשוב בעיתוני צרפת הקדיש למאורע ידיעה גדולה, בצד הידיעה על הקמת הממשלה החדשה בישראל. בידיעה, שנשאה את הכותרת „עי־מות פנים־אל־פנים של ח"כ ישראלי ועיתונאי מצרי בפאריס", תואר הוויכוח ב„מאורע נדיר".

ד שוטרים מאחורי הקלעים הציצו בעצבנות דרך החורים במסך. הסדרנים, בעלי הסרטים האדומים על שרווליהם, התרו־צצו ממקום למקום. הקהל באולם ובשלושת היציעים היה אחוז מתח. האנשים הסתכלו איש ברעהו בסקרנות מהולה בחשש.

זה היה ביום החמישי לפני שבועיים, באולם המהודר של תיאטרון הברטו בצפון פאריס.

המאורע היה חסר־תקדים, וכל הנוכחים ידעו זאת.

כי מעולם לא נתקיים בפאריס, או בכל מקום אחר בעולם, מאו־רע דומה: ויכוח פומבי בין יש־ראלי ומצרי.

תנאי „אל־פתח"

כ אשר הופיעו בעתונים החשובים וב־רדיו, ההודעות על המאורע העומד להתרחש לא האמינו רבים כי הדבר אפשרי. הדבר הפך נושא כמעט־בלעדי לשיחות ב־שגרירות ישראל ובשגרירויות הערביות. רבים התערבו כי לא יתקיים, ושאם יתקיים — יפוצץ.

„ברגע האחרון יודיעו הערבים שהם לא יופיעו," התערבו כמה יהודים.

„כמה דקות אחרי שזה יתחיל יפוצצו הסטודנטים הפרו־ערביים או הציונים את כל העניין!" ניבאו עתונאים מנוסים.

האיש שאירגן את המאורע היה מידאג יותר מכולם. מארק האלטר, צייר יהודי שייסד את „ועד השמאל למען שלום בדרך משא־ומתן במזרח התיכון", הוא צעיר הדו־מה להרצל. הוא מקובל על הערבים ועל היהודים, נתקבל לא פעם על־ידי שני הצד־דים. אשתו הפעלתנית, קלארה האלטר, בי־רה גם בישראל וגם בארצות־ערב.

אולם כאשר יזמו מאורע זה, לא האמינו בעצמם כי יצליחו. המכשולים היו עצומים מדי.

מהצד הישראלי בחרו באדם שעמדותיו ידועות היטב בעולם הערבי — אורי אבנרי. הבעייה היתה למצוא את בר־הפלוגתא הנכון בצד השני.

תחילה פנו אל האירגונים ה־פלסטיניים. אלה הסכימו לשלוח שליחים שידברו בוויכוח — אך לא מעל הבמה. הוסכם שידברו במיקרופון מן האולם, וכי הנציג הערבי על הבמה לא יהיה פלס־טיני.

האדם שנמצא לתפקיד זה הוא אישיות ידועה בפאריס. לוטפאללה סולייאמאן, מצרי מוסלמי, הוא עתונאי וסופר, חריף־ביטוי וקנאי, חסיד מושב של עבד־אל־נאצר ומקובל על הערבים כנושא דברם. הוא הסכים לפתוח את הוויכוח בשם הערבים — והדבר הבטיח מראש שיהיה זה ויכוח לוהט.

מוכנים לקרב

ב ימים האחרונים שקדמו למאורע גברה המתיחות סביבו.

באוניברסיטה הפאריסאית על אסיפה פרו־ערבית, בה עמדו להקרין סרט בשם פלס־טין תנצח. בעזרת מוטות ברזל וכלי נשק אחרים שברו עצמות, פתחו ראשים ושלחו כמה אנשים לבית־חולים — ביניהם איש מצפן אלי לבל.

התנפלות זו אורגנה כתגובה על התנפ־לויות דומות מהצד השני. מזה שנה אי־בטוחים שעומד להתחולל קרב אלים, עד כי השאירו את נשותיהם בבית.

ישראלים וטרוריסטים

כ אשר נפתח המסך, היה האולם מלא מפה אל פה, על שלושת יציעיו. מעולם לא ראה אולם זה קהל מוזר יותר.

אפשר היה עוד לארגן אסיפה פרו־ישראלית כלשהי באוניברסיטה, מכיוון שהקבוצות של חסידי־מאו, התומכים באל־פתח ובשאר איר־גוני החבלה, פוצצו בכוח כל אסיפה כזאת. הציונים החליטו להשיב מלחמה שערה.

התוצאה: הכל היו בטוחים ש־חסידי מאו וטרוצקי יבואו לוויי־כוח הגדול, יפוצצו אותו בכוח.

המשטרה עמדה במצב הכן, אורגנה קבו־צה גדולה של אנשי־אגרוף מקרב חסידי החעד של האלטר (שסיסמתם באוניברסיטה היא: „במיזרח התיכון, רק השלום הוא מהפכני"). אבל רבים מן הבאים היו כה

בחמש השורות הראשונות ישבו השומן והסולת של העתונות הפאריסאית — החל בז'אן דניאל, עורך נובל אובסרבטור, דרך קלוד לאנצמן, מזכירו המדיני של ז'אן־פול סארטר, עד אריק רולו, איש לה־מונד. כמ־עט כל המומחים הצרפתיים לענייני המרחב נכחו במקום.

בשורה הראשונה ישבו אנשי השגרירויות. איש השגרירות הסובייטית, המומחה לענייני ערבים, הפריד בין נספח השגרירות הישר־אלית, אבי לימור, ובין נספחי השגרירויות של מצריים, סוריה ואלג'יריה.

בקהל הצטופפו כתבי־אל־כתב

עשרות אנשי „אל־פתח" וסטו־דנטים פלסטיניים, ישראלים וצ־יונים מכל הגוונים, סטודנטים צרפתיים ממאו עד טרוצקי, וס־תם קהל בלתי־מוגדר.

„מאז הוויכוחים הגדולים בין רבנים וכמ־רים בחצר איזבל ופרדיננד, בספרד של ימי־הבינים, לא היה דבר כזה!" התלוצץ עורך צרפתי. אשתו הוסיפה: „לי זה מזכיר יותר מלחמת־שוורים — אני רק לא יודעת מי השור ומי המאטאדור."

הטענות

ג ם על הבמה זה לא היה ברור כל־כך. אחרי דברי הפתיחה של האלטר פתח בוויכוח לוטפאללה סולייאמאן — ב־אידיאולוגיה המקובלת של אל־פתח.

תמצית טענתו: ישראל מבוססת על חטא קדמון של אי־צדק, ועל כן אין להשלים עם קיומה. יש להקים בארץ כולה מדינה חילונית, לא־לאומית ולא־דתית, בה יחיו הערבים והיהודים בצוותא. כהוכחה לכך שישראל אינה מתכוונת לשלום, אלא להתפש־טות נוספת, הביא את הרכב הממשלה ה־ישראלית החדשה, שפורסם באותו יום ב־צרפת.

דבריו שוסעו כל כמה דקות על־ידי היהו־דים בקהל, שגילו התרגשות קיצונית, אולם המפריעים הושתקו והגואם יכול היה לסיים את דבריו.

לעומת לוטפאללה, שדיבר צרפתית נהד־רת, נאלץ אבנרי לעשות ממאץ גדול כדי לדבר צרפתית — שפה שאינו שולט בה. הדבר הנחיל לא את אהדת הקהל, שנאלץ להתרכז מאד כדי לעקוב אחרי דבריו, ואף עזר לו מדי פעם למצוא מילה נכונה. עיקר טענותיו:

- **בארץ יש שני עמים, שלכל אחד מהם זכות לקיום לאומי.**
- אשליה היא להניח כי שני העמים יוכלו לחיות בצוותא במדינה אחת, אחרי שלחמו זה בזה במשך שלושה דורות. („האם ידידינו הערביים מוכנים לקבל של־טון דמוקראטי של הרוב היהודי? מי יפקד על הצבא? מי ינהל את המשטרה?").
- **יש דמיון מפתיע בין „פלס־טין השלמה" של עראפאת ו„ישׂ־ראל השלמה" של בגין.**
- אל־פתח הוא תנועה לאומית, לא תנו־עה סוציאלית. קשה להאמין כי דחקא הוא יכונן מדינה לא־לאומית.
- כשכל האומות יוותרו על מדינותיהן הלאומיות, בוודאי נעשה זאת גם אנחנו, עד אז, זקוקים גם הישראלים וגם הפלסטי־נים למדינות לאומיות משלהם, שיגנו על בטחונם ויבטאו את אישיותם הלאומית.
- אחדות הארץ היא מטרה משותפת לישראלים ולערבים, אך הדבר ניתן להגש־מה באופן מעשי רק על־ידי ברית בין שתי מדינות לאומיות, ישראל ופלסטין, שתתהדק בהדרגה, עד כי במרוצת הזמן יתאפשרו חיים־בצוותא תוך אימון הדדי בכל רחבי הארץ.

בניגוד לדברי קודמו, לא הופ־

(המשך בעמוד 27)

כך בוצע נסיון השוד הנועז ביותר במדינת-ישראל – שיחזור צעד

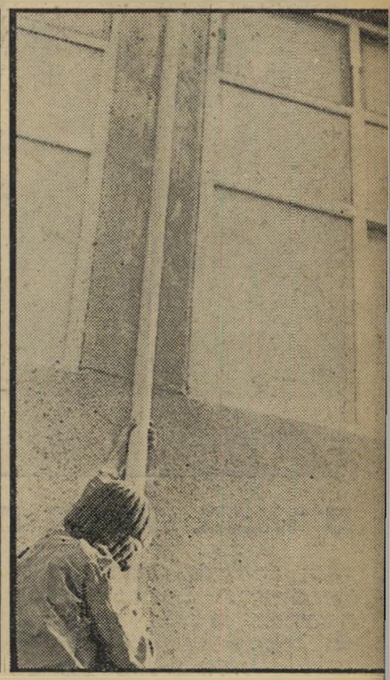

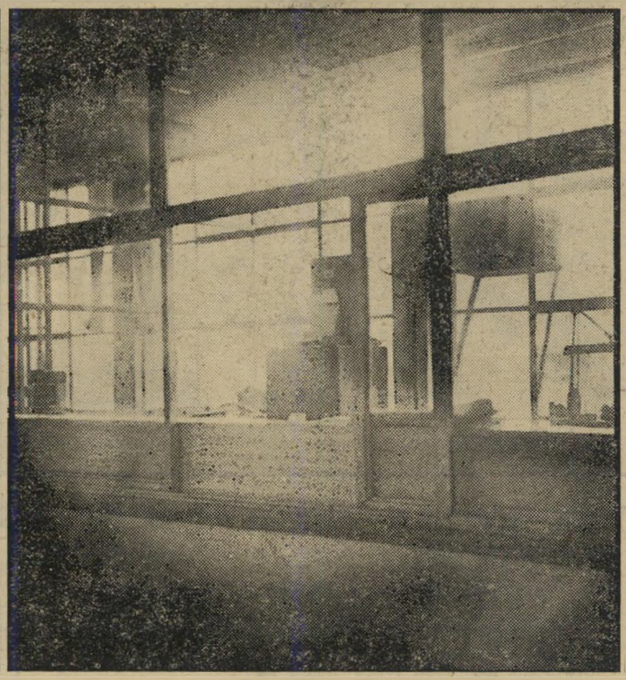

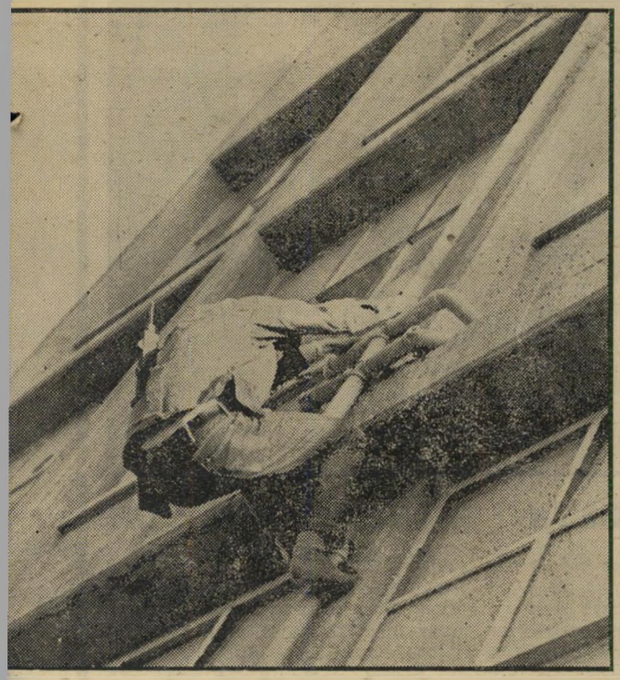

תמונות משוחזרות אלה מתארות את שלבי השוד במלטשת היהלומים ברמת־גן. מימין נראה שודד רעוץ פנים מטפס דרך צינור לקומה השלישית בבניין המלטשה. במרכז נראית קופת הפלדה בה אוחסנו יהלומים בשווי של 2 מיליון דולאר בתוך המלטשה. משמאל נראה שוב השודד כשהוא נכנס אל המלטשה דרך חלון אשר נופץ.

„פיספסנו 2 מיליון", סיפרו השודדים בטלפון ל„העולם הזה"

יהלומים קורצים ברמת־גן

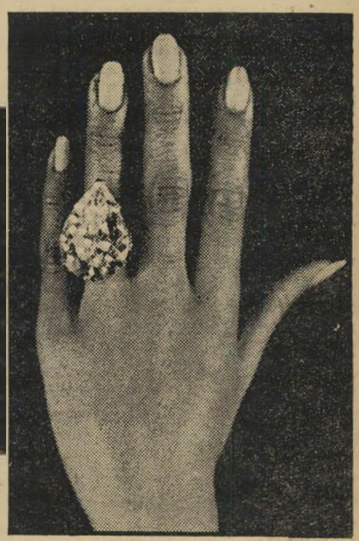

ב שעת לילה מאוחרת צלצל הטלפון בביתו של כתב העולם הזה: „הלו." אמר קול שנשמע עייף מעבר לקו. „מי מדבר?"

„תשמע," אמר הקול האלמוני בטלפון," לא חשוב מי מדבר. אבל אני רוצה שתפרסמו בעתון שלכם בקשר לשוד שהיה ברמת־גן. זה שהחיילות נפצעו... זה לא בכוונה. ירו בהם בטעות, למה חשבו יש בניידת שוטרים של תיגבורת..."

„מי מדבר? מה אתה רוצה להגיד?" שאל הכתב, שסבר כי אחד מידידיו מותח אותו.

„תעזוב מי מדבר," אמר הקול, „באמת־נה, אני יודע מה שאומר. תשמע! תכתוב שהבל שהחיילות נפצעו לחינם. וחבל שפיספסנו שני מיליון דולאר."

ברגע זה הבין הכתב שכנראה אין זו מתיחה. „חכה רגע, אני רוצה להביא עט כדי לרשום."

„אל תרשום שום דבר!" ציוה הקול בטלפון, „תזכור מה שאני אומר ובשביל שידעו שאנחנו באמת מצטערים בשביל החיילות, תראה שעוד יקבלו פרחים ומתנות מאצלנו."

„למה יריתם בכלל?" שאל הכתב.

„לא יכול להגיד לך הרבה, ואני צריך לגמור לדבר, אבל נפלה עלינו צרה, לא יודע איזה, ירדו עלינו השוטרים פתאום. ואנחנו לא סרייארים, אז הכנסנו בהם צרורות..."

„באיזה נשק יריתם?" שאל הכתב.

„תעזוב את זה," אמר הקול האלמוני, „שלום, ואל תשכח בענין החיילות..." כאן נותקה השיחה.

היה זה המשך תמוה לאחד מנסיונות השוד הנועזים והמוזרים ביותר שבוצעו עד כה במדינת־ישראל, אם לא הנועז שבהם — נסיון השוד של מלטשת היהלומים בירנבאך־זוסמן, שאירע בשעות הבוקר של יום החמישי האחרון.

★ ★ ★

מ לטשת היהלומים בירנבאך־זוסמן, שוכנת לא הרחק מבורסת היהלומים ברמת־גן, באזור התעשייתי ליד בריכת גלי־גיל ומגרש הכדורגל של הכוח.

זוהי אחת ממלטשות היהלומים הגדולות בארץ, המעסיקה עשרות פועלים ובחודשים מסויימים בשנה מעבדת בת־אחת יהלומים בשווי של מליוני דולארים.

אין פלא איפוא, שמלטשה זו שימשה בעבר אובייקט לנסיונות שוד. הנסיון האחרון לשדוד את היהלומים שבמלטשה נעשה לפני חדשים מעטים. השודדים טיפסו אז דרך צינור עד לקומה השלישית בבניין בו שוכנת המלטשה, ניפצו חלון וחדרו לתוכה בשעת לילה. בלילה מאוחסנים היהלומים המעובדים ויהלומי הגלם בתוך קופת פלדה גדולה בתוך המלטשה, הנמצאת בתוך חדר זכוכית, שכל נסיון כניסה אליו ללא ידיעת אמצעי־הבטחון הנהוגים שם, מפעיל מיד את פעמון האזעקה.

משום כך לא ניסו אז השודדים אפילו להתקרב אל הקופה. הם המתינו עד לשעות הבוקר המוקדמות, כאשר ראשוני הפועלים מגיעים אל המלטשה יחד עם מנהל העבודה, כדי לחלק את היהלומים למכונות הליטוש.

או הצליחו השודדים להכריח את הפועלים למסור לידיהם את היהלומים, ניסו להימלט עמם דרך חדר המדרגות. אולם בדרך נתקלו

סוחבים שומר

בצורה זו יצאו שני השודדים המזויינים שהיו בתוך המלטשה מהבניין, בגררם איתם את סמל המשטרה הפצוע.

אחרי צעד של כל מהלכי השודדים, השומרים, וסמל המשטרה שנפצע

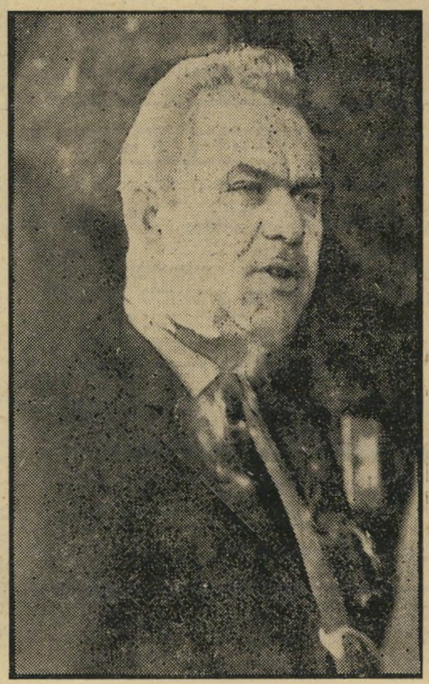

בתמונה המשוחזרת מימין נראה כיצד התקרב הסמל יצחק אלבוך אל דלת המלטשה בתוכה נמצאו השודדים, כשתת־מקלע „עוזי" בידו. הוא השקיף דרך החלון בדלת פנימה, אך לא ראה דבר. בתמונה במרכז נראה שומר הבורסה, יצחק ורסנו, שנכנס עם השוטר אל המלטשה. משמאל השודדים גוררים את הסמל הפצוע כמחסה.

שרגא שטרן, ששלח עמו שניים משומריו, החמושים באקדחים, יוסף אדטו ויצחק ור־
(המשך בעמוד 27)

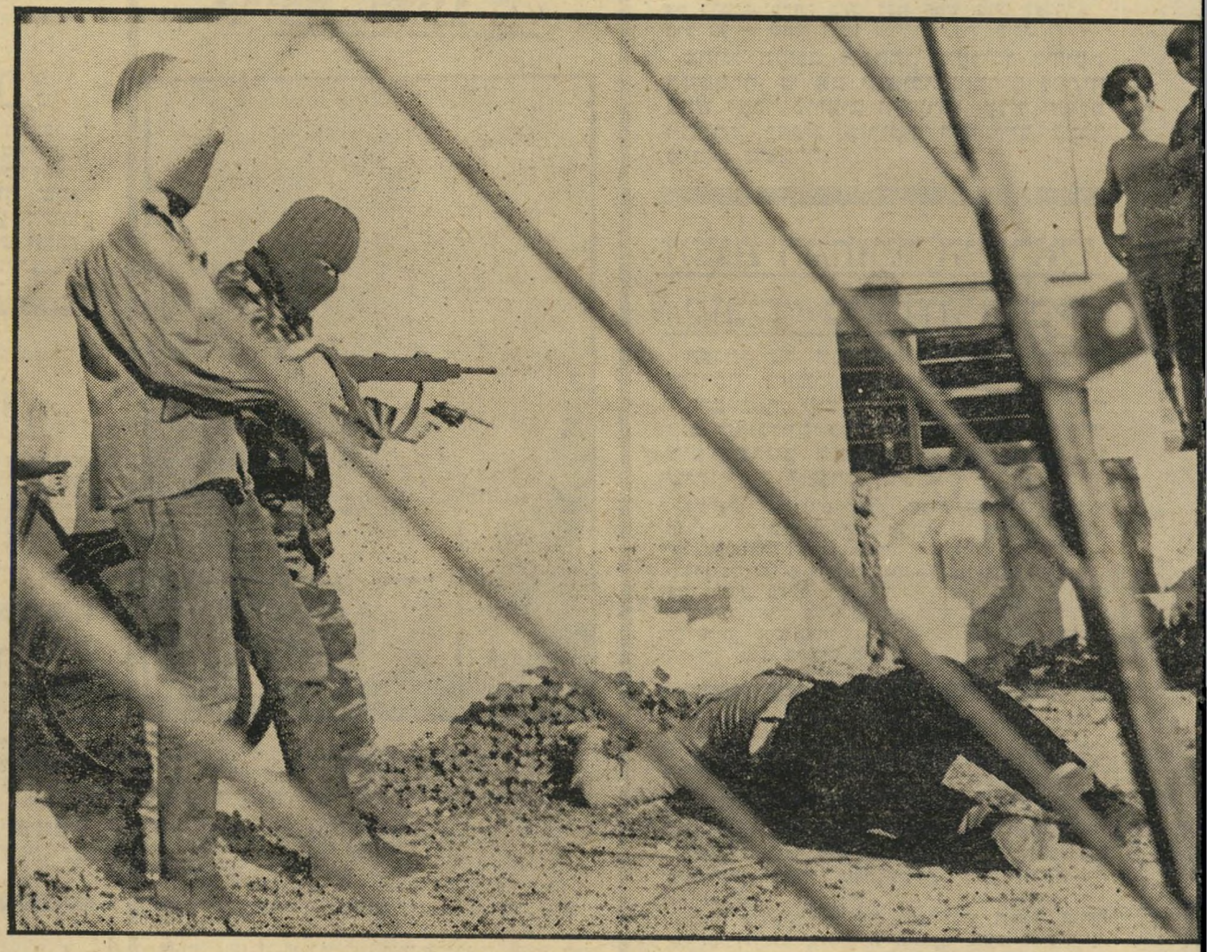

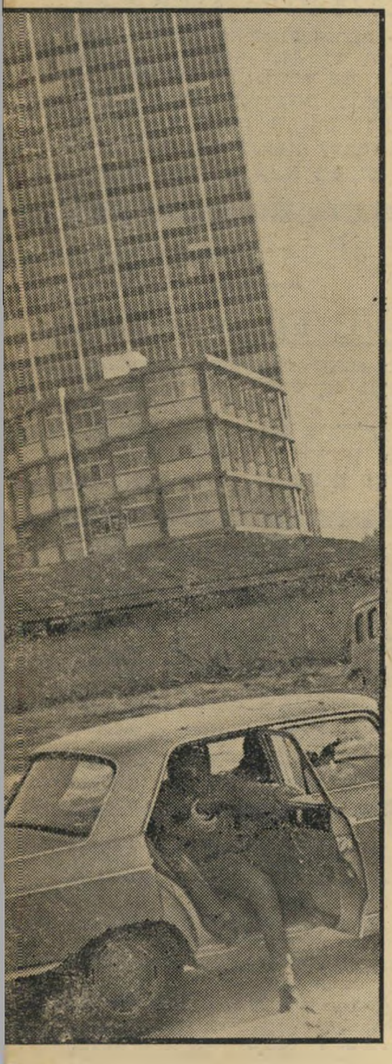

הנסיגה שני השודדים הניחו את סמל המשטרה הפצוע, אותו גררו מתוך הבניין ואשר שימש להם כמח־סה, ליד קיר בקצה המערבי של בניין המלטשה, ירו לעברו ולעבר הג׳יפ המשטרתי אשר בתוכו היו החיילות ושחנה בחוץ ליד הכניסה לבניין המלטשה. אחר־כך נמלטו שני השודדים רעולי־הפנים לכיוון נחל איילון, וכל זאת תוך קור רוח ובמקצועיות.

באחד הפועלים שלא נרתע מפני כלי־הנשק שבידם, חסף מהם את התיק עם היהלומים.

בעלי המלטשה למדו לקח מנסיון אותו שוד. לפי עצת קציני הבטחון של בורסת היהלומים, הם נקטו אמצעי בטחון נוספים כדי לאבטח את מפעלם. אחת השי־טות שהונהגו מאז היתה סיור בוקר של מנהל העבודה במלטשה, לפני שהוא עולה לפתוח את דלת הפלדה המוגנת שלה. מדי בוקר מקיף מנהל העבודה את הבנין, בודק את הקירות ואת חלונות הזכוכית, כדי לחדא שבלילה לא נעשה שום נסיון פריצה אל תוך המלטשה.

★ ★ ★

ג׳ם ביום החמישי בבוקר ערך מנהל העבודה את סיורו השיגרתי. הפעם גילה משהו. בקיר המערבי של הבנין הוא ראה כי אחד מחלונות המלטשה מנופץ.

מנהל־העבודה לא חשב פעמיים. הוא רץ אל מלטשה סמוכה באותו בנין וטילפן אל המשטרה. אולם הוא לא הסתפק בכך. בהני־חו שהשודדים עלולים להמצא בתוך המל־טשה עדיין, וכי הם יכולים לברוח עם שללם עד שתגיע המשטרה, מיהר מנהל העבודה אל בנין הבורסה, הנמצא במרחק כ־300 מטר מהמלטשה.

הוא הזעיק את קצין הבטחון של הבורסה,

החיפוי יורה שעה ששני ה־שודדים נמלטו מהבניין, נעצרה לידו מכונית פז׳ו, מתוכה נפתחה אש לעבר הג׳יפ ופצעו את החיילות.

תשקיף

איך עוכב — מינויו של ידיד

בישיבת הממשלה, בה אושרו ששת סגני השרים ה־ראשונים, עמד להתאשר גם מינויו של ח"כ גח"ל — מנחם ידיד, כסגן שר־התחבורה.

כתב המינוי כבר היה מנוסח, והשר חה־דש, עזר וייצמן, אף חתם עליו, ועמד לה־גישו למיכיר הממשלה — כאשר החליט לדחות את הגשתו.

הוא לא הסביר מדוע. אמר כי החליט לשקול את העניין ביתר תשומת־לב. ידיד פנה לשר מנחם בגין, ביקש הסברים, נענה כי העיכוב הוא זמני בלבד, ובא רק כדי לתת לוייצמן שהות להכירו מקרוב, וכדי למ־נוע את הרושם בציבור, כאילו כל מה שקשור במינויו של וייצמן הוא סרי קנוניות, שנעשו מראש.

האמת היא שוייצמן הזהיר מלקבל את ידיד כסגנו, בשל היעדר כישורים מתאי־מים לתפקיד סגן־שר.

גח"ל תצורף לממשלת ההסתדרות?

אחרי הרכבתה של ההעדה המרכזת — המכהנת כ־ממשלת ההסתדרות — יצאו אנשי גח"ל בדרישה, כי יצורפו גם לגוף זה, כדוגמת ממשלת־הליכוד־הלאומי.

המזכיר החדש, יצחק בן־אהרון, שפסל בתחילה אפשרות זו, רמז לפתע השבוע על נכונותו לדון בנושא. לדברי איש חרות: „ייתכן שהיוזמה באה ממקום אחר...“

9 פסקי־דין בשאלת „מיהו יהודי?“

בית־המשפט העליון עומד להוציא בימים הקרובים את פסק־הדין בעניין עתירתו של בני שליט בשאלה, מיהו יהודי.

ההרכב המיוחד של ביהמ"ש העליון עי־מד להוציא תשעה פסקי־דין נפרדים, כולו־מר, כל אחד מן השופטים פסק־דין נפרד.

התחדדו היחסים בין רבינוביץ' לבין עמיעד

היחסים בין ראש עיריית תל־אביב, יהושע רבינוביץ', לבין סגנו מטעם המערך אריאל עמיעד, לשעבר מנהל משרד־החקלאות, התחדדו בימים האחרונים.

נראה שעמיעד מאוכזב מכך שרבינוביץ' לא הותיר לו די סמכויות ויד חופשית, כפי שהובטח לו לפני הבחירות.

שערורייה בצמרת הציונית בארה"ב

דווקא בשעה שציוני אמריקה נדרשים להתגייס לפ־עולה מדינית לרגל משבר ישראל—ארה"ב, מזעזעת שערורייה גדולה את צמרת ההסתדרות הציונית שם.

ראשי הסוכנות בישראל, אהוד אבריאל ולואי פינקוס, נדרשו להתערב בתלונות כספיות ואחרות נגד נשיא ציוני אמריקה, ז'ק טורצ'ינר.

בין השאר נאשם טורצ'ינר בכך שהילוה כ־50 אלף דולאר מכספי ההסתדרות הציונית ליריד פושט־רגל, וכי ניפח את הוצאות המנגנון וחקא בשעה שהחברות בהסתדרות ציוני אמריקה ירדה ל־38,443 יחידות, ירידה של קרוב לאלף לעומת השנה הקודמת.

גח"ל יקבל מישרות בשרות־החוץ

ח"כ לשעבר מטעם תנועת החרות, ד"ר יוסף שוש־מן, עומד להתמנות לתפקיד דיפלומאטי בכיר כפיצוי על כך שלא נכלל ברשימת מועמדי גח"ל לכנסת הש־ביעית.

שופמן, אשר יתמנה כציר או שגריר כ־אחת ממדינות בנלוכס, הינו רק אחד מכ־מה אנשי גח"ל העומדים לקבל מישרות בשרות־החוץ, כחלק מהסכם הקמת ממ־שלת־הליכוד הנוכחית.

עד עתה נמנעה מאנשי גח"ל האפשרות להתמנות כצירים או שגרירים.

גולדה לא תתנגד למינוי יעקבי כסגן־שר

לא ירדה מן הפרק התוכנית למנות את גד יעקבי לתפקיד סגן שר הביטחון לענ־יני מינהל.

מה גובהה של ארובת „רדינג ד'“

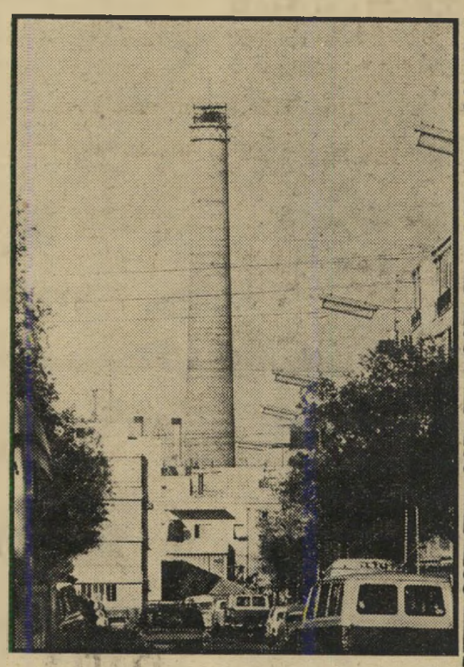

שמועות שנפוצו לאחרונה סענו בעקשנות, כי חברת החשמל לא קיימה את התחייבותה לבנות את ארובת רדינג ד' בגובה של 150 מטר, כפי שפסק משרד־הבריאות, למרות שהמומחים קבעו כי רק ארובה ב־גובה של 250 מטר עשויה למנוע סכנת זיהום מתושבי תל־אביב.

בעיקבות שמועות אלה נשלח המגדד אבי פגורסקי ל"וזמת העולם הזה שמדד את גובה הארובה. התברר כי גובהה הוא 146.08 בלבד, כלומר, כארבעה מטר פחות מהגובה הנדרש. אולם מנהלי בניית תחנת הכוח רדינג ד' הסבירו כי ידוע להם שזהו גובהה הנוכחי של הארובה. הם עומדים להכניס לתוך מיבנה האבן של הארובה עוד שלוש ארובות מתכת, שתבלוסנה החו־צה, כך שהגובה הסופי של הארובה יהיה 150 מטר.

בקשר להאשמה אחרת, כאילן מיכלי הדלק שליד התחנה שוקעים באדמה, הסבירו מנהלי הבנייה, כי תופעה זו קיימת בכל איזור תל־אביב, וכי הם מפע־לים אמצעים מיכניים כדי להשקיע את המיכלים עד לקו השקיעה המכסימלי, כדי שלא יתחוללו בעתיד הפרעות בלתי צפויות.

בין השאר נאשם טורצ'ינר בכך שהילוה כ־50 אלף דולאר מכספי ההסתדרות הציונית ליריד פושט־רגל, וכי ניפח את הוצאות המנגנון וחקא בשעה שהחברות בהסתדרות ציוני אמריקה ירדה ל־38,443 יחידות, ירידה של קרוב לאלף לעומת השנה הקודמת.

בוטל הסכם הפסקת־האש בין המשטרה ואנשי העולם התחתון

ההסכם הג'נטלמני הבלתי־כתוב בין משטרת־ישראל לאנשי העולם התחתון, שלא לפתוח באש מנשק־חם זה על זה — הסכם שקויים שנים רבות — עומד בפני ביטולו. נראה שאנשי המשטרה רואים בירויותיהם של השודדים, שניסו לשדוד מלטשת יהלומים ברמת־גן, לעבר השוטרים ופציעתם, הפרת הסכם מצד דעולם התחתון.

בתגובה על כך לא היפסו אנשי המדור המרכזי של משטרת תל־אביב לפתוח ב־יום השני השבוע באש על צעיר חשוד, שנשא בידו חבילה חשודה לאור היום ברחוב יורדי הסירה ליד נמל תל־אביב.

השוטרים ירו בתת־מקלע לעבר דרורי יהודאי, צעיר מכרם־התימנים, לאור היום. רק אחר־כך הסתבר שה־חבילה שבידו לא הכילה שום דבר.

בחוגי העולם התחתון רואים בכך שינוי במדיניות המשטרה, טוענים כי המשטרה היתה הראשונה שהפרה את ההסכם, פתחה באש לפני חמש שנים לעבר אל־ברט צעירי, שהיה חשוד בפריצה בדרך חיפה.

מחוגי העולם התחתון העבירו לידיעת המשטרה, כי אם ימשיכו שוטרים לפתוח באש לעבר פורצים וחשודים, עלול העולם התחתון להגיב בזריקת ריימונייד לעבר ניידות משטרה.

הצגת המחזמר הישראלי „קזבלן“ בלונדון, בספק

הצגתו של המחזמר הישראלי „קזבלן“ בגירסה האנגלית בלונדון, בכיכובו של יהורם גאון, עומדת בספק, אחרי שהמפי־קים האנגליים כבר השקיעו סכומים עצו־מים לתרגום המחזמר והכנת ההצגה כ־שיתוף עם האמרגן הישראלי גיורא גודיק.

בשלבים האחרונים שלפני הצגת הבכורה התעוררו אצל המפיקים האנגליים ספקות לגבי סיכויי הצלחתו של המחזמר העוסק בבעיה ישראלית אופיינית — קיבוץ גלויות — והם שוקלים אם לא מוטב שלא לה־ציגו בכלל. בשלב זה נראה כי ההצגה נדחתה ויהורם גאון חזר לארץ כדי להשתתף בקופרודוקציה אנגלית—ישראלית, סרט בשם ירושלים, ירושלים, שגם סיכויי הסרטתו טרם ברורים עדיין.

דליה לביא הופכת לזמרת

כוכבת־הקולנוע הישראלית שהצליחה ביותר בסרטים בינלאומיים, דליה לביא, עומדת להתחיל בקאריירה של זמרת.

דליה, שהיא בעלת קול אלט צרוד ועמוק, הגיעה אל הזימרה במיקרה. היא הופיעה בתוכנית טלויזיה של חיים טופול בטלחיזיה הבריטית, שרה יחד עימו שיר ישראלי. בעליה של חברת תקליטים שמע אותה, אחרי שנפגש עימה שוב במיקרה, בעת שבא לשכור את דירתה הלונדונית, הציע לנסות להקליט מיספר שירים. התקליט הראשון של דליה, בו היא שרה שירים שחוברו במיוחד למענה, זוכה להצלחה.

דליה, השוהה עתה בחופשה בישראל, לפני גירושיה מבעלה האנגלי, עומדת לח־זור ללונדון, כדי להשתתף בתוכנית שירה של קליף ריצ'ארד בטלוויזיה ולהקליט עוד מיספר שירים.

משה דיין מעוניין במינוי זה, ומסביר אותו בעובדה כי תקציב הביטחון הגדול מחייב שבצמרת המשרד יעמוד איש־כלכלה, „שר־אוצר קטן,“ כדברי אחד מ־מקורביו.

מינוי זה, של איש אשר עיקר גדולתו בהיותו נאמן אישית לדיין, יצר את צעדיו של המנכ"ל משה קשתי, אותו ירש דיין מקודמו, המנוח לוי אשכול.

לאור הוויתורים שעשה דיין לגולדה מאיר במישור של מינויים בהם היתה ראש־הממשלה מעוניינת, הובעה הסברה שגולדה תסיר את התנגדותה למינוי.

במדינה

(המשך מעמוד 16)

המאוגדים בארגון לשחרור פלשתין נותנים בו אמון.

האיום עשה את שלו, וביום שישי אחה"צ נחת המטוס המצרי שהביא את ערפאת לרבאט — שווה בין מלכים ונשיאים.

לא התחשבו בממשלת ישראל. מבחינת המדיניות הרשמית של ממשלת־ישראל, היו תוצאות הועידה בלתי רצויות. שכן, בשעה שהאמריקאים מציעים נסיגה תמורת „הסכם שלום" עם הערבים, אין דבר רצוי יותר לדורשי־הסיפוח בישראל מאשר הודעה מלחמתית קיצונית של הפיס־גה, שתבסל את הסכמת מדינות ערב להחל־טות מועצת־הבטחון.

כי אז היתה גולדה מאיר יכולה להטיח בפני האמריקאים: „הנה, אתם רואים — הערבים הם המתנגדים לפתרון מדיני!"

באין אפשרות לאמר זאת, תצטרך ההס־ברה הישראלית להתעכב על הכרזותיהם של מנהיגי ערב, ששפכו אש וגופרית — ויסתפקו, למעשה, בעמדה של „נחכה ונראה מה יציאתו המעצמות לעשות."

הגורם היחידי אשר יפר את רוח ההמ־חנה, יהיו הפלסטינים. יש להם שתי סיבות:

● הם אינם רוצים לאבד את התנופה, שיצרו במשך שנתים וחצי של לוחמה.

● הם יודעים, כי הסכם בין המדינות הערביות לבין ישראל, באמצעות המעצמות הגדולות, פירושו דיכוי ללא־רחם של הפלס־טינים, כחלק מן המחיר שישראל תדרוש תמורת נסיגה.

מפלגות
ועידת־פיסגה
של הדיקטטור
והאיש החזק

ביום השישי האחרון נפגשו בתל־אביב שני השרים הנחשבים ליריבים העיקריים בממשלתה של גולדה מאיר: שר־הבטחון משה דיין, ושר־האוצר פינחס ספיר. מטרת השיחה: להבין אחד את השני.

המתווך שיזם את הפגישה: שמעון פרס.

עצה שד צעיר. אחת התופעות המע־ניינות בזירה המפלגתית, היא הידידות שנר־קמה בחודשים האחרונים בין פינחס ספיר לבין שמעון פרס. השניים, שלא הסתירו את איבתם ההדדית כאשר גרם דויד בן־גוריון לפיצול המפלגה — מחליפים לאחרו־נה חיוכים, מחמאות וסודות.

מקורביו של ספיר מצביעים על אחד הב־חורים הצעירים המקיפים את שר האוצר, כעל מי שאחראי לשינוי זה. יוסף שריד, בנו של מנכ"ל משרד־החינוך והתרבות, היה האיש שנבחר על־ידי ספיר לנהל את מערכת ההסברה של המערך בבחירות האחרונות. רבים מנתחים ביקורת על עבודתו; ספיר אינו אחד מהם. להיפך, הוא ממשיך לראות בשריד יועץ שכדאי להקשיב לו.

אחת העצות של שריד, לפי אותם מקורות, היתה: לקרב את שמעון פרס. הוא לקח על עצמו לתווך בין פרס לבין ספיר — וכשהתיווך הצליח, עלו מניותיו אצל ספיר.

השבוע נשא התיווך הראשון פרי, בצורת ועידת־פיסגה זוטא בין הדיקטטור הכלכלי של המערך לבין האיש החזק במשרד־הבטחון.

גרעין השלטון המרכזי. על מה יכלו השניים לשאת ולתת?

גם אחרי שיחתם הסודית, נותרו שניהם בעמדותיהם המוצהרות: דיין נץ וספיר יונה, אבל „לא פאנאטיים".

אך מעבר לשאלת עתיד השטחים, היה ספיר מעוניין בדבר אחד: למנוע התפוררות הגרעין המרכזי של שלטון מפא"י.

השאלה מי משניהם יהיה ראש־הממשלה הבא נשארה רחוקה עדיין ממענה, כשם שאי־אפשר היה לקבוע אם אמנם יגיעו השניים לידי פשרה, שתחלק את הירושה ביניהם: ספיר ישלוט בכלכלה, דיין בבט־חון ובמדיניות החוץ.

משטרה
עוד התאבדות
בכלא ?

לשרשרת מיקרי המוות, שנקבעו כהתאב־דויות, של אסירים בבתי־כלא ישראליים, נוספה השבוע עוד חולייה.

זהו הדייג העכואי קאסם אבו־חדרה (53),

אבו־חדרה ומשפחתו
דייג במים עכורים

שהיה נתון במעצר־מינהלי בתחנת־משטרה אי־שם במרכז הארץ. משטרת ישראל הו־דיעה כי הוא התאבד. גופתו נקברה במקום בלתי־ידוע, כדי שהלווייתו לא תיהפך להס־גנה. רק אישדת מוסלמי ואחדים מבני־משפחתו נכחו בה.

הסיבה למעצרו המינהלי של אבו־חדרה וחבריו היתה רצונם של שלטונות הגיטחון להימנע מהצורך להביא את העצורים בפני שופט, כדי שלא לגלות את זהותם בפומבי. כתוצאה מכך, לא נראה אבו־חדרה בחיים על־ידי אנשים מבחוץ מרגע מעצרו. עובדה זו גרמה לחרושת שמועות בעכו — שה־איש עונה למחת, או שהתאבד בגלל אי־יכולתו לשאת את עינוייו.

נשק ... אפיים. אבו־חדרה נע־צר באמצע נובמבר על־ידי סירת־משמר ישראלית. הוא נתפס בסירת־מירוץ מלאת נשק וחומרי־חבלה. יחד א תו נעצרו אשתו ובתו בת ה־17. התברר שהוא עבד בשרות אירגוני המחבלים בסוריה, ובפקודתם הע־ביר נשק והוראות לחוליות־החבלה של ערבים ישראליים בגליל. הוא היה פורק את מיטענו בנקודות בודדות על שפת־הים, לרוב בין עכו לנהריה, וחברי חוליות ה־חבלה היו מגיעים לחוף, מעמיסים את ה־

(המשך בעמוד 25)

על סדר היום

תמות נפשי עם פלשתים?

אפשר להתווכח, אם אמנם הופתעה ממשלת ישראל מתוכנית הנסיגה של ארצות־הברית. אבל גם אם כנות קריאות־התדהמה, נשאלת השאלה: כיצד חייבת ממשלת־ישראל להס־ביר את המצב לאזרחים?

הממשלה יכלה לנקוט בקו של הסברה ענייניות, להבהיר לאזרחים כי נוצר מצב שאינו לרוחה ולרוח מחנה הסיפוח, ולהב־טיח שהיא תיאבק על מה שנראה לה חשיב.

סימנים רבים העידו השבוע, כי אין בדעת ממשלת מאיר ללכת בדרך זו. החל בתגובות הנזעמות הראשונות, וכלה בהכרזות לצורכי פירסום ושלא לפירסום, הסתמן הקו החדש של ממשלת־ישראל: יצירת היסטריה המונית.

★

ההכרזה הפומבית הראשונה בכיוון זה באה מפיו של סגן ראש הממשלה יגאל אלון. בנעילת מועצת הקיבוץ־המאוחד בגבת הצהיר: „בידינו אמצעי־לחימה והתגוננות שסרם מוצו, ואלה יופעלו אם נוכרח לכך."

מכיוון שישראל כבר הפעילה, פחות או יותר, כל סוגי הנשק הקונבנציונאלי, ייתכן רק פירוש אחד לאזהרה זו.

אולם אין מדינה מאיימת בקלות־דעת להשתמש בסוג זה של נשק. לכן גם ניכרה היטב נימת־הרקע שליוותה את מאורעות השבוע, והאומרת:

● אין ישראל נלחמת על שטחים ועל מטרות מסויימות, כי אם על עצם קיומה.

● התערבותם של האמריקאים — ו־בוודאי של הרוסים והצרפתים — כוונתה לחסל את מדינת ישראל.

● אם ידידינו האמריקאים בגדו בנו, הרי אין אמונה בגויים. כולם קמים לכלותנו.

● לא נרשה שואה חדשה. נאצר הוא היטלר. הרוסים הם השטן, העולם המערבי יישב בחיבוק־ידיים כמו אז.

● אין על מי לסמוך אלא על עצמנו. על נשקנו. על „אמצעי־הלחימה שסרם מוצו".

במקום הפסוק „מצדה שנית לא תיפול", תוחזר הסיסמה „תמות נפשי עם פלשתים!"

★

אבל אי־אפשר ליצור אחיזה של דמדומי־האלים מבלי לתבוע קורבנות. על קורבן הדם לא יכרבו לדבר: הוא יהיה מובן מאליו.

לעומת זאת יכרבו לדבר על קורבן כלכלי. „עלינו לנהל רמת־חיים כבתקופת מלחמה," הכריז אלון, לזנוח תענוגות של „חיי שעה".

מי, במצב זה, יעז לדרוש העלאות־שכר ממשיות? מי יציע לממשלה לקצץ במגננה — ובראש וראשונה ב־24 המשרדים המנופ־חים, על שריהם וסגני־שריהם והפרוטקציו־נרים המיפלגתיים אשר ישובצו בהם — לפני שתדבר על מילות חובה והקפאת־שכר?

הרי זה יהיה מעשה אנטי־פאטריוטי!

האם בימי המצור על מצדה דרשו לוחמי אלעזר בן־יאיר תוספת־יוקר?

איך בכל זאת תצא ממשלת־ישראל מן המבוי הסתום המסוכן אליו היא מובילה את המדינה?

האם יהיה למישהו בתוכה העוז לקום ולומר: „אחרי שהחמצנו את ההזדמנות ל־שלום יזום — מוטב למצות את האפשרו־יות הגלומות בתוכנית רוג'רס של שלום כפוי, כנסיון אחרון לשבור את מעגל־הקסמים של המלחמה?"

ואם יקום אחד בזה — מה סיכוייו נגד כל נגועי מחלת הסיפחת?

שלמה כספי

טוס לפאריס על חשבון

השולם הזה

על־ידי השתתפותך בחידון הצילומים

●

מדי שבוע מתפרסם צילום אשר אתה מתבקש לזהותו. כל תשובה נכונה, בכל שבוע, מזכה אותך בהשתתפות בהגרלה. בתום פירסום סידרת התמונות יוגרל הפרס בין שולחי התשובות הנכונות.

●

גזור את התלוש, הדבק אותו על גלוית־דואר, ושלח לת.ד. 136, ת"א עבור „חידון צילומים".

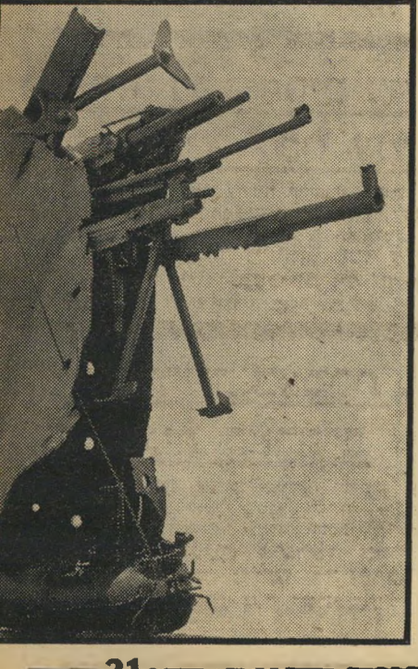

בחר אחת מהתשובות הבאות:

1. **אמצעי חסימה אלקטרוני נגד חדירת חבלנים.**
2. **קאטיושה.**
3. **טנק שעלה על מוקש.**
4. **פסל מגרוטאות נשק של יגאל תומרקין.**

תלוש מס' 4

השולח ..... **כתובתו** .....

התשובה .....

צלם ודוגמנית פותחים במסע צלב: החדרת עירום ומין לפירסומת מסחרית

עירום על החוף קארן דונסקי, דוגמנית הצמרת של ישראל, שנהגה עד כה להדגים אופנת לבוש, עומדת לפתוח באופנת צילומי העירום כפירסומת למוצרים מסחריים. בשלוש התמונות של סמי בן־גד היא נראית על החוף.

ספגטי עם עירום

תאר לעצמך שאתה מגיע בערב הביתה מתרחץ, אוכל, ומתיישב מול הטלוויזיה. פתאום נפסק האיש שלא היה באמצע, ו־במקומו מופיעה מול עינך חתיכה לבושה בבליקיני זעיר, כשחזה החשוף מוסתר על־ידי צלחת ענקית מלאת ספגטי: „זה טוב, זה אסם," היא מחייכת אליך, האיש שלא היה חוזר כן להיות, עד ששוב קוטעת אותו חתיכה סקסית, בעלת ממדים בלתי־רגילים בחלקה העליון: „השתמשי בחזיוח סוני, ותהיי כמוני," היא מבטיחה לרעייתך או לבתך — היושבות וצופות בתוכנית.

*

בינתיים, אתה יכול באמת רק לתאר זאת לעצמך. יחלוף עוד זמן עד שהיצרן הישראלי השמרני יעז לקום נגד השפעת הדתיים לפרסם את מוצריו בעזרת עירום ומין, כמקובל בעולם.

אולם איש אחד בארץ יוצא בימים אלו במסע לעודד קו זה. זהו הצלם סמי בן גד, שחזר בימים אלו מסיור בלונדון וגילה שם את אמריקה: „כל צילומי הפירסומת המס־חרית הולכים שם על סקס. לא סקס מגרה, אלא סקס קר. הצילומים כוללים לא רק דוגמניות־עירום, אלא גם זוגות בכל מיני צורות ומצבים. אנסה להכניס צילומים אלה גם אצלנו, למרות שלצערי הפירסומאים שלנו מפגרים עדיין בכמה שנים."

והוא ינסה להכניס את זה — בעזרתה של קארן דונסקי, הדוגמנית הבלעדית שלו. בעולם נפוץ למדי הנוהג של דוגמנית־צילום המצטלמת רק אצל צלם אחד ויחיד. בלונדון

שלוש פנים לקארן קארן דונסקי היא הדוג־מנית האהובה ביותר על רצלם סמי בן־גד — אשר אימץ אותה כדוגמנית הבי־עדית שלו. „בפניה של קארן אפשר לעשות הכל," אומר בן־גד. בעבר הוא צילם אותה בדמויותיהן של שחקניות קולנוע ידועות. בתמונות למעלה נראית בדמות ריטה הייוורט, טוריגי ומרילין מונרו.

הלייידי עד כה נהגה קארן, המתייחסת למשפחה מכובדת של יוצאי דרום־אפריקה אמידים, להצטלם בת־מונות אופנה שמרניות, כזו למעלה, בה היא מדגימה שימלת ערב בביתה. עתה היא מעזה להפוך לדוגמנית־צילום של עירום, למטרות מסחריות. ומה אומר בעלה על כך? היא מקווה שהוא יבין שזה חלק מהמקצוע.

היה זה הצלם הידוע דויד ביילי שגילה את ג'ין שרימפטון והרוויח עליה הון. בפאריס גילה רוברט טלדי את ורושקה הגדולה. בישראל זהו הזוג סמי בן־גד את קארן.

★

סמי גירה את קארן לפני ארבע שנים, ומאז השקיע בה מאות ואלפי שעות צילום. „היא נולדה לדבר אחד ויחיד," אומר הוא עליה: „להיות דוגמנית־צילום. יש ימים שאנחנו מסוגלים לשבת 24 שעות בלי אוכל ולדבר רק על צילום. פעם בי־קשתי ממנה למרוט את הגבות למען כמה צילומים. היא לא הוסכמה. פעם אחרת היא עברה ניתוח כדי להסיר נקודת־חן ממיצחה שהפריעה לי. היא גם עשתה ניתוח פלאסטי באף, למרות שהיה לה אף נהדר, אבל האף החדש התאים יותר לצילומים."

„רק אדם שאוהב את עצמו מאוד ומוכן לעבוד על עצמו 24 שעות ביום, יכול ל־הצליח בעבודה כזאת," מסבירה קארן בפש־טות. זה גם מסביר אולי את עשר הפיאות שלה, עשרות הנעליים, המלתחה מכל רחבי העולם, ושלושת זוגות הריסים שהיא לובשת לפעמים בבת־אחת. „אני מטפלת בעצמי כאילו הייתי תכשיט יקר. אני ישנה המון. אוכל לא כל־כך מעניין אותי. אני אוכלת הכל, אבל מעט. אני שוקלת תמיד 48 קילו, בלי בגדים."

★

קארן דונסקי היא ללא ספק אחת ה־דוגמניות המצליחות בארץ. מתקרבת ל־30, ילידת שודיה, היא עלתה לארץ בשנות ה־50 ולפני שש שנים נישאה לשלמי דונסקי, בן למשפחת דונסקי המפורסמת, יוצאת דרום־אפריקה. אביו של שלמי הוא מנהל בנק יפת וראש המועצה כפר־שמריהו. קארן הכירה את בעלה כשעבדה כדוגמנית־בית של תלווה מודל, השייך למשפחה. לפני ארבע שנים הפכה להיות הדוגמנית הבלעדית של סמי.

מה אומר הבעל על סידרת הצילומים האחרונה, שנועדה להכניס את ישראל ל־עידן המודרני בפירסום?

„שלמי משרת עכשיו 40 יום בתעלה," אומרת קארן, „את כל הצילומים האחרונים עשיתי כשהוא לא היה כבר כאן. אני מקווה כשהוא יראה אותם, הוא יבין שזה חלק מהמיקצוע, ושאני פשוט אעשה הכל כדי להיות מספר 1."

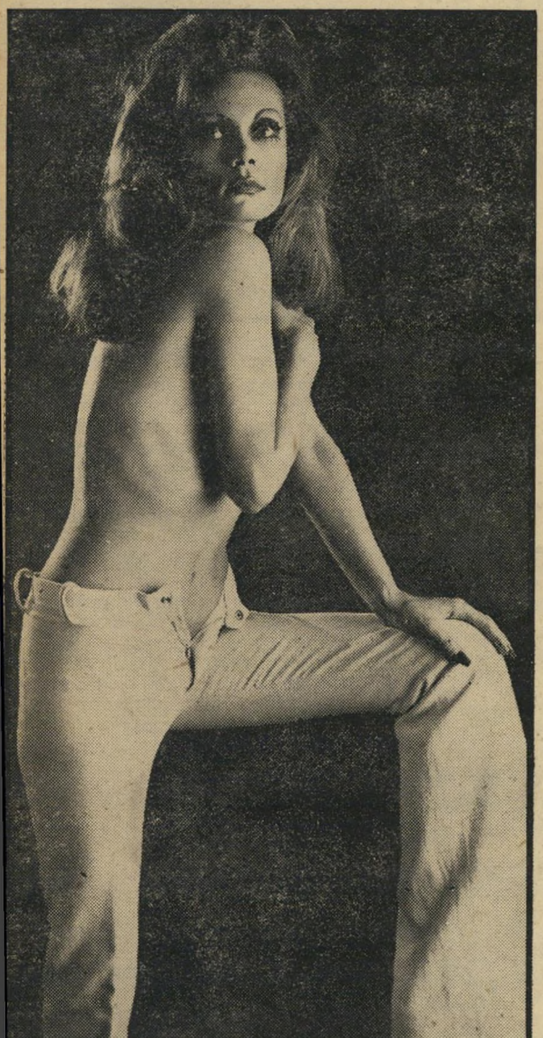

עירום מוכר בעולם מקובל מזה זמן רב להשתמש בצילומי־עירום כדי למשוך תשומת־ל למוצרים מסחריים. תמונה זו עשויה לשמש פירסומת לספגטי, למשל.

האם מבשר מינויו של
האלוף אריק שרון כאלוף פיקוד דרום

יוזמות חדשות בחזית התעלה?

סקייהוק ישראלי על אדמת מצריים

בחזית התעלה נושכות כיום ללא הרף הפצצות ממושכות של חיל־האויר הישראלי. בתמונה למעלה, שפורסמה בעיתוני מצרים ולבנון, נראה צילום של מטוס סקייהוק ישראלי בשעת הפצצה על מוצבי המצרים בתעלה, כשסביבו בועות לבנות של ירי אנטי־אווירי. לטענת המצרים הופל מטוס זה באש האנטי־מטוסית וכהוכחה פרסמו לציבור תצלום של התפוצצות על הקרקע, טענו כי כך התפוצץ המטוס הישראלי. (**ראה צילום תחתון**). למעשה הצילום למטה אינו אלא צילום של התפוצצות פצצה. אילו היו המצרים מפילים באמת מטוס ישראלי, כפי שטענו, הם לא היו מהססים להציג גם צילומים של שברי המטוס, כפי שעשו זאת בעבר.

ע רב חילופי אלופי־הפיקוד בפיקוד הדרום של צה"ל, ביום השלישי השבוע, הכינו חיילים הכפופים לפיקוד זה מעין מתנת סרידה למפקדם היוצא, האלוף שייקה גביש, ומתנת ברוך־הבא למפקדם החדש: האלוף אריק שרון.

כוח פשיטה של צה"ל פשט על בסיס חיל־הים המצרי בספאג'ה, על החוף המצרי של ים־סוף, כ־100 קילומטר דרומית לפתח מיפרץ סואץ תקף אותו במרגמות.

פשיטה זו, כמוה כפשיטת צה"ל בתחילת השבוע על בסיס מצרי בעורף תעלת סואץ, 30 ק"מ מקו־התעלה, תישאר אומנם ללא הדים פומביים: לא צה"ל, ובמיקרה זה גם לא המצרים, אינם מעוניינים להרבות פרסים על פשיטות אלה, שתוצאות צבאיות ויוקרתיות אומנם אין בהן, אך יש בהן משום משלוח רמזים לצמרת הצבא המצרי.

כי קיים הבדל יסודי במנטאליות, בתפיסה הצבאית הטאקטית ובחשיבה הצבאית הכוללת בין שני אלופי צה"ל אלה. כאשר נכנס ביום השלישי השבוע האלוף אריק שרון לתפקידו כאלוף פיקוד־הדרום במקומו של האלוף שייקה גביש, היתה השאלה העיקרית: האם מבשר חילוף שיתי זה בפיקוד הדרום, גם שינוי תפיסה לגבי צורת האחזקה והפעילות הצבאית בחזית התעלה?

★ ★ ★

האם החילוף שיגרתי?

א ין זה סוד, והדבר גם פירסם לא פעם בעבר, כי קיימות דיעות שונות בין מומחים צבאיים לגבי האיסטרטגיה של אחזקת חזית התעלה. בעוד שאסכולה אחת סוענת כי צה"ל חייב להתאים את עצמו לצורת המלחמה הסטאטית שנכפתה עליו אך הזדה לעצם טיבעו, בחזית התעלה, לפתח ולהתאים שיטות־הגנה חדישות, שיהיה בהן משום תשובה ופיתרונות ליוזמות התוקפניות של המצרים — הרי האסכולה השנייה טוענת, כי עצם צורת מלחמה זו היא מנוגדת לאופיו של צה"ל, שכוחו העיקרי הוא בניידותו, בתחבורתיו, בניצול גורמי ההפתעה ובהשארת היוזמה בידיו בכל זמן ובכל מיקום.

אין זה סוד, כי דעת האסכולה הראשונה היא המקובלת בצה"ל והאלוף שייקה גביש הוא מבצעה בחזית התעלה.

האלוף גביש

בנקודה זו יש להדגיש, כי עם כל העצמאות הפיקודית שיש לאלוף־פיקוד כלשהו בצה"ל בפיקודו, הרי לא הוא הקובע את המדיניות הצבאית והמדינית, והוא מבצע למעשה את המדיניות המתקבלת במטכ"ל באישור הממשלה. משום כך, למרות הניגודים הבולטים במזג ובתפיסות הצבאיות בין האלופים אריק שרון ושייקה גביש, הרי עצם החילוף ביניהם עדיין אינו מבשר שינוי מדיניות בחזית התעלה. כמו החילופים בפיקוד הצפון, זהו חילוף שיגרתי, במחזוריות התפקידים המוטלת על מפקדי צה"ל הבכירים ובקידומם.

★ ★ ★

האתגר: פחות אבידות

מ ה שאינו שיגרתי הוא האישיות של אלוף־הפיקוד החדש. יותר אולי מרבים ממפקדי צה"ל האחרים, קשור שמו של האלוף אריק שרון בהילת ההילה מיוחדת, שאינה נובעת רק מהצלחותיו הצבאיות בתקופה בה פיקד על יחידת קומנדו 101, הצנחנים, או בתקופת מלחמת ששת־הימים. הילה זו מקורה גם בתוכן ובפירוש הבלתי־שיגרתי, שאישיותו המיוחדת של האלוף שרון מחדירה לנושאים ולתפקידים שהם שיגרתיים לכאורה.

בתקופה בה פיקד האלוף גביש על חזית התעלה, בתוקף היותו אלוף־פיקוד הדרום, נעשה המכסימום האפשרי במיסגרת האמצעים העומדים לרשות צה"ל והמדינה לתבססות הגנתית בתעלה, שראתה את יעודה העיקרי בהורדת מיספר האבידות של צה"ל במלחמה המשתוללת בחזית זו עד למינימום.

בפעולותיו ובמבצעיו בחזית התעלה, שאף צה"ל לנהל את המלחמה בצורה כזו שיותר מאשר תביא להישגי יקרה זמניים וחולפים, תצמצם רבות את מיספר הנפגעים.

● מסתורין וקסם למסעו האישי של משה דיין במדבר סיני

האלוף שרון

הטלת התפקיד הראשי במלחמה בגיזרה זו על חיל־האוויר, וביצוען לאחרונה של הפשיטות הסטרילית, הנמנעות ממגע ישיר עם כוחות האוייב ומיועדות ככל האפשר לסגוע בו ללא סיכון הפושטים, הן התר־פעות האופייניות למדיניות זו.

אולם, אם למרות דביקותו של צה"ל במטרות אלה, לא פחת מיספר הנפגעים בחזית התעלה, ובשבוע האחרון בלבד הוא הסתכם בשמונה הרוגים, חלקם קצינים, ומיספר גבוה יותר של פצועים — עדיין נשארת פתוחה השאלה, אם ניהול מלחמה מסוג שונה בחזית התעלה, אין בו כדי להפחית את מיספר האבידות? במילים אחרות: בעיית צה"ל בחזית התעלה אינה כיצד להחזיק בה ולמנוע מהמצרים אפ־שרויות פלישה תוך צליחת התעלה. ה־בעיה היא להוריד למינימום האפשרי את מיספר האבידות וליטול את העוקץ ממל־חמת ההתשה שמנהלים המצרים.

זו היא המשימה העיקרית העומדת בפ־ני האלוף אריק שרון עם כניסתו לתפקיד החדש. מכיוון שמרבית אבידות צה"ל ב־תעלה אינן נגרמות בקרבות פנים־אל־פנים, אלא בפשיטות מצריות, מארבים, מוקשים, חילופי־אש בנשק־קל והפגזות ארטילריות — יהיה זה מתפקידו של אריק לנסות ולממש שיטות אחרות שיורידו עוד יותר את שיעור האבידות, במיסגרת המדיניות הצבאית והמדינית כאחד.

הקומנדו המצרי

הנושא בעול

העיקרי של פשיטות המצרים הוא בעיה ש־על אריק שרון יהיה למצוא לה תשובה. בתמונה נראים אנשי קומנדו־ימי מצרי, שפניהם הושחרו כדי למנוע את זיהויים.

(המשך מעמוד 21)

ציוד על מכוניותיהם ומסתירים אותו עד לרגע השימוש. היו אלה הנשק וההוראות שסיפק קאסם, אשר הביאו לפיצוץ צינור הנפט, פגיעה במשאבות־המים, ופיצוץ ה־בתים בחיפה.

חבין ותיק, ותיק. קאסם אבו־חדרה, יליד עכו ואב לחמש בנות (בארץ) ושני בנים (בסוריה), נמלט ערב מלחמת השיחרור ללבנון. לאחר המלחמה הסתנן חזרה לארץ, נתפס ונשפט למאסר. לאחר שהשתחרר, הורשה להישאר בישראל, נהג להפליג ב־סירת הדייג שלו לדייג לילי לאורך חופי הארץ. מאוחר יותר גילו שלטונות הביט־חון שמסעותיו הליליים נועדו לא רק כדי להעלות דגים בחכתו, אלא גם למיפגשים עם קציני־מודיעין מצריים, ש צאו לקראת סירתו מחופי עזה וקיבלו ממנו מידע ביט־חוני. קאסם וכמה מחבריו נעצרו, הואשמו במגע עם האוייב. לאחד החשודים אירע מה שאירע עתה לקאסם: לדברי המשטרה, הוא התאבד בכלא. אבו־חדרה עצמו יצא זכאי מחוסר־הוכחות.

לדעת שלטונות הביטחון, המשיך קאסם בקיום מגעים עם סוכני האוייב על־אף כש־לונותיו הכפולים. ערב מלחמת ששת־הימים, כאשר חשד שעומדים לעצור אותו, התחמק יחד עם שני בניו ללבנון, כשהוא נמלט בסירה זרה. שם קיבלו אירגוני־החבלה את החבלן הוותיק בזרועות פתוחות, גייסוהו למסעות בסירות־המירוץ, עד שנתפס בפעם השלישית — והאחרונה.

עתה הוקמה ועדת־חקירה, כדי לקביע „כיצד התאבד, ואם היתה רשלנות בשמירה עליו.".

יהדות

מיקצוע יהודי חדש

ההבדל העיקרי בין הישראלי ליהודי ב־גולה הוא בכך, שליהודי דבוקה עדיין ב־מידה רבה התדמית הקלאסית של היהודי, בעוד שהישראלי נחשב לאדם חדש, שונה מאבותיו.

אחד המיקצועות שהיו תמיד לא־יהודיים בצורה קלאסית היתה הצבאיות. הישראלים יכולים אולי להקים צבא מופלא, אבל ה־יהודים — שאני.

תמונה זו השתנתה במידה רבה בעת ה־אחרונה. לא רק שיהודים במקומות שונים, כגון בניו־יורק ודרום־אמריקה, מגלים יוד־מה בהקמת אירגוני־הגנה עצמאיים, אלא שיותר ויותר נערים יהודים פונים למיקצוע יהודי חדש: קריירה צבאית.

בשנים האחרונות נפתחו אקדמיות צבאיות רבות בארצות־הברית בפני בני כל הדתות, החלו מקבלות ברצון תלמידים יהודיים — שהצטרפו, מצידם, בנכונות מפתיעה.

ניתוח מלחמת ששת־הימים. אק־דמיה כזו היא האקדמיה הצבאית ע"ש ג'נראל מק־ארתור בניו־ג'רזי, המקבלת נע־רים בגילים 12 עד 17, מכינה ללימודים אוניברסיטאיים, במגמה ברורה שיהפכו ל־קצינים מיקצועיים. האקדמיה גמישה ומעוד־כנת בתוכנית־הלימודים שלה, מזמינה מדי פעם מנהיגים יהודיים בעלי־שם להרצות בפני התלמידים. מאז מלחמת ששת־הימים מנותחים בה מהלכי־המלחמה בדקדקנות ר־בה, לא רק מהבחינה המיקצועית — ה־מעניינת כל אקדמיה צבאית בעולם — אלא גם במישורים חברתיים הקשורים במדינת־ישראל. למשל: רבים מן הנערים מכינים עבודות על הנושא „יחסו של האו"ם למדי־נת ישראל, והסיבות לכך". ובעוד שהאק־דמיה רחוקה מלהיות ישיבה, הרי שההקפדה על רמת־הלימודים גרמה לזאת שמאז ש־נפתחה ב־1966, זכתה ברמת־הציונים ה־גבוהה ביותר בין בתי־הספר מסוגה באיזור. האם ייתכן שהסיבה היא אחוז התלמידים היהודיים הגבוה בתוכה?

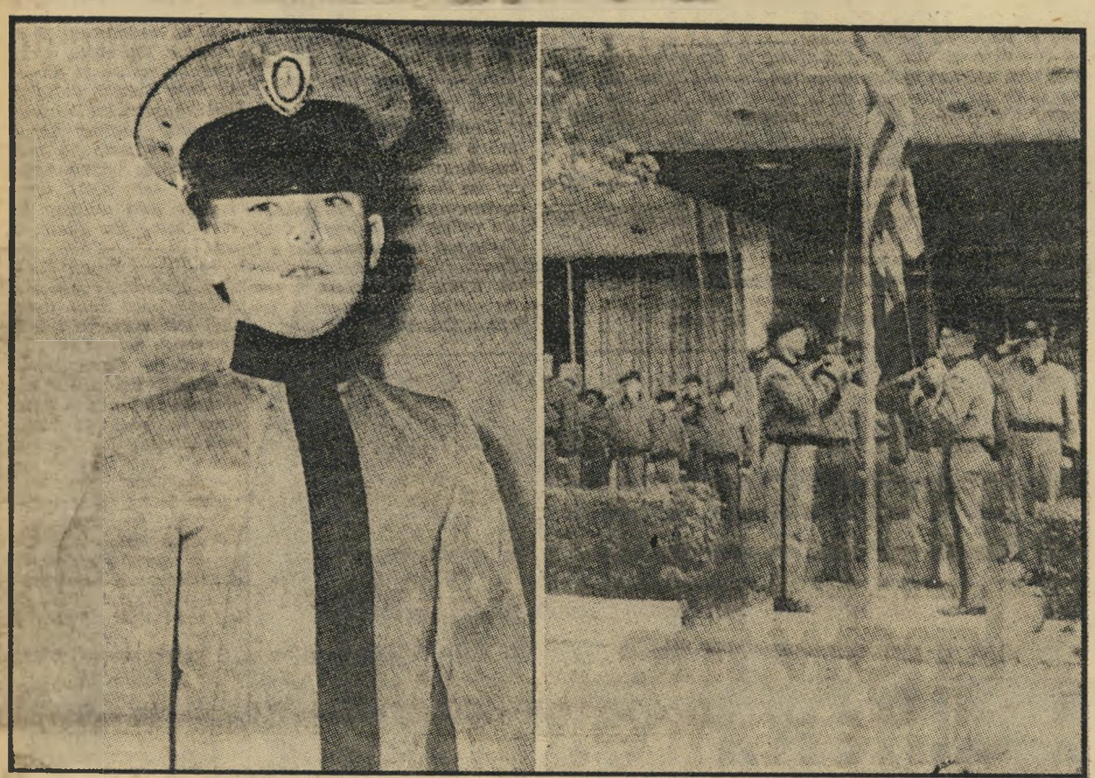

מיספר הנפת הדגל וקאדט יהודי באקדמיה הצבאית הכשרה

באקדמיה ע"ש מק־ארתור, שיעורים בלקחי מלחמת ששת־הימים

חבורה

זהירות:

דחיסה גבוהה!

הבנזין הטוב ביותר למכוניות נוסעים שניתן לקנות בתחנות־הדלק בארץ הוא בנ־זין של 91 אוקטן. במדינות מתוקנות בעולם מוכרים אמנם בתחנות בנזין מעולה יותר, בעל מספר אוקטן גבוה יותר, אולם בישראל החליט אחד ממומחי הממשלה שנהגי ישר־אל אינם זקוקים לדלק טוב יותר.

לרוע המזל אין מרבית יצרני הרכב בעו־לם מסכימים עם השקפתו של המומחה הישראלי. רוב בתי החרושת למכוניות ב־עולם מייצרים מנועים בעלי יחס דחיסה גבוה. כתוצאה מכך מסוגלים בעלי מכוניות אלה לקבל ממנוע בעל אותו נפח־בוכנות יותר כוחות־סוס למכוניתם. התנאי היחיד לכך הוא — שימוש בדלק מעולה, בעל מס־פר אוקטן גבוה.

כאשר מגיעות מכוניות חדישות אלה, עם יחס הדחיסה הגבוה לישראל, ואל מנועיהן נשפך בנזין באוקטן 91 בלבד, התוצאה היא הרסנית ביותר, מקצרת באורח ניכר את אורך חייו של המנוע. ניתן להבחין בליקוי זה באמצעות תופעה הנקראת בל־שון הנהגים „מנוע מצלצל".

„שחקונה ישבור את הראש". כדי להתגבר על ליקוי זה של אי־התאמה בין יצרני המכוניות לבין תנאי השוק הישר־אלי, מנסים יבואני הרכב לנקוט בכמה שי־טות כדי למנוע את „הצילצולים".

● חלק מיבואני הרכב מקפידים להזמין לישראל רק מכוניות בהן מורכב מנוע בעל יחס דחיסה נמוך, המתאים לדלק בארץ.

● יבואני רכב אחרים מחליפים בארץ את סתם־הראש של המנוע לסתם־ראש עבה יותר, מקטינים כאן בארץ את יחס הדחיסה או מכוונים את המנועים להצתה מאוחרת. התוצאה: מנוע שאינו אטום הרמטית כפי שיצא מבית־החרושת, ויירידת הספק ניכרת של המנוע.

● יש גם יבואנים המזמינים מן המפעל שהם סוכניו, מנועים מיוחדים עם יחס־דחיסה נמוך, המתאים לצרכי הארץ. אבל יבואנים אלה נמנעים מלהודיע על עובדה זו ללקוחות.

● ויש יבואנים המתעלמים מהבעיה, מוכרים לקונים הישראלים מנועים עם יחס דחיסה גבוה, משאירים לקונה לשבור את הראש כשיתגלו התקלות הראשונות במנוע.

רשימת הדחוסות. מחקר שנערך לאחרונה מצביע כי המכוניות הבאות הנמ־כרות בשוק הישראלי, מיוצרות במקור עם מנועים בעלי יחס דחיסה גבוה:

אלפא רומיאו מדגמי 1750 ס.ס.; אוסטין מורים מדגמי 1300 ג'י, טי; ו־1800 מ.ק. אאודי 100 ל.ס.; פיאט 850 ספציאל וקופה; פורד אסקורט 1100; פורד קאפרי 1600; קורסינה 1600; הילמן האנטר והילמן אימפ; מרצ'דס 280 ס.א. וס.ל.; אופל מדגמי קאדט, אולימפיה, רקורד 1900 וקומודור; רנו ס8 ו־1300; סימקה 1000 ל.ס. ו־ג'י. ל.ס.; סימקה 1501, ומכוניות וולבו מדגמי ס־144 ו־164.

כל נהג העומד לקנות רכב מאחד מהדג־מים המצויינים לעיל, טוב יעשה אם יברר לפני שירכוש את המכונית אם יחסי הדחי־סה במנועים שלהם הותאמו בצורה הולמת לדלק המצוי בארץ.

דמים ודם

לפני ארבע שנים נכנסו לתוקפם חוקי ה־בטיחות החדשים בארצות־הברית. חוקים אלה מהווים צעד גדול קדימה במלחמתם של שלטונות התחבורה של ארצות־הברית בקציר־הדמים של תאונות־הדרכים בארצם.

במקום להקים ועדות פרלמנטריות חסרות הבנה ויידע, נוסח הועדות שהוקמו בישר־

(המשך בעמוד 28)

...ועוד מוצר מבית "יצהר"

ביונס אוטומטי

למכונת כביסה

גברתי,

„ביונס-אוטומטי" של „יצהר" — המהפכנית באבקות הכביסה — הוכנה מנוסחה ממוזגת, אשר מאפשרת כביסה נימרצת ויעילה של כל הכתמים כולם (ואפילו העקשניים ביותר) במהירות רבה — אולם ללא הקרבת חוזק סיבי-הבד, רעננות צבעיו, או — החשוב מכל, ללא גרימת נזק לעור ידייך המטופחות. „ביונס-אוטומטי" מכילה 8½ כוסות אבקה סופר-אקטיבית, וכל כוס תגרום ל-5 ק"ג של כבסים להיראות נקיים-מכל-רבב — צחים ומבהיקים.

„ביונס-אוטומטי" — שילוב מושלם ביום הכביסה: טיב עליון, ללא השוואה, ומחיר צנוע (1.98 ל"י בלבד!).

שי מיוחד - כוס פלסטית שימושית

„יצהר" צירפה למענך לכל אריזה ואריזה כוס-פלסטית, שי מיוחד ומעשי שיאפשר לך חסכון נוסף בכביסה ביוכימית.

ביונס, ביונס בעצמו מכבס!

זה נהדר ביונס של יצהר

יהלומים קורצים ברמת־גן

(המשך מעמוד 17)

רעו דבריו של אבנרי כלל. יהודים וערבים הקשיבו לו כשקט — דבר שהערבים ציינו אותו ד׳ אחר מכן, כשרבו ההפרעות לדבריהם מצד היהודים.

פנים אל פנים

א חרי שני נאומי הפתיחה, התחיל ויכוח כללי. ראשון דיבר, כמוסכם מראש, נציג אל־פתח — שחזר על הדרישה להקים „פלסטין לא־לאומית", ושלל מכל וכל את קיום ישראל. הוא רמז על כך ש־אבנרי הצביע בכנסת למען מלחמת ששת־הימים ולמען איחוד ירושלים, והצדיק בכך את טירוב אל־פתח להתחכח עימו רשמית מעל הבמה.

האיש נענה בו במקום על־ידי חזי כרמל, עתונאי ישראלי ואיש מערב, שקרא החלטות של ועידה פלסטינית, בהן הוסכם להשאיר בארץ רק יהודים שבאו אליה לפני תאריך מסויים.

הוויכוח הפך יותר ויותר נרגש, וכמה פעמים היה נדמה כאילו הוא עומד להתפוצץ. אך הטרדנים הצליחו להשליט סדר, ופעם אף נטל אבנרי את המיקרופון כדי לבקש מן היהודים להקשיב לדברים בסובלנות („אני מתפלא על ידידי ישראל כאן. העניין שלנו אינו כל־כך חלש שעלינו להפריע למי שאינו מסכים עימנו").

מובן שלא הושגה הסכמה כי ויכוח פומבי זה, אולם איש לא קיווה לכך. החשוב היה עצם קיום המעמד — והסכמת הערבים, זו הפעם הראשונה, להתוכח פנים־אל־פנים עם ישראל, וכך להכיר, למעשה, בקיום הצד השני.

כך גם תואר על־ידי עתוני צרפת.

היתה זאת התחלה של דו־שיח — התחלה העשוייה לשמש תקדים ולאפשר המשך בעל־סיכויים. כפי שסיכם אבנרי, בנאום־הסיום שלו: „יש במרחב שלנו שיתוף־פעולה מצויין בין הקיצוניים בשני הצדדים. הגיעה העת שיתחיל שיתוף־פעולה בין שוחרי־השלום משני הצדדים — לפני שנשמיד איש את רעהו."

כעבור שעה ראתה גם מסעדת להקופול מחזה בלתי־רגיל — לייד שורה של שולחנות שחוברו יחד התקבצו ישראלים, ערבים וצרפתים כדי לסעוד יחד ארוחת־ערב מאוחרת, לנתח את הוויכוח ולהחליף בדיחות — מיפגש בין אויבים שאינו רגיל.

תקדים והמשך

א ם היתה קיימת תקווה שתקדים זה יזמין המשך, הרי נתאמתה כבר כעבור יומיים.

הוויכוח בפאריס נתקיים ביום ה׳, ביום א׳ נערך בג׳נבה — שוב ביוזמת מארק האלטר — דבר שגם הוא חסר כל תקדים.

עד כה סירבו הערבים תמיד להופיע בויכוח פנים־אל־פנים עם ישראלים ברדיו או בטלוויזיה. לפני כמה שבועות בלבד, כאשר הטלוויזיה השוויצית ביקשה לערוך סימפוזיון כזה, העמידו הערבים תנאי שלא יישבו באולפן אחד עם הישראלים — ו־הויכוח צולם בשני אולפנים נפרדים, ללא מגע גופני.

הפעם נערך ברדיו ז׳נבה הוויכוח הישראלי—ערבי הראשון פנים־אל־פנים. בצד הישראלי השתתף שוב אורי אבנרי, בצד הערבי צעיר שזיהה את עצמו כ־„חאלד" — והידוע כשליח „אל־פתח" בשוויץ.

גם הפעם נסב הוויכוח כולו על רעיון אל־פתח („מדינה פלסטינית חילונית ולא־לאומית בכל רחבי הארץ") לעומת תוכנית אבנרי („דו־קיום של מדינת ישראל ומדינה פלסטינית במולדת המשותפת"). גם הפעם לא הושגה הסכמה — אך הוויכוח היה שוטף, שני הצדדים הגיבו איש על דברי רעהו, והמנחה השוויצי ציין שזו הפעם הראשונה בהיסטוריה ששני האויבים מוכנים לעימות פנים אל־פנים.

שני המאורעות הפעירו את הי מושבה הערבית—היהודית באירופה הדוברת צרפתית — ושני המאורעות לא הוזכרו אף במילה אחת בעיתונות ישראל.

השודדים נסוגים

בצילום משוחזר זה נראית דרך בריחתם של השודדים, אחרי שהטילו את הסמל הפצוע על הארץ. השניים נמלטו לעבר נחל איילון ובכביש אילנו נהג להובילם עד כיכר המדינה, שם נעלמו.

הסמל הפצוע

זהו כמל המשטרה יצחק אלוף, שנפצע בעת שנכנס למלטשה ופעם כשירו בו השודדים במנוסתם. הוא נפצע קשה בבטנו, אך יצא מכלל סכנה.

(המשך מעמוד 19)

סנו. כאשר הגיעו השלושה חזרה אל בנין המלטשה, הם מצאו שם כבר ג׳יפ משטרה, בתוכו ישבו הסמל יצחק אלוף, ושלוש חיילות חיב״ה.

עברו דקות מספר עד שמנהל העבודה הצליח לשכנע את סמל המשטרה לעלות עמו אל קומלטשה שבקומה השלישית. וכך, קריב לשעה שמונה בבוקר, עלו ארבעה אנשים במעלית אל המלטשה: מנהל־העבודה, שני שומרי הבורסה וסמל המשטרה.

סיפר שומר הבורסה יצחק ורסנו לכתב העולם הזה: „עלינו במעלית. לא חשבנו אפילו שהשודדים נמצאים בתוך המלטשה, לכן אפילו לא שלפנו את הנשק. רק כשהגענו אל דלת הפלדה, טען הסמל את העוזי שלו. בתוך הדלת יש חלון של זכוכית משרריינת דרכו אפשר לראות מה נעשה במלטשה. הסמל ניגש אל החלון, אבל לא ראה שום דבר בפנים. אז פתח מנהל העבודה את הדלת וכולנו נכנסנו פנימה. הסתכלנו לכאן ולכאן ולא ראינו שום דבר. אבל פתאום ראיתי שמישהו, שהסתתר אחרי הקיר נתן מכה לעוזי שהיה בידי הסמל, והעוזי נפל על הארץ. אחר כך התחילו לירות לעברנו.

„כדור אחד שרק לי על יד הבטן, התך את החולצה והעניבה שלי ושרט אותי. הייתי בטוח שנפצעתי. באותו זמן כבר היה הסמל פצוע. השומר השני, אדטו, משך את הסמל החוצה וכולנו יצאנו דרך הדלת לחדר המדרגות. השארנו שם את השומר הפצוע לשכב ואנחנו ירדנו לקומה השניה."

★ ★ ★

מ ה שקרה אחר כך התרחש במהירות הבזק. התמונות המתפרסמות בעמודים אלה, מצביעות על הפרטים צעד אחרי צעד.

שלא כמו שומרי הבורסה, שהשאירו את השוטר הפצוע בחדר המדרגות, לא הוניחו חבריהם של השודדים את השניים שנמצאו בתוך הבנין וחיפשו דרך לנסיגה כשהם מגוננים על עצמם בגררם עימם את הפצוע.

שותפיהם של השודדים, שסיירו ליד המלטשה במכונית ג׳יפ גנובה, ראו כי ג׳יפ המשטרה כבר חונה בפתח הבנין, סברו כי נמצא בו כוח משטרתי, פתחו באש כדי לחפות על חבריהם שנסו לכיוון נחל איילון.

הג׳יפ המשטרתי בו נמצאו שלוש חיילות חיב״ה, והנהג המשטרתי, היה נתון באש צולבת מצד הפוצ׳ו והשודדים הנסוגים.

כל עשרות הפועלים בבנין שעקבו אחרי המתרחש לא יכלו שלא לציין את הצורה המקצועית בה פעלו השודדים. נראה היה בעליל שהם הכינו את המיבצע כמיבצע צבאי, וכי לפחות לאחד מהם יש נסיון קרבי.

אותו איש, המכונה „הגבוה" בפי אנשי המשטרה ועדי הראיה, גרר עמו את השוטר הפצוע, ירה בקור רוח והחליף מחסניות בתת־המקלע שלו, תוך כדי נסיגה. לדעת חוקרי המשטרה שגבו את העדויות, אין ספק שאיש זה הוא בעל עבר צבאי, או שודר חדש ששיטות העבודה שלו טרם מכרות על־ידי המשטרה.

גם העובדה שעל האקדח שנפל מידי השודדים במלטשה נמצא משתיק־קול, נותנת בינלאומי. השניים עזבו את הארץ ברגע שהרגישו כי הוטל עליהם מעקב. אולם בחוגי המשטרה מפקפקים אם אמנם היו שניים אלה הנציגים היחידים שבאו כדי להדריך את השודדים המקומיים.

★ ★ ★

ע ל סמך הנסיון והידע המשטרתי, אין שני פושעים כאלה המגיעים לארץ זרה, קושרים קשרים עם אנשי עולם־התחתון מכרים, דבר־העלול להוביל אליהם מיד את המשטרה המקומית. בדרך כלל הם מנסים להפעיל אנשים חדשים, שאינם מוכרים ל־אנשי החוק. לא מן הנמנע, שאם אמנם יש קשר בין ביקורם של השודדים הזרים לבין נסיון השוד הגדול, הרי שהחבורה המעורבת בו היא של אנשים שאין להם עבר פלילי.

זכור מקרהו של הפורץ־הקיבוצניק נעמן דילר, שביצע עשרות פריצות ברמה בינלאומית. לפני שנתפס בנסיון הפריצה לכספת בבנק הלואה וחסכון בשדרות קק״ל בתל־אביב, דילר ביצע עשרות פריצות מוצלחות, אך כיון שלא היה מוכר לאנשי המשטרה, הם לא ידעו עליו דבר וחצי דבר עד שנתפס בשעת מעשה.

ישנם גם ישראלים אחרים, שאינם מוכרים למשטרה הישראלית כעבריינים, כיון שהם מבצעים את מרבית מבצעיהם בחו״ל. רק כשהם נתפסים שם, מגלה המשטרה את עובדת היותם עבריינים. לא מן הנמנע ש־אנשים מסוג זה היו אנשי קשר למישעים שהגיעו מחו״ל כדי לבצע כאן מעשי שוד בקנה־מידה גדול.

נראה שלא היתה זו דוקא מלטשת בירנבאך־זוסמן בלבד שמשכה את עיניהם של השודדים הזרים. קרוב לודאי שבורסת היהלומים הישראלית עצמה, היא שהיוותה אובייקט מרכזי להתעניינותם. בורסה זו, שהיא אחת הגדולות בעולם, מרכזת בתוכה אוצרות יהלומים המהתים אתגר לכל חבורת שודדים בינלאומית, מה עוד שבדרך כלל מרוכזות סביבה מלטשות יהלומים גדולות.

משום כך עדיין מגששת המשטרה באפילה באשר לזהותם האפשרית של מבצעי נסיון השוד ברמת־גן. חוסר־אונים זה של המשטרה מטיל עתה חרדה בקרב כל אלה שהשתתפו בסיכול השוד.

מה שמנע את הצלחת השוד היה הגילוי המוקדם של הפריצה אל תוך המלטשה. העובדה ששודדים לא היססו הפעם להשתמש בנשק בצורה פרועה, מטיל מורא בלב אלה החוששים מנקמתם ועלול להרתיע בעתיד עובדי מלטשות להפריע לשודדים במלאכתם.

עובדה נוספת הראויה לתשומת־לב כתוצאה מנסיון השוד שהוכשל, ועלה בארבעה פצועים, היא חוסר אמצעי־בטיחות משוכללים במלטשות היהלומים בישראל. העובדה שהשודדים יכלו לחדור פעמיים באותה דרך אל מלטשת בירנבאך־זוסמן, מצביעה על כך שלא נעשה די לאבטח את המפעל.

בחוגי המשטרה טוענים כי בעלי מלטשות מסויימים נמנעים במתכוון לאבטח את מפעליהם בצורה מקסימלית, כיון שבמקרים רבים הם עשויים רק להרויח אם מבוצע שוד במפעלם, בשל דמי הביטוח הגבוהים.

החיילות שנפצעו

שתיים משלוש חיילות החיב״ה שנפצעו, מאושפזות בבית־החולים. החיילות היו בדרכן למחסום משטרתי כאשר הגיעה לג׳יפ, בו נסעו, הקריאה לחוש לעזרת המלטשה בה נמצאו השודדים.

ומה באשר לאותה שיחה טלפונית אל כתב העולם הזה? האם באמת ייסר אותם מצפונם של השודדים על שפגעו ופצעו אנשים חפים מפשע?

את התשובה על כך ניתן יהיה לדעת רק אם יגיעו באמת פרחים והתנצלות מצד השודדים אל חיילות החיב״ה שנפצעו.

במדינה

(המשך מעמוד 25)

אל; במקום להילחם בנהגים ולהוציא הון תועפות לתעמולה לנדיבה זהירה — תעמולה שטרם הוכיחה את עצמה — החלה ממשלת ארצות־הברית לטפל בשורש הבעייה: כלי־הרכב עצמם.

תקנות הבטיחות שחוקקו בארצות־הברית הן פרי מאבקו של פרקליט צעיר ואמיץ, ראלף נאדר, שגילה בתחילת שנות ה־60, בספרו מסוכנת בכל המהירויות, את העובדה, שמכוניות אמריקאיות ואירופאיות רבות אינן אלא מלכידות־מוות משוכללות, הן לנוסעים בהן והן לסביבתן.

נסיונות של ריסוק. בספרו לא נרתע נאדר מלתקוף מכוניות פופולאריות רבות כמו הקורבייר של שברולט או הפולקסוואגן — על חוסר יציבותן וליקויי המיבנה שלהן. במיוחד ציין את המספר הרב של ההרוגים שנפגעו בתאונות כתוצאה מחדירת מוט ההגה לחזה הנהג, נפילת הנהג על לוח המכשירים, ועקירת הכיסאות ממקומם בעת חבטות חזקות האופייניות ל־התנגשות חזיתית.

כתוצאה ממאבקו של נאדר, אין לייצר כיום בארצות־הברית או לייבא אליה מכונית שאינה עוברת מספר בדיקות בטיחות, כולל נסיונות ריסוק, מעיכה והתהפכות.

אולם בישראל חשובים כנראה הדמים מן הדם. יבואנים רבים הרוצים להוזיל את מחירי המכוניות שהם מייבאים, על מנת לעמוד בתחרות בשוק, מורים לייצרן הרכב, אצלו הם מזמינים את המכוניות, שלא להרכיב במכוניות הנשלחות לישראל מיתקני בטיחות רבים, שהם חובה בארה"ב. **„ההגה הנשבר".** הדוגמה האופיינית

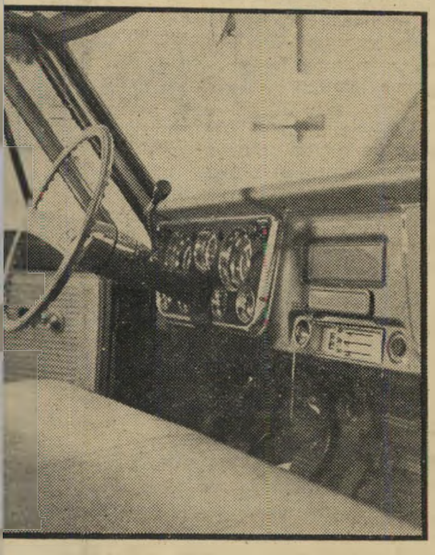

מכוניות הבטיחון *

מה חשוב ליבואנים?

ביותר לכך הוא „ההגה הנשבר". זהו הגה, שבשעת תאונה חזיתית מתקפל פנימה, כשהנהג נחבט בו, אין מוט ההגה חודר לחזהו. לארצות־הברית אסור לייבא מכוניות מתוצרת פיג'ו, וולוו, פולקסוואגן, אופל ואחרות, שאין מורכב בהן „הגה נשבר".

לישראל מייבאים מכוניות אלה עם מערכת־הגה רגילה. יש גם מספר יבואנים המייבאים לישראל מכוניות שהשוק האמריקאי נסגר בפניהן לגמרי מסיבות של בטיחות. הבולטים ביותר ביניהן הם מספר דגמים של מכוניות מוריס, אוסטין ווקסהול הבריטיות ואן.אס.או. הגרמנית.

היחידים העומדים בדרישות הבט חות של ארצות־הברית, שמשום מה רבות מהן אינן נהוגות בישראל, הם יבואני הרכב האמריקאי. הסיבה אינה דווקא דאגתם של יבואני הרכב האמריקאי לשלום הנהגים.

דרישה מציידם לייצר במיוחד עבור ישראל רכב ללא אביזרי בטיחות, המחייבים לפי החוק בארצות־הברית, תייקר את המכונית יותר מאשר קניית המכונית עם כל אמצעי הבטיחות החדישים. מידת הסטנדרטיזציה הגבוהה הקיימת בתעשיית המכוניות האמריקאית, היא הגורם לכך. במיקרה זה זולים הדמים מן הדם.

* שים לב: לוחות השעונים זהכפתורים שקועים, כדי למנוע פגיעה בשעת תאונה.

חמש דקות של מתח, חמש דקות של חרדה — בבית־המשפט למושבעים בוינטרתור שבשווייץ — סיימו בהצלחה בלתי־צפויה חודש ימים של התרגשות ומריטת־עצבים.

היו אלה חמש הדקות בהן הקריא הד"ר גוט, אב בית־הדין הקאנטונאלי למושבעים, את גזר־הדין במשפטם של שלושת החבלנים, שנאשמו בהתקפה על מטוס אל־על בציריך ושל מרדכי רחמים, איש־הביטחון הישראלי, שהרג בתום ההתקפה את שותפם הרביעי של החבלנים.

בהתאם לפרוצדורה המשפטית השוויצית, הוקרא גזר־הדין לפני פסק־הדין המנומק והמלא, שיפורסם רק בעוד מיספר שבועות. גזר־הדין מילא את תשאלתו של התובע לגבי הנאשמים הערביים: 12 שנות מאסר עם עבודת־פרך, דבר שהיה צפוי. ההפתעה נגרמה בעת חריצת גזר־דינו של רחמים: „זכאי מן האשמה שיוחסה לו בגלל חוסר הוכחות!"

ההפתעה לא נבעה מזיכויו של רחמים מאשמת הריגת החבלן הרביעי, הסתירות בעדויותיהם של עדי־התביעה בנקודה זו היו כה מרובות, עד שרק נטייה אנטי־ישראלית קיצונית יכולה היתה להסתמך עליהם. ההפתעה היתה בזיכויו של רחמים מהאשמות הנוספות שיוחסו לו, שהיו קלות־ערך אומנם, אך שפרקליטיו אפילו ציפו שייענש עליהן בצורה סימלית.

היו אלה האשמות של נשיאת־נשק ללא רשיון בתחומי שווייץ, ופעילות סוכן זר על אדמת מדינה זו.

בזכותם את רחמים גם מהאשמות אלה, הצדיקו למעשה שופטי ומושבעי בית־המשפט השווייצי את הצבתם של אנשי־ביטחון במטוסי אל־על, הכירו בזכותם להתגונן בשעת התקפה גם על אדמתה של מדינה נייטראלית כשווייץ.

*

בית־משפט וינטרתור המחיש בפעם נוספת את ההבדל היסודי בין ישראל לערבים: הערכתם של חיי אדם. לצרכים תעמולתיים נמנעו המחבלים הערבים מלשתף־פעולה עם בית־המשפט ומלהגן על עצמם. בצורה זו הפכו אומנם את המשפט, בעיני דעת־הקהל השווייצית והבינלאומית, למשפטו של רחמים. אולם תמורת הישג זה, שהעמיד את ישראל בתדמית בלתי־נוחה, שילמו בחירותם.

מרדכי רחמים יצא לחופשי!

בשלב מסויים, נראה היה גורלו של רחמים כנתון בספנה. היה זה כשאחד מפרקליטיו, הד"ר מייסר, נתקף בהתקפת־עצבים, התמוטט, שם עצמו ללעג ואילץ את רחמים ליטול ממנו את ייפוי־כוחו. פרשה זו, של העמדת פרקליט שאושפז כבר בעבר במוסדות פסיכיאטריים להגנתו של רחמים, היתה ראויה להיחקר, לולא הסתיים הכל בכי־טוב.

הישגה של ישראל בפסק־הדין של וינטרתור אינו רק בעצם זיכויו של רחמים, אלא באישור של טוהר הנשק הישראלי. אם היתה נקודה בפרשת תקיפת מטוס אל־על בציריך והריגתו של המחבל, שלא נעמה לישראל — היה זה הנסיון, היזום והמכוון כנראה, להטיל על רחמים את האשמה של יריה באוייב אחרי שהתפרק מנשקו. זיכויו המלא של רחמים בנקודה זו, לא מחמת ספק, אלא מחוסר הוכחות, מטיל עתה צל כבד על משטרת גמל־התעופה של ציריך, שניסתה כנראה לפברק האשמת־שווא נגד רחמים.

פרחים למנצח

על כבש המפוח

שהחזירו לארץ, ביום בו יצא זכאי, זוכה מרדכי רחמים לזרי פרחים מדיילת אל־על.

חיוך של אמא

כשכולו נרגש, צועד מרדכי רחמים על המסלול של נמל־התעופה בלוד, כאשר הוא מוקף בשוטרים, ידידים ובני משפחה. לידו צועדת אמו, שביקשה לקחת עימה לקבלת־הפנים גם את כל שכניה במושב אליכין, כדי לקדם את פניו של בנה, שיצא זכאי במשפט בווינטרתור, שווייץ.

שתיים מנערות הבוהימה של תל־אביב נעצרו בהחפרצות פתע של המשטרה

נערות הזוהר והסמים

שתי צעירות ישבו ביום ב' השבוע על ספסל הנאשמים, באולם־המשפטים של השופטת עדנה שצקי בבית־משפט השלום בתל־אביב. הן היו לא מאופרות, ללא תכשיטים ועייפות, אחרי ליל נדודים בתא־המעצר. למרות זאת, נראה היה עליהן שהן זרות למקום ולאווירתו.

ואכן, השתיים היו זרות לעולם הפשע והמשפט. היו אלו לא אחרות מאשר השחקנית נאמן ונערת־הזוהר התל־אביבית רינה רמון.

ברכה, שהיתה נשואה בזמנו לאחד מפקדי הצנחנים הידועים, התגרשה ממנו בגלל רצונה להקדיש עצמה לקריירה של שחקנית. למרות שכשרונותיה בשטח זה לא היו נוצצים, הצליחה להשתלב לתוך הסרט ואחר־כך הקאמרי, לרוב בתפקידי החתיכה המטומטמת, הגיעה שיא הקריירה שלה כאחת מכוכבות הסרט אירים. רינה רמון, כיום בשנות ה־20 המאוחרות שלה, התפרסמה לראשונה לפני כתריסר שנים, כאחת משתי בנות הטיפש־עשרה התאומות שנהגו לקחת חלק בהילולות של הפסל איזי, בסטודיו שלו ברמת־גן.

עתה היו השתיים ישובות על ספסל הנאשמים, כשנוכחותן מעוררת גל התרגשות והתלהשויות בין הצופים.

ברכה, שערה הקצר צבוע פסים־פסים, לבושה מכנסיים, סוודר וצעיף שחור, ורינה בעלת השיער הבלונדי הגולש, במכנסיים כהים יחולצת בד, נראו כאילו אינן תופסות עדיין את מה שקרה להן.

מה שקרה להן הוברר תוך זמן קצר על־ידי התובע המשטרתי: הוא האשים אותן בהחזקת סמים מסוכנים.

★ ★ ★

אביר עשיר מקנדה

כאשר התדפקו הבלשים ביום הראשון בצהרים על דלת דירתה של ברכה, ברחוב כרמייה בתל־אביב, היתה בכך משום הפתעה מוחלטת לברכה ורינה ידידתה, שנמצאו אותה עת בדירה. השמועה על מעצרן התפשטה כלהבה בחוגי הבוהמה, הפכה לנושא השיחה הבלעדי. מכריהן התייחסו למעצר ללא הפתעה — כאילו ידעו שהיתה זו רק שאלה של זמן עד שהשתיים תיעצרנה. „הזהרתי את רינה המון פעמים שתפסיק עם זה,“ סיפר אחד מיושבי כסית, כשהוא מסרב לפרט למה בדיוק הוא מתכוון במילים „עם זה“. את ברכה לא הזהיר איש. לא היה מי שיעז לקרב אליה ולהעיר לה. וזה, למרות שברור היה לכולם שמשהו השתנה אצלה. משהו דראסטי. „מעולם לא היה לה כסף,“ סיפרה אחת מידידותיה. „תמיד, מאז שאני זוכרת, היא היתה בלי מיל, לבושה מוזנח, ושערה זועק למספרה. ופתאום, לפני שנה, הכל השתנה: היא התחילה להתלבש בבגדים אלגנטיים ויקרים, מבקרת במספרה כמו שעון, מלאה כסף. הייתי בטוחה שזה בגלל החבר החדש שהיא תפסה. בחור עשיר מקנדה, אחד כזה גבוה, לא יפה במיוחד, עם אף ארוך. אבל ברכה היתה מלכה אצלו. הוא היה קונה לה טבעות זהב, והם נסעו יחד בלי הרף לקנדה ולארצות־הברית. מנסיעות אלו היא היתה מביאה מיבחר ענק של פיאות נוכריות ובגדים נהדרים, ביחוד סריגים ובגדי־ערב. כולנו איחלנו לה מזל־טוב על המציאה שנפלה בחלקה. בחור כזה עשיר ואלגנטי, ממש ג'נטלמן מושלם.“

★ ★ ★

לפעמים — קצת היסטרית

פק אם ברכות המזל־טוב לא היו

רינה ר'מון

ברכה נאמן

של ברכה היה לא אחר מאשר ר' שטיין — שנעצר בימים אלה על־ידי מ"ת ירת ירושלים כחשוד בהחזקת אוצר עצום של 90 סוליות חשיש.

בעקבות כך, פשטה מייד הסברה במרחבי כסית ורוזנ שהשתיים נעצרו לא סתם על החזקת סמים. מכריהן הצביעו על כך שגם רינה נהגה לנסוע לחו"ל לעיתים מזומנות, במיוחד לפאריס, הסתובבה בטל תקופות ממושכות, התגוררה בדירה יפה והתלבשה תמיד בהידור — בקיצור, כל אותם הדברים המעוררים את קינאתם של אלה שאין להם אותם.

יחד עם זה, דווקא בשעת צרה זו התגלו ידידיהן הרבים של השתיים. הם סירבו לשמיץ אותן גם בשעה קשה זו: „ברכה היא בחורה טובת־לב וחביבה,“ סיפר שחקן צעיר, שעבד איתה תקופה ממושכת. „למרות שהיא היתה לפעמים היסטרית, אף אחד לא לקח את זה ברצינות.“ הוסיפה ב' כנות שחקנית אחרת, שדווקא לא סימפטה את ברכה: „אני לא יודעת מה היא עשתה למען החבר שלה. אבל דבר אחד ברור: היא אהבה אותו בכנות.“

★ ★ ★

ששה בישים זינקו לדירה

ד"ר תנחגותה של המשטרה חיזקה את הסברה, שלא רק בהחזקת סמים המדובר, אלא נראה שיש גם קשר לקשר שבין ברכה לג'רי. כאשר הן נעצרו בדירתן, נעזרך המעצר בצורת מיבצע שלם, כאשר שישה בלשים מזנקים לתוך הדירה. החיפוש בדירה העלה שלושה גרם חשיש בסך־הכל. שתי הידידות מילאו פיהן מים, ביקשו רק להתקשר עם עורך־הדין צבי לידסקי. הפרקליט הממושקף והנמרץ נכנס לפעולה, הגיע תוך זמן קצר להסכם עם המשטרה, לפיו ישוחררו העצורות עוד לפני תום 48 שעות המעצר, שאותן רשאית המשטרה להחזיק עצור ללא צו שופט.

אלא שלמחרת התחרטה בה המשטרה. כאשר הובאו ברכה ורינה בפני השופטת שצקי, ביקש התובע את הארכת מעצרן. לדבריו, גילתה המשטרה מיסמכים המצביעים על קשרים בין העצורות לבין ספקי הסמים, והארכת המעצר דרושה לגילוי מקורות הסמים.

★ ★ ★

האמנם הלשנה?

לידסקי התנגד, טען בפני השופטת כי המשטרה כבר הסכימה לשיחרורן. הוא השיג את שלו: הבנות שוחררו ב־

ב"כסית" נראית השחקנית ברכה נאמן כשהיא יושבת בחברתו של צדוק קראוס. צדוק, אחיו של הזמר שמואליק קראוס, נידון רק לפני שבוע לשלוש שנות מאסר בעוון החזקת 36 קילו של חשיש, שנמצא, כזכור, בדירתו.

ב"קליפורניה" נראית רינה רמון (משמאל, בכובע שחור) יושבת בחברת ידידותיה, הסופרת רבקה כהן והזמרת ירדנה הדר. רינה

ערבות של 500 ל"י כל אחת, שנחתמה למענן על־ידי הסופר עידוא בן־גוריון.

מיד לאחר שיחרורן, הסתגרו שתי הידידות הטובות בדירתן, סירבו לראות נפש חיה. ובינתיים כל דיונגוף כמרקחה, כשאנשי הבוהמה מנסים לברר כיצד נפלו הבנות בפח: אין זה סוד שעישון סמים נפוץ ביותר בחוגים אלה — וכל אחד הרגיש עצמו נתון אישית בסכנה. החשש הגדול: הלשנה. רבים מיושבי כסית והרצועה הזוהרת מאמינים שאיזה מכר או מכרה של הבנות, שהתקנא במצבן המצויין, החליט לנקום בהן בצורה כזו.

זו כמובן אפשרות אחת. השנייה היא שברגע שנעצר ג'רי שטיין, הפכה ידידתו לחשודה גם היא באופן אוטומאטי.

אולם מאחר שהמשטרה אינה נוהגת לגלות את מקורות המידע שלה, לא ידעו הסחקנית ונערת־הזוהר לעולם, מי העלה את

רחל מרחלת על נהר השולם

שלום־בית באלף דולאר

הזוג שירד ביום רביעי בשבוע שעבר מן המטוס בלוד עורר חיוכים אצל כל מי ש־הסתכל עליהם, מפני שהם לא הפסיקו ל־התנפף ולהתחבק אף לרגע אחד. מדוע זה ככה, שתמיד כשרואים שניים עושים את הדברים האלה, מייד זה מעלה גיחוך על פר־צוף המשקיפים מן הצד — אינני יודעת. אבל ככה זה. אולי בגלל שהמשקיפים מן הצד, מכל צד, חושדים שמשהו כאן לא כשר.

אבל אצל הזוג בלוד, היה הכל כשר ב־מיקרה. הם היו נשואים. ואפילו זה לזו. אלה היו **דני דגן** ואשתו היפהפייה **עדי זה**. ולמה פתאום האהבה הבוערת באמצע השדה? שדה־התעופה, זאת אומרת? או, כאן הסיפור.

והסיפור הוא שלפני כמה חודשים עבר חתול שחור — חתול? נמר, לא חתול — בין דני ועליזה. כי דני הוא במיקצוע מסר־כן מאוד: אמרגן. ועליזה התחילה לחשוד — בלי כל סיבה, אני מקווה — שחוץ מ־עסקים יש לבעלה עוד עסקים, שאינם קשו־רים כל־כך בעסקים. למשל — רק למשל, אני אומרת — היא חשדה שהוא מתראה עם מזכירתו, למשל, יותר מדי למשל.

הלכה ודרשה גט.

אה — גט זה כבר לא מצחיק. ביחוד זה לא הצחיק את דני, מפני ש — צחוק, צחוק — היא אוהב את אשתו.

הוא החליט להציל את המצב, לפני חודש לקח את עליזה לירח־דבש באמסטרדאם,

דני ועליזה דגן

לונדון ופאריס, מה שהוכיח לה באמת את אהבתו. „וזה גם לא היה יקר בכלל," מדווח לי דני. „לעליזה יש חברים בכל מקום, והם דאגו לכל מיני קומבינאציות. למשל, הם השיגו לה בדים לבגדים, וכך היא הוציאה על המלתחה שלה רק אלף דולר."

באמת בזול. מה זה אלף דולר בשביל להרגיע אשה?

חתונה בצינעה

חמש שנים יצאה יעל דוריאנוב עם יוסקה גרוס. יעל, כפי שכולכם יוד־עים, היא שחקנית גדולה. למעלה מ־מטר שבעים. ומאחר שיוסקה גם הוא לא זעיר, הם נחשבו תמיד לזוג גדול. רק למה מהזוג הגדול הזה לא יצאה אף פעם חתונה, אפילו קטנה — אי־נני יודעת. יוסקה כתב את התסריט ל„מניע לרצח", עסק בהא ודא, יעל שיחקה ב„הבימה" ו„אהל" — ורק חתונה לא עשו.

לפני כמה חודשים הגיעו באיזה מקום מים עד נפש, או אולי לא הגיעו — מכל מקום, יעל עברה במפתיע לגור עם יגאל בורשטיין. יגאל הוא בחור רציני, שכותב בעיתון רציני, „הא־רץ", על נושא לא רציני — קולנוע — בצורה כן רצינית. או, אמרו כל ה־לשונות הרעות, עכשיו היא תצא גם עם יגאל חמש שנים בלי כלום.

קדחת. סידרה אותם. בלי שאף אחד ידע מזה, הם התחתנו לאחרונה ב־צינעה. בהשקט ובביטחה, כמו שאומ־רים.

ספורט שימושי מאוד

לא היה ישראלי שלא היה מבסוט לפני חצי שנה, כאשר **כרמל צפניה** וידידתו **לידיה זוריב** זכו באליפות־העולם בשיט מיפרשיות מדגם 420. אמנם אף אחד לא ידע בשביל מה זה טוב, מיפרשית מדגם 420, או מכל דגם אחר, אבל העיקר להיות סוף־סוף אלוף־העולם במשהו, לעזאזל.

עכשיו מתברר שמיפרשית דגם 420 היא דבר שימושי מאוד.

לפני שבועיים קיבלו האלופים מיפרשית כזאת במתנה מההתאחדות לשייט. מתנה לא מבוטלת, ששווה כ־4,000 ל״י. קיבל אותה לידיו צפניה, כי לידיה לא באה לטקס. מ־אוחר יותר, כשהיא הגיעה, היא הודיעה ל־צפניה שאו שניהם ישוטו בסירה הזאת — או שאף אחד. בכך, היא גילתה שימוש מקורי מאוד לשייט מיפרשיות: אמצעי להח־זיר את לב האהוב האובד.

כשלידיה וצפניה חזרו מאליפות העולם, הם היו על סף הנישואין. זאת אומרת, לי־דיה היתה. צפניה לא כל־כך. הוא טען שאין לו כסף. אז לידיה אמרה לו: או חתונה או שאני עוזבת אותך. מה היתה תשובתו, אי־נני יודעת — אבל היא עזבה אותו.

זה היה לפני ארבעה חודשים בערך, וב־לית־ברירה נאלץ צפניה להתחיל להתאמן עם בת־זוג אחרת — **ריקי כץ**, „נסיכת ים סוף 1969" היפהפיה, ספורטאית מבטן ומלידה. ובאמת הם התחילו לאסוף מדליות

ריקי

בתחרויות מקומיות. לפני חודש, בתחרות בחוף תל־אביב, הם זכו במקום השני, ו־צפניה התחיל לקוות שעד אליפות העולם הבאה, שתתקיים באוגוסט 1970, ריקי כבר תהיה מספיק מיקצועית.

מה שמעניין בכל העסק, זה שבין צפניה לריקי אין שום קשרים רומנטיים. ואם אני כבר אומרת שאין, תאמינו לי שאין. לצפני־יה יש חברה אחרת, חדשה.

ועכשיו יש גם לו בעייה חדשה: לעמוד או לא לעמוד בפני הפיתוי לחזור לליידיה, וכך לזכות גם בסירה שקיבלו במתנה, ומה שיותר חשוב — לזכות, כמעט ללא ספק, שוב פעם באליפות העולם.

ככה זה, חביבי — אין סוב בלי רע, אמ־ר. חז״ל.

סבתא התחתנה

כל אחד יודע שיהודית מזרחי מזור היא אחת היפהפיות הגדולות שייצאה ישראל לארצות־הברית. אבל מה שלא כל אחד יודע, זה שאמה, מגי, היא יפהפייה לא פחות מבתה, למרות שהיא כבר סבתא — לטי־פאני, בתה של יהודית.

מגי בת הארבעים־פלוס־פלוס־פלוס נעשית יפה במיוחד אחרי כל ביקור אצל יהודית באמריקה. היא חוזרת משם רזה בכמה קילוגרמים טובים, כתוצאה מהשגחתה החמודה של הבת. זאת בת.

לפני כארבע שנים נפטר בעלה של מגי, ומגי היתה שרוייה באבל ומן ממושך. שנה אחר־כך קרה אסון דו־מה אצל השכנים בדירה ממול: אש־תו של השכן, סוחר עשיר בחומרי־בניין בשם **יוסף מגריזו**, נפטרה גם היא. וכמו שקורה לפעמים, לאחר תום תקופת האבל, החלו האלמן והאלמנה הטריים, שהתגוררו דלת מול דלת, למצוא ניחומים איש אצל רעותו, עד שלפני שבועיים הם התחתנו, בעידו־דם הפעיל ביותר של בנה ובתה של מגי. וכמתנת חתונה, קיבלה זה עתה מגי מיהודית נכד חדש, שעדיין אין לו שם. זאת מתנה.

מזור האם

אלף לירות לערב

בעולם הבידור הלא־כל־כך־כבד, **קובה זילבריינג** הוא סירמה. חלוץ אמיתי, הראשון שהביא חשפניות למולות הרעבה לבידור, והממשיך בכך עד עצם היום הזה.

אי־שם בהיסטוריה המגמגמת שלו, נשא לו קובה אשה נאה וחסודה בשם **ריימונד**, ברזיכה במעלות רבות, שלא הפחותה בהן היא כושרה לדבר במיספר רב של שפות. לא הייתי אומרת שהדיבור מהוקצע, אבל העיקר שמבינים. מה יותר צריך לצפות משפה?

בשלב הנוכחי של הקריירה שלו, יש לקובה מועדון־לילה ברחוב בן־יהודה בתל־אביב. מאחורי הבר ניצבת ריימונד, מפקחת על המארחות, ולמרות שהיא אשת הבוס, הן היו יכולות ללמוד אצלה כולן איך מארחים אורח כמו שצריך. כי לריימונד יש תכונה שלא תסלא בפז: היא יודעת להקשיב לבני־אדם. וזה חשוב, או כמה שזה חשוב.

לפני איזה חודש נכנס למועדון תייר תורכי בשם **ז׳ק טוטח**, מיליונר, גרוש ואב לשני ילדים, שביקר כבר כמה פעמים לפני־כן בארץ. הוא ויתר על שירותי המארחות, הזמין את ריימונד עצמה לבוקר משכה, ובינתיים דיברו את מיטב האנגלים

במדינה

רפואה

המזלזלים

המחסור ברופאים בארץ אינו סיפור חדש. אפילו רופאים בינוניים חסרים בישראל. מצויינים — על אחת כמה וכמה.

אולם לא זו כנראה דעתם של הנהלת בית־החולים המרכזי לנגב בבאר־שבע ומרכז קופת־החולים הכללית. אלו החליטו שהם יכולים להרשות לעצמם — למדינה — לאבד אחד מטובי המומחים לניתוחים פלס־טיים בארץ, סירבו לעזור לו בהלוואה כדי שיוכל לבנות לעצמו בית בישראל.

עולה חדש משונה. המדובר בד״ר ארווין קפלן, מנהל המחלקה לניתוחים פלס־טיים בבית־החולים המרכזי בבאר־שבע, ה־עומד לעזוב את הארץ — בגלל זילזולה של הנהלת בית־החולים.

ד״ר קפלן זכה לפירסום כאשר הוטבעה המשחתת אילת. היה זה הוא וציוות־ש־טיפלו באותו מוצאי־שבת נורא, על חוף ה־ים ברומני, ללא קורת־גג, ב־130 ניצולי ה־ספינה. על מיבצע זה זכו ד״ר קפלן ואנשיו להערכה חמה מד״ר יוסף שטרן, מנהל בית־החולים המרכזי בנגב.

בשש השנים מאז עלה ארצה, דספיק ד״ר קפלן לטפל ב־5,000 פצועים. המנתח המשופם והחייכני עלה לארץ מרודזיה, שם היה מוכר ברחבי הארץ. הוא שימש יועץ רפואי בתחומו לממשלת רודזיה, צבאה,

מנתח פלסטי קפדן
חזירות ישראלית

למשטרה, ולרשות־הרכבות, חבר המיכללה הכירורגית המלכתית בלונדון, ויו״ר אגו־דת הרופאים המנתחים הפלסטיים בישראל בשנת 1968.

כאשר עלה המנתח המבריק לארץ, לא בא ככל עולה חדש על חשבון משלם־המיסים. מכיסו שילם את כל הוצאות העלאת מש־פחתו, כולל קניית דירה בבית משותף.

נפילה מהקומה החמישית. כבר תחילת עבודתו של ד״ר קפלן בבית־החולים בבאר־שבע כרוכה במעשה־הלם פנטסטי. למרות שהיה זה הוא שהקים את את המח־לקה הפלסטית, לא נחשב במשך שלוש וחצי שנים כמנהלה, אלא רק כסגן־המנהל. הסיבה: לא היה תקן למנהל.

אולם הבלים אלו לא הטרידו את הרופא בעל שלוות־הנפש הבריטית הטיפוסית. יותר מכך, הטרידה אותו בעייה אחרת: לפני כ־שלוש שנים נפלה בתו, שהיתה אז בת 14 וחצי, מחלון דירת חברתה בקומה החמי־שית. היא נפצעה קשה בכל גופה, ניצלה בנס ממוות. למרות שגרפאה וכיום היא לומדת באקדמיה לדראמה בלונדון, זיעזע הדבר את הוריה, הגרים בקומה השמינית.

מאז הם שאפו לעבור לבית פרטי, על הקרקע המוצקה. ביחוד שכחצי שנה לאחר מכן נולד להם תינוק נוסף.

שעורייה. אולם בית פרטי יקר יותר מדירה בבית־משותף — ולמשפחת קפלן אין את הכסף הנוסף הזה. המנתח המפורסם, שברודזיה הרוויח הון תועפות, משתכר כ־יום — לאחר שעלה כבר לדרגת מנהל ממש במחלקה שהוא הקים — 900 ל״י נטו ל־חודש, נאלץ להשלים את הדרוש לו למחיי־תו בתורנויות־לילה נוספות. הוא פנה איפוא בבקשת הלוואה להנהלת בית־החולים.

הסירוב זיעזע אותו. כעולה חדש יחסית, לא התרגל עדיין הרופא בעל החינוך ה־בריטי לחזירות הישראלית החביבה. הוא ראה בסירוב זילזול מחפיר וחוסר־הערכה מדהים לשש שנים של מאמצים ומסירות, הודיע על כוונתו לחזור לרודזיה.

דחף

הנהלת חשבונות
למד במכון
לביא
בעזרת ספרי
לביא
* קורס בוקר מזורז
* קורס ערב רגיל
* הכנה לסוגים 1, 2+1
גמר ההרשמה: 25.12.69
תל־אביב, רחוב סמולנסקין 7, מסגת בן־יהודה 90.
רמת־גן, שדרות הילד 21, על־יד קולנוע „אורדע".

חמנוי
קיבלת חשבונך, פרע נא אותו בהקדם.

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תא־דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • בית־דפוס משה שהם בע״מ, תל־אביב, רח׳ פין 6 • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע״מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא־לאור: העולם הזה בע״מ.

„קומדיה מינית מבריקה!" ● „פארודיה על הפסיכואנליזה!" ●
הרומן „מה מעיק על פורטנוי?" אשר הסעיר את ארצות־הברית

מה נואב

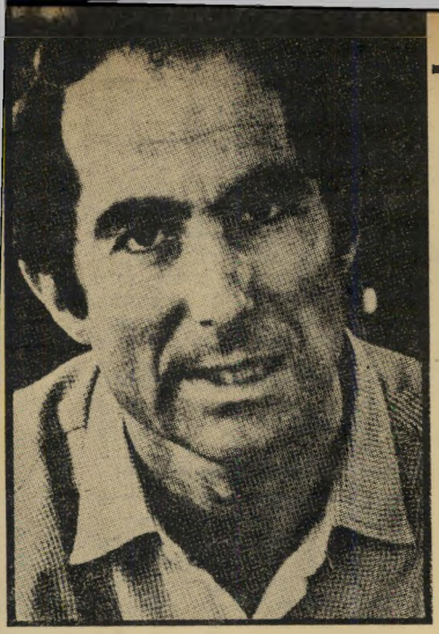

פיליפ רות

זה למעלה משנה שיצירה ספרותית שנכתבה בידי סופר יהודי־אמריקאי צעיר, מסעירה את עולם הספרות, בארצות־הברית בעיקר. פיליפ רות, סופר אמריקאי (37), מחבר הספר „מה מעיק על פורטנוי", הפך את יצירתו האחרונה לרב־מכר בשוק האמריקאי, בעיקר בזכות הסממנים האירוטיים שבו. אולם חשיבותו של הספר מצויה מעבר לערכו כיצירה ספרותית. מבחינה מסויימת זה אינו רומן אמריקאי אלא רומן ישראלי כימעט, העוסק בבעיית היהודים בדור הנוכחי ומעמדה של ישראל בעולמם הנפשי והרוחני. עתה, כשתורגם הספר לעברית,* הוא יעורר ודאי בישראל את אותם הדים ומחלוקות שעורר בשעתו בארצות־הברית. נוכח חשיבות זו של היצירה מגיש „העולם הזה" להלן קטעים נבחרים מתוך הרומן, תוך נסיון להפנות את תשומת־ליבו של הקורא הישראלי למיספר משמעויות שבו.

מחקומם נגד יהדותו

אם אני חושב את עצמי לאיש חשוב מדי להיכנס לחמש־עשרה דקות לבית־הכנסת — וזה כל מה שהוא מבקש — לפחות שיהיה לי די כבוד ללבוש ביום הזה בגדים הגונים ולא לעשות צחוק מעצמי, ממשפחתי ומהדת שלי.

„מצטער," אני ממלמל ומפנה לו (כרגיל) את גבי, הדבר היחיד שאני מתיר לו להסתכל בו בעת דיבורי, „אך רק מפני שזו הדת שלך, אין פירוש הדבר שהיא גם שלי."

„מה אמרת? הסתובב הנה, מיסטר, אני רוצה לשמוע את התשובה ברוב נימוס מהפה שלך."

„לי אין דת," אני אומר ומואיל להפנות לעברו חלקיק־של־מעלה.

„ולמה לא? אתה משהו מיוחד? הבט אליו אתה משהו מיוחד מדיי?"

„אני לא מאמין באלוהים."

„הסר מעליך את מכנסי־העבודה האלה, אלכס, ולבש איזה בגדים הגונים."

„אלה לא מכנסי־עבודה. אלה מכנסי־חול."

„היום ראש־השנה, אלכס, ובעיני אלה מכנסי־עבודה! היכנס לשם ושים עניבה וז'אקט וזוג מכנסיים וכותונת נקיה, ובוא הנה עם צורה של בן־אדם. ונעליים, מיסטר, נעליים של ממש."

„הכותונת שלי נקיה — — — "

„אה, הסוף שלך יהיה רע, מיסטר נכבד. אתה בן ארבע עשרה, והאמן לי, אתה עוד לא יודע כל מה שיש לדעת. השלך מעליך את הסנדלים האלה! מה כוונתך להיות, איזה מין אינדיאני?"

„הבט, אני לא מאמין באלוהים ואני לא מאמין בדת היהודית — או בשום דת. זה הכל שקרים."

„אה, שקרים, מה?"

„אני לא אתנגח כאילו לחגים האלה יש איזו משמעות כשאין להם זה כל מה שאני אומר!"

„אין להם שום משמעות אולי מפני שאתה לא יודע שום דבר עליהם, מיסטר נכבד מאוד. מה אתה יודע על ההיסטוריה של ראש־השנה? עובדה אחת? שתי עובדות אולי? מה אתה יודע על ההיסטוריה של העם היהודי, שיש לך זכות לקרוא לדת שלו, שבמשך אלפיים שנה היתה סובה בשביל אנשים הרבה יותר פיקחים ממך והרבה יותר מבוגרים ממך — שאתה קורא לכל הסבל וכאב־הלב הזה שקרים!"

„אין דבר כזה כמו אלוהים, ומעולם לא היה, ואני מצטער, אבל במילון שלי זה נקרא שקר."

„אז מי ברא את העולם, אלכס?" הוא שואל בבוז. „זה סתם כך קרה, לפי דעתך, אני משער."

„אלכס," אומרת אחותי, „אבא מתכוון, שאפילו אינך רוצה ללכת איתו, החלף רק את בגדיך — — — "

„אבל בשביל מה?" אני צורח. „בשביל משהו שמעולם לא היה קיים? מדוע אינכם אומרים ללכת ולהחליף בגדי בשביל איזה חתול־חוצות או איזה עץ — אלה הרי קיימים לפחות!"

„אבל לא ענית לי, מיסטר חכם גדול ומשכיל," אומר אבי. „אל תנסה לשנות את הנושא. מי ברא את העולם ואת האנשים שבו? אף אחד לא?"

„נכון! אף אחד לא!"

„אה, בסח," אומר אבי. „ממש מבריק. אני שמח שלא למדתי בבית־ספר תיכון, אם ככה מבריק עושים אותך הלימודים."

„אלכס," אומרת אחותי וברוך — כדרכה תמיד — ברוך, מפני שגם היא כבר שבורה מעט — „אולי, אם תנעל רק זוג־נעליים — — — "

„את לא פחות גרועה ממנו, חנה! אם יש אלוהים, מה לו ולנעליים!"

פורטנוי מגלה

היא יושבת בתחתוניתה על הספה בעבר השני של ריצפת הלינולאום, משקלה שמונים קילו ושפם צומח על שפתה העליונה. אנטוני פרוסה, זה שמי כשהיא שואלת לשם. אך היא אינה שואלת. „הביט," אומרת „בועה־פועה", „שלא יהיו אי־הבנות — אתה היחידי שאני עושה לו את זה. אתה, וזה הכל."

„זה תלוי רק בך," אני אומר בנימוס. „בסדר, הוציא אותו מהמכנסיים שלך, אך אל תוריד אותם. אתה שומע אותי, למה שאמרתי לו, אני לא עושה כלום לביצים!" „בסדר, בסדר. מה שתגיד."

„וגם שלא תנסה לנגוע בי."

„הביט, אם את רוצה שאסתלק, אני מסתלק."

„תוציא אותו רק החוצה."

„בועה־פועה", שאינה מרוצה לגמרי, מתיישבת על כיסא קש־מיסעד, בעוד שאני משחרע לידה על הספה — ולפתע היא מחזיקה בו, והזיין המיסכן שלי כמו נתפס באיזו מין מכונה. בחוזקה, אם לתפוס לשון של המעטה, מתחילה פרשת־היסורים. כאילו ביקשה להשפיך מדוחה.

„מה העניינים?" אומרת היא לבסוף. „אתה לא יכול לגמור?"

„בדרך כלל כן, אני יכול."

„אז תפסיק לעצור את זה איתי."

„אני לא עוצר. אני משתדל."

„למה שאני אספור עד חמישים ואם עד אז לא תגמור, אני לא אשמה."

עד חמישים? אהיה בר־מזל אם יהיה עדיין מחובר לגופי עד אז. לאט לך, אני רוצה לצווח. לא כל כך חזק סביב הקצה, אנא — „אחת עשרה, שתים עשרה, שלוש עשרה" — ואני חושב בלבי, תודה לאל, עוד מעט זה ייגמר — החזק מעמד, נשארו רק עוד ארבעים שניות — אבל בעת ובעונה אחת עם ההקלה באה האכזבה, והיא חריפה: על הדבר הזה חלמתי יומם ולילה מאז מלאו לי שלוש־עשרה. סוף־סוף לא תפוח שהוצא לבו, לא בקבוק־חלב ריק משומן בוואזלין, אלא בחורה בתחתונית, עם שתי ציצאות וחור — ושפם, אך מי אני שאהיה בררן?

ואז צץ בראשי רעיון. אשכח שהאנרוף המושך בבשרי שייך ל„בועה־פועה" — אעמיד פנים שהוא שייך לי! וכך אני תוקע מבט חזק בתיקרה האפלה, ובמקום להשלות

ספר משעמם

„ספר משעמם", „רומן מרתק"; „ספר גועלי", „יצירת מופת"; „יצירה אנטישמית", „ספרות חובה ליהודים" — אלו הן רק חלק מהתגובות המנוגדות הכתובות ליצירתו של פיליפ רות מה מעיק על פורטנוי. מיספרן של הדיעות על הספר הוא ודאי קרוב למיספר הקוראיו.

גם מיספרן של הקביעות לגבי מהותו של הספר הוא רב ומגוון. יש הרואים בו ספר קומי, מעין סאטירה על הספרות הפורנוגראפית שיצאה לחופשי בשנים האחרונות. אחרים סבורים כי אין זה אלא שימוש שיטחי בפסיכואנליזה בפרוטה, תוך נסיון לנתח מבחינה פסיכולוגית את מיבנה אישיותו של היהודי האמריקאי הצעיר המצוי. קביעה אחרת משכנעת כי הספר אינו אלא ביטוי מודע לשינאה העצמית התת־הכרתית, הגלומה בכל יהודי מודרני.

אולם מבלי להיכנס למחלוקת ולצדד בגירסה זו או אחרת, אין ספק, מבחינתו של הקורא הישראלי, כי זהו • ספר חובה. הוא עוסק, ביכולת ספרותית בלתי רגילה, בבעיות ששום סופר ישראלי לא העז להתמודד עימן. בעיות כמו „מי הוא יהודי?" „מה הוא יהודי?" „מה ההבדל בין יהודי לישראלי?" „איזה מקום תופסת מדינת־ישראל בעולמו של יהודי ומה מידת השפעתה עליו?" — אלה הם למעשה נושאיו האמיתיים של הספר.

אם כיום מלמדים בבתי־הספר בישראל, במיסגרת תוכנית הלימודים בספרות אותה קבע משרד־החינוך, את יצירותיהם של י.ל. פרץ, פיירברג או י.ל. גורדון — כדי להמחיש לתלמיד הישראלי את עולמם הרוחני של היהודים בגולה בראשית המאה — הרי בעוד שנים מיספר לא יהיה מנוס מלהכליל בתוכנית הלימודים הישראלית גם את ספרו של פיליפ רות. אם החופש המיני שישרור אז בישראל יתיר זאת, תהיה זו חובה להציג את הספר כנישא לימוד של היהודי הגלותי בן זמננו.

★ ★ ★

משוגע יכך חור

ספר כתוב בצורת וידוי פסיכואנליטי של אחד, אלכס פורטנוי, צעיר יהודי אמריקאי בשנות ה־30

* „מה מעיק על פורטנוי", הוצאת שוקן, בתרגום חיים גליקשטיין, 227 עמודים.

„פורנוגרפיה מזהירה!" ● „הלקאה עצמית של יהודי!" — מהי באמת משמעותו של לאחרונה ועתיד לעורר הדים ומחלוקת גם בישראל, עם תרגומו לשפה העברית

נאנס פורטנוי?

שלו, עורך־דין משכיל, מבריק ומצליח, המשמש בתפקיד של סגן הנציב של ועדת עיריית ניו־יורק לזכויות האדם.

המידוי הפסיכואנליטי בפני הפסיכיאטר נעשה בצורה מו־דעת אל הפסיכולוגיה. אותו אלכס פורטנוי אינו שופך את ליבו בלבד בפני הפסיכיאטר שלו ומספר מה כואב לו ב־נפשו, אלא מנסה גם לקבוע מה היא הנברוזה המעיקה עליו. למעשה הוא קובע כבר בתחילת הספר את מחלתו הרוחנית, אותה הוא מגדיר כתיסמונת יוצאת־דופן הנושאת את שמו: מוענקת פורטנוי:

טנית ואב חלש אופי. אולם ככל שהוא הולך ומתבגר, ו־פעילותו המינית נעשית סוטה יותר, מסתבר לפורטנוי, כי המיניות שלו היא רק מכשיר באמצעותו הוא מנסה להרגיע את חרדותיו הבלתי־מודעות.

★ ★ ★

חיפוש אחר זהות

עצם? קיומן של חרדות אלה, אין כל ויכוח. הן קיי־מות במעשיו בספר ובעצם כתיבת הספר בידי בן־

באחד הקטעים בספר, „הוא, שכמדומה שיותר משאני תוחב את החדק שלי לבחורות הללו, אני תוחבו לרקע החברתי שלהן — משל הייתי מגלה את אמריקה על־ידי זיון. אולי נכון יותר — כובש את אמריקה. קולומבוס, רב־החובל סמית, המושל ונטרפ — ועכשיו פורטנוי. משל יעודי ה־מפורש הוא לפתות בחורה אחת מכל 48 המדינות. אשר ל־נשים מאלסקה והוואי, לגביהן אין לי שום רגשות, לא לכאן ולא לכאן, אין לי שום חשבונות ליישב, שום שטרות לסרוע, שום חלומות להרגיע — מי הן בשבילי, כנופיית

את האנטישמיות

עצמי שאני שוכב עם בחורה, כפי שאני עושה כשאני משפיל, אני משלה את עצמי שאני משפיל.

ומייד הדבר פועל את פעולתו. לרוע ה־מזל, מכל מקום, כמעט שהגעתי להיכן ש־רציתי להגיע כשיום־עבודתה של „בועה־פועה" מגיע לסיומו.

„אוקיי, זהו זה," היא אומרת, „חמישים ומפסיקה!

„לא!" אני קורא, „עודו!"

„חבים, ג'יהצתי כבר שעתיים לפני שאתם הבחורים הגעתם הנה — "

„רק עוד אחד! אני מבקש ממך! רק עוד שנייים! אנא!"

„לא!"

ואז, לא־מסוגל (כתמיד!) לשאת את התיס־כול — את האבידה והאכזבה — אני מו־שיט ידי, תופס בו, ו ט ר א ח !

אלא שאני פוגע ישר בעין שלי. משיכה מעשה־אמן בידי המאסטרו בכבודו ובעצמו, והקצף יוצא מתוכו. אני שואל אותך, מי מיטיב להשפיל אותו יותר ממני עצמי?

„יהודון בן־כלבה," צורחת „בועה־פועה", „השפכת זרע על כל הספה! ועל הקירות!"

„חספתי את זה בעין! ואת שלא תקרא לי יהודון!"

„אתה כן יהודון, יהודון! השפכת את זה על הכל, בן־כלבה מטונף שכמוך!"

זה בדיוק כפי שהורי הזהירוני — מח־לוקת ראשונה, ותהא זעירה כאשר תהיה, והדבר היחיד ששיקסע יודעת זה לקרוא לך יהודי מלוכלך. איזו תגלית אימה — הורי שלעולם אינם צודקים... צודקים! והעין שלי — כאילו הסילוה לתוך אש — ואני זוכר עכשיו למה. על אי־השדים, סיפר לנו סמולקה, היו השומרים נוהגים להתעלל ב־אסירים על־ידי שהיו משפשפים פרע בעיני־הם ומעוורים אותם. אני מתעורר! שיקסע נגעה בידה החשופה בחדק שלי, ועכשיו יאבד מאור־עיני לנצח! דוקטור, להבין את הפסיכולוגיה שלי זה קשה כמעט כמו לה־בין ספר של כיתה א' בית־ספר עממי! מי זקוק לחלומות, אני שואל אותך? מי זקוק לפרוידי? לרוז פראנצבלאו מה„ניו־יורק פוסט" יש די שכל לעשות אנאליזה של אחד כמוני! „יהודון!" היא צווחת. „מגזע העבריו! אתה אפילו לא יכול לגמור בלי למשוך ב־עצמך בזרבובון שלך, ממזר יהודי מתרומם מטונף!"

„הפרעה נפשית, שבה דחפים מוסריים ואלטרואיסטיים חז־קים נלחמים בלי הפסק בתחושות מיניות קיצוניות, שלעיתים קרובות הן בעלות אופי סטייתי. שפילפוגל (שם הפסיכיאטר המטפל בפורטנוי) אומר: „פעולות של אקסהיביציוניזם, תאוות־הצצה, פטישיזם, גירוי־מיני־עצמי ומישגל־פה הן מרו־בות: מכל מקום, כתוצאה מ„מוסריותו" של החולה, אין מע־שה ואין ההזייה מביאים לידי סיפוק מיני אמיתי, אלא או־רגא, להרגשות מכריעות של בושה, ופחד ביחוד בצורת סירוס." שפילפוגל סבור, כי רבים מן הסימפטומים שורשם נעוץ בגיל הילדות ביחסי אם—ילד."

פורטנוי סבור כי מקור האוננות האינטנסיבית שלו ביל־דותו, ובעיותיו כ„משוגע לכל חורי", בעיקר של נשים ונע־רות שאינן יהודיות, נובעות מיחסיו עם הוריו — אם שתל־

ביקורו בישראל

בורח! במנוסה, שוב נמלט — וממה? ממישהו אחר שהיה רוצה שאהיה קדוש! מה שאינני! ואינני רוצה או מתכוון להיות! לא, הרגשת־חטא מצדי היא קומית! לא רוצה לשמוע על כך! אם היא תתאבד — אך לא זה מה שהיא עומדת לעשות. לא, זה יהיה הרבה יותר איום: היא תטלפן לראש־העיר! ועל כן אני בורח! אך היא לא תעשה זאת. אך היא כן תעשה. מן הסתם כבר עשתה...

אך האם באמת צער אנושי הוא זה? חשבתי שזה יהיה משהו נשגב יותר! סבל אומר כבוד! סבל בעל משמעות — משהו אולי, נוסח אברהם לינקולן. טרא־גדיה, לא מהתלה! תיארתי לי בדמיוני משהו יותר סופוקלסי. „המשחרר הגדול" וכיוצא בזה. ודאי מעולם לא עלה על דעתי שאסיים בכך, שאשתדל להוציא מ־עבדות לחירות רק את הזיין שלי. שלח את אברי! הנה, זוהי סיסמתו של פורטנוי. זהו סיפור־חיי, מסוכם כולו בשלוש מילים הרואיות נסות. איזו קאר־קאטורה! הפוליטיקה שלי נובעת כולה מן הפוץ שלי! אמני ההשפכה של העולם התאחדו! אין לכם מה לאבד חוץ ממוחכם! איזו מפלצת אני! איני אוהב שום אדם ושום דבר! לא אהוב ולא אוהב! ועומד לשמש בתור פרופיזמו של גיון לינדסי!

כך היה נדמה שעה אחרי צאתי מאתונה...

חלומי מתחיל ברגע רדתי מן המטוס. אני בנמל־תעופה שמעולם לא הייתי בו לפני־כן, וכל האנשים שאני רואה — נוסעים, דיילות, מוכרי־כרטיסים, סבלים, טייסים, נהגי־מוניות — כולם יהודים. האם זה כל־כך שונה מן החלומות ש־מספרים לך החולים שלך? האם זה כל־כך שונה מן הניסיון שאדם מתנסה בשנתו? אך בהקיץ? מי שמע על דבר כזה? אפילו הכתובות על הקירות הן יהו־דיות — חרימות־קיר יהודיות! הדגל הוא יהודי. הפנים הם הפנים שאתה רואה בשדרת צ'אנסלור! פני שכני, דודי, מורותי, הורי, וידידי מימי־נעורי. פנים כפני־אניו אלא שהם נעים על רקע מסך לבן ושמש מלהטת ועלוזה טרופית דוקרנית. ואין זה חוף־מאיאמי. לא, פני אירופה המזרחית, אך כמטחווי־קשת מאפריקה!

אני יוצא מחדרי כדי ללכת ולהשתכשך בים עם היהודים השמחים. אני שוחה במקום שהמון צפוף ביותר. אני משתעשע בים מלא יהודים! יהודים עליזים, מנת־רים משמחה! התבונן באבריהם היהודיים החומדים במים היהודיים! הסתכל על הילדים היהודים הצוחקים כאילו הם הבעלים פה... מה שהם באמת! והמציל, גם הוא יהודי! לכל אורכו ורוחבו של החוף, עד כמה שיכול אני לראות, יהודים — ועוד רבים נוהרים במשך כל הבוקר הנאה, כמו מקרן־השפע. אני משתרע על החוף, אני עוצם את עיני. מעל לראשי אני שומע רעש של מנוע: אל פחד, מטוס יהודי. אני קונה גלידה יהודית ממוכר יהודי. „האין זה משהו?" אני אומר לעצמי. „ארץ יהודית!" אך נקל לומר זאת מאשר להבין זאת; אלכס בארץ־הפלאות.

אחרי הצהריים אני קושר ידידות עם אשה צעירה בעלת עיניים ירוקות ועור שזוף, סגן בצבא היהודי. בערב לוקחת אותי הסגן לבאר באזור־הנמל. הלקוחות, אומרת היא, רובם סוורים. סוורים יהודים? כן. אני צוחק והיא שואלת, מה כל־כך מצחיק. אני נדגש בגלל גופה הקטן ומעורר־התשוקה המהודק באמצעיתו בחגורת־בד־החאקי הרחבה שלה. אך איזה יצור קטן, תקיף, חסר הומור ושליט בעצמו! אינני יודע אם תרשה לי להזמין בשבילה, אפילו דיברתי עברית. „מה אתה אוהב יותר?" היא שואלת אותי אחרי שכל אחד מאתנו רוקן בקבוק של בירה יהודית, „טראקטו־רים, דחפורים או טאנקים?" אני שוב צוחק.

אני מזמין אותה לבוא עימי לבית־המלון. בחדר אנחנו נאבקים, מתנשקים, מתחי־לים להתפשט ולפתע אובד לי קישור־האבר שלי. „אתה רואה," אומרת הסגן כאילו נתאשרו חשדותיה, „אתה כלל לא מחבב אותי." „כן, אה, כן," אני עונה, „מאד ראיתי אותך בים אני מחבב אותך, אני באמת מחבב, את חלקלקת כמו כלבים קטן...", אבל אחרי־כן, מבולבל ומחוסל מחמת התכוצצות התפיחה, אני פורץ — „אבל יתכן שיש לי מחלה, תביני. זה לא יהיה הוגן." „אתה חושב שגם זה מצחיק?" מצפצפת היא בכעס, לובשת את מדיה ועוזבת.

דמותו, סיליפ רות. אולם באשר לגורמי החרדות, נטושה ה־מחלוקת הפסיכולוגית והספרותית־ביקורתית.

אלכס פורטנוי גדל והתבגר תוך נסיון התנכרות מוזר אל מוצאו היהודי. התסביך הגדול שלו בקשר לכך הוא האף היהודי המסגיר את מוצאו תמיד. אבל ככל שהיא בורח מעברו היהודי, כתירוץ שהוא בורח משתלטנותה של אמו היהודיה, רודף אחריו עברו, מוצאו, וסוגר עליו מכל צד.

בריחותיו המיניות של אלכס פורטנוי מביאות אותו ל־הכרה עקיפה שבעייתו האמיתית היא חוסר הזהות כיהודי אמריקאי והעדר השייכות לסביבתו.

„מה שברצוני לימר, דוקטור," הוא מגיע לידי נילוי זה

האסקימוסים ובנות המיזרח הללו?"

משמעותי לגבי הכרה זו הוא פרקו האחרון של הספר. באופן בלתי רצוני כמעט בורח אלכס פורטנוי לישראל, ל־מקום בו הוא מנסה למצוא את זהותו האבודה. אבל דווקא כשנדמה לו שהוא מוצא אותה, בעזרת נערות ישראליות, הוא מאבד את אונותו, שאין לו עוד צורך בה כדי להימלט מהרדתו הנפשית.

בסופו של דבר אין ישראל מהחה לגביו פיתרון, שכן הוא בורח גם ממנה. אבל עצם העובדה שבעקבות מה שקרה לו בישראל הוא מרגיש צורך להירפא, מכיר בצורך בטי־פולו של פסיכולוג או פסיכיאטר — מקום בו מסתיים ה־רומן — זוהי ההשפעה המשמעותית והמסקנתית ביותר של הספר.

התגלית

הידראפו - התכשיר המיוחד המחדיר לחות לעורך ומזין רקמות פנימיות - יפתיע אותך בהשפעתו הישירה על מראה פניך.

HYDRAPEAU - תחליב הלחות האידיאלי באקלים כשלנו, מגן על עורך מפני יובש, נספג כולו בעור (כפעולת השתיה), חודר עד לרקמת העור התחתונה ביותר... משאיר הרגשת רעננות קרירה על פניך לזמן ארוך. ההידראפו פועל במהירות ובשלמות... תופתעי מתוצאות פעולתו המידיות: עור פניך יהפוך חלק יותר, יפה יותר.

עשי את השמוש בהידראפו לחלק קבוע מיומך, כרחצה ושתיה. לרשותך הידראפו לכל סוג עור.

HYDRAPEAU - תכשיר אנסלם - שם מהימן למוצרי איכות.

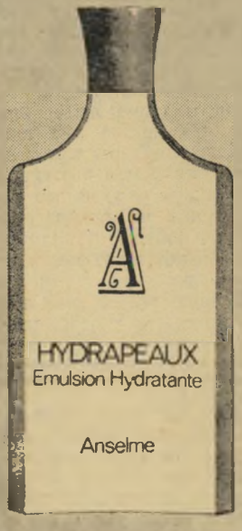

אנסלם

יעוץ לאיפור מטעם חברת אנסלם:

תמרוקי נורית, ר"ג, רח' הירדן 94: 14,29.12; תמרוקי מילה, ר"ג, רח' ביאליק 60: 16.12; תמרוקי לילך, ירושלים, מרכז מסחרי קרית יובל: 16.12; תמרוקי אהובה, ת"א, מרכז מסחרי שכון בבלי: 9.12; תמרוקי חגנית, ר"ג, רח' הרואה 24: 21.12; תמרוקי רונית, בת־ים, בלפור 70: 22.12; תמרוקי הנריטה, אשדוד, מרכז מסחרי ב': 23.12, 15.1.70, 5; תמרוקי מוניק, אשדוד, מרכז מסחרי א', 24.12; תמרוקי סיבולי, פ"ת, רח' ההגנה 25: 28.12; תמרוקי נורית, ר"ג, רח' הירדן 94: 29.12; תמרוקי שושנה, אור־יהודה: 30.12, 26.1.70, 11; תמרוקי אביב, פתח־תקוה, רח' חיים עוזר 1: 13.12.69; בית מרקחת קדמה, נוה־מגן, רמת השרון: 13.1.70, 12, 1; כל בו איבי, רח' רוטשילד 11, בת־ים: 4.1.70; כל בו אממה, רח' יהו־דה הימית 9, יפו: 6.1.70; תמרוקי מילה, רח' ביאליק 60, רמת גן: 7.1.70; תמרוקי שרה, רח' חנקין 68, חולון: 20.1.70, 8 בית מרקחת קרני, רח' סוקולוב 28, הרצליה: 14.1.70 תמרוקי האומות, ככר ויצמן 8,

פרסום ציסם • סטודיו H&M

"שיער" - חורף 70'

קארן

המחזמר „שיער" טרם הגיע עדיין לישראל, אבל פסטיבאל השיער כבר משתולל כאן במלוא עוצמתו. רק בשבוע שעבר, בעת שנשות החברה של תל־אביב השתדלו להתחרות זו בזו, לא רק בתלבו־שותיהן — לקראת פתיחתו של דיסקוטק חדש בתל־אביב — אלא גם בתיסרוקותיהן,

כך ייראה ראשך באופנת שנות ה־70, המתחילה בחודש הבא

ניתן היה לראות שם תיסרוקות שנראו כאילו ירדו ישר מעל בימת הגירסה הישר־אלית של המחזמר המסעיר. אבל ספק אם רבים הבינו במה המדובר.

אולם גם זאת — תיסרוקת בנוסח שיער — אינה הצעקה האחרונה של אופנת התיס־רוקות. בשנות ה־70', המתרגשות ובאות עלינו אוטוטו, יהיה עלייך להוציא מהאל־

דיה

בום את התמונות הישנות של סבתא, כדי לגלות איך להתאים את ראשך לאופנה.

התיסרוקת שתיפתח את שנות ה־70' היא תיסרוקת בשם לה פאג', בסיגנון האופנה הנקרא לה סטון. היא מועתקת ישר מאופנת שנות ה־30' ועיקריה הם: שיער חלק לגמ־רי, ישר, שבקצותיו הוא מעוגל קצת לפי פנים (ראי תמונתה של קארן בעמוד זה). זהו משהו שנעשה כנראה בהשראת התס־פורת האינדיאנית, אבל של הגברים האינד־

(המשך בעמוד 36)

פסטיבל „שיער" הספר הישראלי דייב (במר־כז), מוקף בתשע מדוגמ־ניות הצמרת של ישראל, שכל אחת מהן נושאת על ראשה יצירה אחרת מיצירות הספרות שלו — התסרוקות תהיינה מודרניות בשנות ה־70. רוב התסרוקות הם חזרה לסגנון התספורת הנשית של שנות ה־30, ורק חלקן הן בהשפעת המחזמר **שיער**.

תיסרוקת סבתא

זוהי אחת התסרוקות שישלטו בתחילת שנות ה־70. אביזרים שונים עתיקים, כמו המדליון, משלימים אותה.

תיסרוקת קוראג'

הקו הישר והחלק הוא שהיווה השראה לדייב, כשיצר את קוראג', דבר שיגביר שימוש בפיאות.

תיסרוקת שיער

התסרוקות של דייב כאן מדגימה הדוגמנית קארן דונסקי, מר שיער. את כל שלוש תסרוקת בסיגנון המחז־סיגנון שיער. משום כך נראה שהפאה הנוכ־

(המשך מעמוד 35)

יאנים דחקא, לא של נשותיהם.

כדי שיהיה לך מושג מה עומד להתחולל, לפני שאת מקצצת את שערך ומאבדת כל סיכוי להשתתף במירוץ השיער הארוך, הכין עבורך במיוחד, ספר האופנה התל־אביבי דייב אברג'י, ערימה של 9 גולגלות, שעל כל אחת מהן מעורמת תיסרוקת באופנת שנות ה־70'.

דייב, שהגיע לארץ מבלגיה רק לפני שנה וחצי, הצליח תוך זמן קצר לכבוש לעצמו שם כחלוץ אופנת התיסרוקות בארץ. אומר דייב בן ה־29 על אופנת ה־70': „זוהי תיסרוקת שאפילו בחוץ־לארץ טרם יצאה לשוק. רואים אותה שם רק על רא־שיהן של דוגמניות."

את האופנה מכתיבים בדרך כלל ספרי פא־ריס, רומא ולונדון. „אבל הם נותנים רק את השם לאופנה ואת הכיוון הכללי," אומר דייב, „לכל ספר יש אפשרויות להש־קיע בתוך זה את האישיות שלו, ולעשות ואריאציות על הנושא כמיטב הדמיון שלו".

דייב, יליד מרוקו, שהיה בעליו של סלון תסרוקות בבריסל, רכש את עיקר אמנות התסרוקות ביוון דחקא. „לפני הבחינות ש־היו לי לקבל דיפלומה של ספר־עילית," הוא מספר, „הייתי צריך להתכונן להכנת תסרו־קות בסיגנון היסטורי, יוני־קלאסי ורומי. פגשתי את מי שהיה אלוף־העולם בתחרות תסרוקות בסיגנון זה, ספר יחני יודע, ונסע־תי ללמוד אצלו ביוון."

אבל מסתבר שאופנת התסרוקות לא חז־רה כל כך רחוק אל נבכי ההיסטוריה. אופנת שנות ה־30 החוזרת על עצמה בשנות ה־70, תגרום בחדאי בעיות לא קטנות. היא תחייב שינויים קיצוניים באורך השיער ובצורת ה־טיפול בו. לא כל אחת יכולה להרשות ל־עצמה לקצץ את שערה או להחליקו באופנת לה פאג', או לתלתל בצורה שתתאים ל־סיגנון שיער. משום כך נראה שהפאה הנוכ־ריית, אשר היתה עד כה חפץ מותרות, עשו־ייה להפוך תוך זמן קצר לאביזר חיוני לכל אשה שאינה רוצה להלך עם ראש השייך לעבר.

אם את ריצה לחסוך לעצמך כאב ראש וכאב שיער מיותר, כדאי שתתכונני כבר מעתה למהפכה העומדת להתרגש על ראשך. סבתא עשוייה להיות הפעם לעזר רב. היא ודאי זוכרת את הסודות והסאטנטים ה־מיקצועיים של שנות ה־30. קחי עימה שיחה. ואם יש לה פיאה, מוטב שתקחי כבר גם אותה.

דו"ח אישי כנה של צעירה על מסע הל.ס.ד. הראשון - והאחרון - שלה

„חיפשתי סכין כדי לחתוך את ידיי!"

בראש רשימת הסמים השנויים במחלוקת, נמצא הל.ס.ד. שהשפעתו על החושים ומערכת העצבים היא עזה במיוחד — ושונה מאדם לאדם. בעוד שמרבית המשתמ־שים בו מדווחים על חדירה לעולמות מופלאים, נודעו גם מקרים של משתמשים שנהרגו את ניסו לעוף או להלך על המים, בעיקבות איבוד כל קשר למציאות. זהו סיפורה של צעירה שעברה את חוויית הל.ס.ד. — והחליטה לוותר על התענוג, לנצח.

ר יתה זו חברתי לחדר שעשתה לי היכרות עם ה־ל.ס.ד.

כשהיא נתנה לי את הכדור הוורוד ואמ־רה לי שזה ל.ס.ד., הסכמתי ברצון לנסות. קראתי הרבה על הסם בעיתונים, וידעתי שזוהי חוויה מרעישה שאסור להחמיץ או־תה. זכרתי כותרת שראיתי פעם בעיתון אמריקאי: „נסיעה לעולם של חלומות על כנפי מלאכים." בלעתי את הכדור, וחשבתי בלבי: „אני מקווה שזה יפעל."

זה פעל. לאחר שמונה דקות השתנה כל העולם מסביבי. כל מה שהיה במסגרות התחיל לנוע: הדלת זזה, משולש הפך לאלי־פסה והתקרב אלי באוויר. משקופי־החלונות התחילו לרחף ולהתפתל באוויר כמו נח־שים. התיקרה והקירות נמסו. הציורים הר־קומים בשטיח שעליו ישבתי גדלו לממדי־ענק והתקרבו אלי. הייתי משוכנעת שאני ישנה מלא פרחים בעלי גבעולים גבוהים וקומתי.

עד כאן היו כל השינויים נעימים מא־ד, אני הבחנתי בהם בצורה מפוכחת. הייתי רה למשמעותם, והבנתי שהם רק הזיות.

★ ★ ★

„אני טובעת"

אז, בבת־אחת, בלי שום הקדמה או הדרגתיות, נזרקתי בכוח לתוך מער־בולת עזה של רגשות סוערים, רעשים מבול־בלים וחזקים, וצבעים מתחלפים ומדהימים ביופים. איבדתי את כושרי לחשוב ולנתח מה שמסביבי, והפכתי משליטה במצב — נשלטת, זמזומים, חלשים בהתחלה, ואחר־כך חזקים יותר ויותר, סבבו אותי, עד שהר־גשתי שהם מכסים אותי, ואני כאילו טוב־עת בים רחב ידיים, עם גלים סוערים.

המראות לנגד עיני השתנו במהירות מסח־ררת, עד שלא יכולתי בכלל לעקוב אחריהם במוחי. אין לי מילים לתאר אותם. בימים הבאים, לאחר שהתפכחתי, הם הזכירו לי את הסצינה של הסיסה בחלל העמוק מתוך הסרט אודיסיאה בחלל שנת 2001.

חפצים הפכו להיות ענקיים, מחוץ לכל פרופורציה. צבע כחול כהה הופיע לנגד עיני וחלף במהירות־עצומה, כאילו נורה מקנה־רובה. הוא השתנה לכל גווני הכחול בעולם, שאליהם הצטרפו, באותה מהירות, ובשינויים בלתי פוסקים, גוונים מקסימים של צבעים אחרים, בעושר מדהים שאין דוגמתו בכלל במציאות.

★ ★ ★

„השתגעתי"

פ תאום הרגשתי שאני עומדת באור מסנוור שהכאיב לי, ומיד אחרי זה נפל־תי לתוך חושך עמוק. הרגשתי פחד־מוות. פניה של חברתי נהיו מפחידים. ידיה דמו לכפות של חיית־טרף. גם ידי שלי ניראו לי פתאום מגעילות. הן היו מצופות בקרום מבחיל. זה השפיע עלי כל־כך קשה, שמי־הרתי לקום ולחפש סכין. רציתי לחתוך את הקרום המבחיל הזה, להסיר אותו, בקושי הצליחה חברתי לעצור אותי.

הרעשים הבלתי־פוסקים והמבולבלים הת־גברו והתגברו עכשיו, עד שהרגשתי שמוחי עומד להתפוצץ כל שנייה. ואז, ברגע נורא אחד, חשבתי לעצמי: „אני משוגעת. השתגע־תי". זאת היתה הרגשה נוראה.

מפעם לפעם, במשך כל המסע, אירעו שניות, שדמו לברק מנצנץ, שבהן חזרתי לעולם המציאות. באותן שניות התחננתי בפני חברתי שתחלץ אותי ממערבולת־הטי־רוף הזו.

אבל כמובן שהיא לא יכלה לעשות מאומה. רק לאחר שמונה שעות החלו תופעות המ־סע להיעלם ממוחי ומנגד עיני. חלפו שמונה שעות נוספות עד שהרגשתי שההיטים, הקי־רות וכל סביבתי כבר יציבים לגמרי.

כשקמתי מהספה בדרכי לחדר־האמבטיה, הסתכלתי בראי, ראיתי שם אשה זקנה, החוויות כל־כך זיעזעו אותי, שנראיתי מבו־גרת בעשרים שנה. רק כעבור שבוע סג המתח מתוך־פני.

★ ★ ★

עד סף השיגעון

כ שלחתי את הכדור מידי חברתי, חשבתי לי, בין היתר, שאוכל אחרי זה להשוויץ בפני החבר־ה על מסעות ה־ל.ס.ד. שלי. לא עשיתי זאת. לא היה לי במה להשוויץ, חודשים אחרי זה הייתי עדיין מזועזעת. אינני מוכנה לחזור על החוויה. אני יודע שישנם רבים שלגביהם זה באמת מסע „לארץ חלומות על כנפי מלאכים". בשבילי, היה זה מסע לארץ אחרת: ארץ השיגעון. ניצלתי על הסף.

המיפלצות שלי

כל כך הרבה צרות עד הנחת

השעה הגדולה הולכת וקרבה. בשבוע הבא הבר־מצווה של אריק, ויש לי רושם שנספיק הכל. הילד בילה את השבת האחרונה בביתו של רב אחד. ידיד שלנו, אישיות בעלת משקל, והתרשם לטובה מההווי היהודי שם. כל יום אחרי־הצהרים הוא הולך לבית־הכנסת, שם מחכים לו שני המלמדים של השכונה. אחד מלמד אותו את ההפטרה והשני את הדרשה.

„איך היה?" שאלתי אותו אחרי השיעור הראשון. „בידור לא נורמלי," ענה.

יותר לא שאלתי.

גם אולם מצאנו, בשעה טובה ומוצלחת. ואפילו לא כל כך רחוק. רק שעתיים נסיעה ממקום־הישוב הקרוב ביותר. זה היה האולם היחידי שהיה פנוי. כל האחרים תפוסים היום שלושה חודשים מראש.

לאחר מיקוח מייגע הורדנו שם את המחיר לעשר לירות לנפש, ואז התברר שעל זה עוד מוטלים מיסים. „בואי לא נחשוב בכלל על הכסף". אמר לי בעלי, „או שלא תהיה בר־מצווה." קל להגיד, עם חמש מאות מוזמנים. בעל האולם רוצה מיקדמה, שטרות, ואת מספר האשכנזים בין המוזמנים, כדי שידע כמה **גפילטע פיש** להכין למנה ראשונה.

*

לתופרת, כדי לתפור לי שימלה לבר־מצווה, עדיין לא הגעתי, אבל בד כבר קניתי. אריק שאל אם זה בד חדש לציפוי הכורסאות. לך תגדל ילדים.

מלבד השמלה, אם כך, נראה כאילו אנחנו מוכנים לרגע הגדול בלב ונפש, אם לא בכיס. נותרה רק עוד בעייה אחת. הסבתא רוצה שאריק יחבוש בטקס את הכיפה הלבנה שהיא קנתה לו במתנה, אבל הוא רוצה כיפה שחורה, שלא תבלוט כל־כך. אם ירצה השם נפתור גם את הסיכסוך הזה. רוני מציעה כובע־גרב.

אין ויכוח!

הטובה ביותר בעולם

טלויזיה שאוב לורנץ

ITT SCHAUB-LORENZ

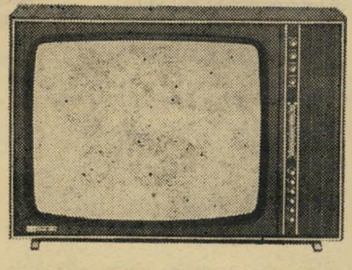

אין ויכוח!

הכִּדְאִי ביותר לקנות ב"סלון מרכזי" בית"אל-ער",ת"א

סלון מרכזי

מכונות כביסה·מקלטי טלויזיה

תל־אביב, רח' בן־יהודה 32, בית אל־על

טל. 58671, 58512 חניה חינם

הופיע! הופיע!

גליון מס' 1 של

מן התוכן:

- **רוחות רפאים**
- **האם קיימת הוכחה לגלגול נשמות?**
- **גניבת הדעת — ושמה ספיריטואליזם**
- **חקר הפאראפסיכולוגיה**
- **עולמם העל-חושי של חולי-הרוח**
- **הטיטאניק טבעה פעמיים**
- **מוסף אסטרולוגי ענק**

כולל בין היתר את ההורוסקופ שלך לשנת 1970

להשיג בקיוסקים **המחיר 1.50 ל"י**

גזור ושלח

לכבוד מערכת "עולמות אחרים"
שדרות קק"ל 2, תל-אביב

☐ הנני מצרף 15 ל"י בצ'ק/המחאת-דאר, עבור מינוי ל-12 חוברות של "עולמות אחרים"

☐ הנני מצרף 1.50 ל"י בצ'ק/המחאת-דאר עבור חוברת אחת של "עולמות אחרים".

שם: .....

כתובת: .....

תעריפון המנויים של **העולם הזה**

17.12.69

	לשנה בלירות	לחצי שנה בלירות
● דמי המנוי בארץ	58	30
● לכל ארצות תבל, בדאר רגיל	66	35

דמי המנוי לארצות חוץ בדאר אויר

● לכל ארצות אירופה ואיראן	86	44
● לארצות־הברית ולקנדה	110	57
● לאוגנדה, טנזניה, אתיופיה, גאנה, ניגריה, קניה, ציילון, חוף השנהב, תאילנד	120	62
● לדרום־אפריקה, זמביה, רודזיה, גואטמלה	140	72
● למקסיקו, פנמה	150	77
● ליפאן, ונצואלה, ארגנטינה וברזיל	160	82
● לאוסטרליה וניו־זילנד	176	90

תמורה מלאה!

בקנותך מקלט טלויזיה „**שאוב־לורנץ**" תקבל תמורה מלאה עבור כספך, בשל השכלולים הרבים שהוכנסו בו. מספר גדול של פעולות אוטומטיות יוצר תמו־נה חדה, שקטה וקבועה. פעולות אוטו־מטיות אלה מסייעות להחלפת חום טבעית ויוצרות תנאים טרמיים אידי־אלים במקלט.

כתוצאה מזה אין התחממות הדדית יתירה של חלקים פנימיים ולכן המקלט שומר על אריכות ימים, וצורך מעט חשמל. בכל מקלט טלויזיה „**שאוב־לורנץ**" פועלות רק 5 מנורות, יתרת העבודה מבוצעת ע"י טרנזיסטורים יקרי ערך (SILICIUM PLANAR) וע"י דיודות.

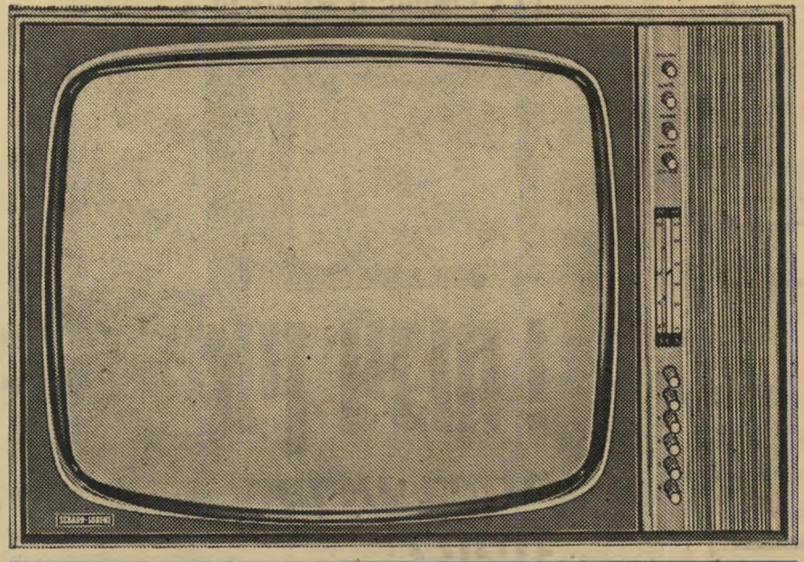

SCHAUB-LORENZ

„בעשור האחרון, הלכה החזייה והצטמצמה — עד שכיום הגענו לשלב החזה החשוף," קובע בגליונו האחרון אחד מעיתוני הנשים החשובים והפופולריים בארצות־הברית.

ימי החזייה האחרונים

כים אלו, טוען רודי, אין ביטוי קלאסי יותר מאשר החזה הגלוי, אין דבר פחות סקסי מאשר חזה חשוף. האשה מגיעה לשווין הסופי עם הגבר. בכך שהיא משילה מעצמה את התפאורות המלאכותיות שנועדו להב־לטת מיניותה.

והיא נעשית משוחררת, טוען יוצר ה־בליקיני, בהרבה יותר מאשר פיסת בד.

הֲ אמנם תזכי בקרוב — לא, לא להלך חשופת חזה, אין צורך להגזים — אר־לם לראות נשים ונערות בחולצות ושמלות שקופות, המגלות שדיהן ברחוב, בבתי־ה־קולנוע, בבתי־ידידייך? הייתכן שמתי־מעט הנוערות שכבר מהלכות כיום כך אינן מטו־רפות לגמרי — אלא סנוניות ראשונות המבשרות לנו את תחילתה של אופנה חד־שה?

לדברי מקנקולס, אחד משלושת ירחוני הנשים הגדולים בארצות־הברית, קיימים כל הסיכויים לכך — שכן תופעה זו אינה סתם שיגעון. „לפני חמש שנים ניבא רודי גרנרייך, ממציא הבליקיני, שבעוד חמש שנים יופיע החזה החשוף," מזכיר העיתון בגליונו האחרון. „נבואתו נתקיימה בדייק־נות מפליאה."

כסף וסקס

לְ דברי גרנרייך, אין בכך כל מיס־תורין — ואף לי מיקריות. לדעתו, ה־אופנה היא תוצאה ישירה של התשתית ה־חברתית. ומי שיכול היה, לפני חמש שנים, להבין את התהליכים החברתיים בנוער של ימינו, יכול היה גם לצפות לאן נחשפת ה־אופנה.

תפקיד האופנה בעבר, לדבריו, היה להב־ליט את הניגודים: הניגודים בין המעמדות, הניגודים בין המינים. הבגדים הביעו שני דברים: כסף וסקס. כיום, בני מיליונרים מסתובבים בסמרטוטים של היפי־ז. הם אינם נזקקים לבגדיהם כדי להדגיש את מוצאם או את כספם. אלו הם ערכים בטלים בעיניהם ובעיני חבריהם.

אותו דבר אירע למין. היוניסקס — המין האחיד — שולט בין הנוער כיום. אם תס־תכלי מאחור על זוג צעירים מודרניים, לא תצליחי לגלות מי הבן ומי הבת. לתהלי־

סוף המחשוף שלושה מדגי־מי החשופים של רודי גרנרייך: בתמונה התחתונה, שמ־לת־ערב עם כיסוי חזה מינימאלי, מעליה חולצה שקופה לבנה משלו, ובתמונה למע־לה — הצל השחור — שהוא מהדגמים הראשונים של האופנה החשופה שלו.

דורית רידר, 5, נבחרה כ„נסיכת ישראל" לשנת 1969

מערכת **העולם הזה**

הכריזה על פתיחת תחרות

הנסיך והנסיכה של ישראל 69'

ההתחרות פתוחה לכל ילד או ילדה, מגיל שלוש עד שש בלבד.

גם לך יש בבית צבר או צברית לא פחות חמודים ומקסימים

שלחי את תמונותיהם, בציון השם, הכתובת והגיל, למערכת „העולם הזה" (ת.ד. 136, תל־אביב). ציייני על המעטפה: „תחרות נסיך ונסיכה". מדי שבוע יפורסם מיבחר מתוך תצ־לומים אלה. הנסיך והנסיכה יוכתרו — בסופו של מיבצע זה — בנשף חגיגי ופומבי.

מדורים

●	לא כדאי לראות
*	לא חשוב לראות
**	אפשר לראות
***	רצוי לראות
****	חובה לראות

הקולנוע

** **הקרב על גשר רימאגן** (או־פיר, תל־אביב) בשלהי מלחמת העולם ה־שניה פוצצו הגרמנים את הגשרים שעל נהר הריין בנסיון למנוע מצבאות־הברית גישה לליבה של גרמניה. נותר רק גשר שלם אחד, גשר רימאגן. צבאות הברית ה־מתקדמים וצבאות הרייך נאבקים עליו. ג׳ורג׳ סגל הוא סגן־מישנה אמריקאי נוקשה ובן גזרה הוא הסמל הנוקשה עוד יותר. פיטר ואן אייק הוא גנרל גרמני, כרגיל, וגם איזו תחיכה משתרבבת לעלילה, כרגיל. לא יותר טוב ולא פחות טוב ממאות הסרטים שהוסרטו על המלחמה ב־24 השנים שחלפו מאז.

**** **קאסידי וקיד** (תל־אביב, תל־אביב) פאול ניומן ורוברט רדפורד שוד־דים בנקים ורכבות, אוהבים את קתרין רוס, ומהתחים יחד את צמד השוודים הסימפטי ב־יותר מאז בוני וקלייד. דיאלוגים שונים, צי־לומים מצויינים. אחד מאותם סרטים נדירים שכל אחד נהנה לראות. מומלץ.

*** **קאובוי של חצות** (גת, תל־אביב) ידידות בין שני עלובי חיים, בעיר גדולה, בבימויו של ג׳ון שלזינגר, בהשתת־פות דאסטין הופמן וג׳ון וויט.

** **הלגה ומיכאל** (מקסים, תל־אביב) סרט חצי תעודתי על הסברה מינית, פסיכולוגית ופיזיולוגית, ועל הדרכה פסיכו־לוגית להורים כיצד לטפל בבעיות הקשורות במין של ילדיהם מגיל ינקות ועד ההתבג־רות. אל תלכו לחפש בו דברים אחרים.

תיאטרון

* **ידידי הארווי** (תיאטרון עירוני, חי־פה) הידיד הינו ארנב בלתי ניראה לעין אדם נורמאלי, ומדובר באחד לבן שגובהו כשני מטרים. מה שהיתה אמורה להיות סאטירה על אורח החיים האמריקני, אינה משכנעת ומעוררת פיהוקים. לכלל סאטירה חברתית מכה־גלים, לא הרקיעה הקומדיה המיושנת של **מרי צ׳יס**. הבימוי של **היי קיזום** כמעט ואינו מורגש, וכשהוא מורגש, מורגש שההצגה ארוכה, כבדה ו־משעממת. **אברהם חלפי** כאלוהך דאוד מצליח בקושי לשכנע את יתר המשתתפים בקיומו של ידידו הארנב, ולצופים באולם לא נותר אלא לתהות על עצם הבחירה ה־רפרטוארית המוזרה של התיאטרון החיפני.

● **פיקוחה** (התיאטרון הקאמרי) דומה שעבודתו של הבמאי **ליאונרד שך** הס־תכמה בבימוי מרקחתו הנאפוליטנית של **אדוארדו דה־פיליפו**, בהפעלת רשם־קול המטרטר מנגינה איטלקית שחוקה, כל פעם שמישהו מן המשתתפים פותח, לצורך בעל רעיון הומוריסטי משעשע, שהיה משכ־נע יותר בקריאה.

הסאטירה של דוש על עסקן צעיר כאילו הפיחה לרגע חיים בדמות שבישלה **קילבי קשת**, אך הרעיון להציב בני אדם חיים בכיכרות, כאנדרטאות, מתאים בדיוק לסקץ׳ בן 3 דקות.

שלשה שחקנים צעירים מבצעים את החו־מר. **שפרה מישטיין** עושה עבודה נקייה. בקטע בו היא מעמידה במבחן־אימון את הגבר, היא מאד־מאד משכנעת ואילו בפארודיה על הרופאים היא ממש מבר־קה. **ויקטור עטר** עושה רושם של שח־קן בינוני אך מז׳אנר אחר, קצת יותר ורצ׳יני. כאן הוא ניראה די תלוש ואולי לכך יש לייחס את הגזמותיו המרובות במס־פר קטעים. **לפנחם קורן** הופעה בימתית־נאה, וזו מעלתו. באחד הקטעים המתבר כי הוא אפילו יודע לנגן על כינור אך בנוגע למשחק, אף שהוא מצליח לשעשע פה ושם, הוא מגזים מאד.

קצב הקטעים (ובמיוחד המעבר בין קטע לקטע) יגע ובלתי שוטף. דומה כאילו בערב הבימתי הראשון שלו שכח דוש, כי גם במסעדה המפוארת והממולצת ביותר לא מגישים שבע מנות ראשונות, אלא אחת. הצהרתו באחד מראיונותיו בהקשר **למנה ראשונה** כי אינו מרגיש צורך להגיב על המתרחש בוויטנאם או באפרה, וכי המצב בארץ מספק לו די והותר חומר ונושאים נכונה אולי, אבל לגבי קריקטוריסטי.

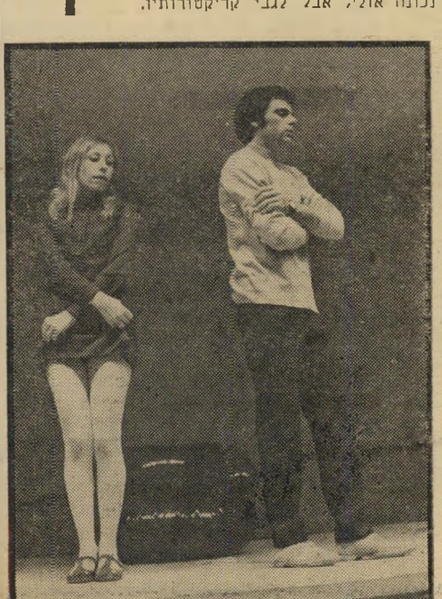

גורן ומילשטיין ב„מנה ראשונה"

חדש בבידור

** **מנה ראשונה** (בצותא) השם **קריאל גרדוש** כמעט ולא אומר למישהו משהו. **דוש** אומר הרבה יותר. הקריקטורי־סטן הנודע חיבר שבעה קטעים לצורך העל־אתם על קרש־במה. הוא עצמו מסווג את הערב לשני חלקים: סאטירי־רציני ומבדר יותר. אמנם בקטע **דוישיח** מוכנס הקורבן קשור בחבל ההולך ונכרך סביב גופו, מה שמזכיר במידה מסויימת את **גודו של בקט**, אך אי־אפשר לקרוא לקטע זה תיאט־רון. פי הקורבן סתום ורק השני „משוחח" עמו. אם באותה מידה יכול הקטע להמשך 10 דקות או 2 דקות, למה הוא לא מסתיים מיד?

זוהי בפירוש דוגמא מצויינת לרעיון ש־היה מצליח יותר כקריקטורה דושית טיפו־סית. למשל: **ישראלציק** שלו כפות, ואחד הצוררים כשבידו חרב שלופה, מנהל עמו דו־שיח, וזו גם הכותרת. הקטעים כולם שופעי־רעיונות שאפשר לפרשם כמובן, לכאן ולכאן, אך סך הכל דומה כי אין אלה מערכונים של ממש העומדים בזכות עצמם.

הם נשמעים וניראים ארוכים ומסורבלים, ועם קיצורים מתאימים והחשת קצב המשחק והבימוי, יכולים להוות קטעי־מעבר מצויי־נים בתכנית סאטירית מלאה שתכלול פזמו־נים מתאימים.

יש הבדל עצום ויסודי בין דיאלוגים הנכ־תבים בתוך יצירה ספרותית לבין דיאלוגים שכותב סופר לאדם חי, לשחקן. הדיאלוגים של דוש, ברובם הגדול, נשמעים כמעיד הומורסקות עתונאיות, שהיו קולעות יותר לא היו נקראות מן הכתב. ובענין זה מלאכ־תו של הבמאי **גיורא מנור** לא היתה קלה, עבודתו שיגרתית, חסרת הברקות ו/או חי־דושים. דוש החליט שבקטע **סוף־טוף** ישח־קו שני שחקנים גיבור אחד, כדי לשקף את מאבקיו הפנימיים של הגיבור (שה„בעיה" שלו־שלהם היא בסך הכל אם לנתק מבחו־רה את הקשר או לא).

כשם שמנור ביים זאת, ניראה כי כל הרעיון (הבנאלי לכשעצמו) הוחמץ. שיש כלבים מאד־מאד אנושיים — כבר שמענו וראינו, ואפילו כלב המנגן בכינור. אחרי קטע כמו רקס מתחשק לשאול את דוש: אז מה?

בהערב **בבית** פילטת מיפלצת לביתו של אזרח הגון. רעיון מצויין שכבר הוכיח עצ־מו (ראה התיאטרון הפולני) ואשר בדיאלו־גים מצומצמים וחריפים יותר ובימוי ומש־חק קונקרטיים יותר היה מקבל צבע הרבה הרבה יותר מעמיק וחודר. כמו שהוא כיום הקטע חיוור ושטוח. **משחק** הוא קטע חביב למדי על־אודות צעיר לא־כל־כך־גבר, המנסה לשכנע צעירה לא־כל־כך־אשה להתפשט. **רפואה שלמה** הוא מערכון שדומה כי מז־מן מצא את מקומו במחסן הנרטואות. איזו מעשייה אינפאנטילית על שני פסיכיאטרים, ואילו **אנדרטאות** לעם הוא שוב קטע

מעתה גם בישראל

BON לגבר –

Bon Shaving Foam – קצף הגילוח החוסך זמן, נעים ומרענן.
Bon After Shave Lotion – מי גילוח בניחוח גברי המלווה אותך בכל שעות היממה.
Bon Spray Deodorant – נעים בשימוש ומרחיק כל ריח רע.

BON

פרסום הסברה

אירים אינטים ספריי
מיוחד לבל אשה
לשימוש אינטימי יומיומי

BON

להשיג בכל הפרפומריות המובחרות

פרסום הסברה

סולפרין
השמפו נגד קשקשים
Dr. Dralle

הטיפול היעיל נגד קשקשים

הופ־יע!!!
הגיבור האחרון של אל פתח
מאת
הלן בורקו
ספר שנכתב באוביקטיביות מפתיעה ונועזת
*
נושא שלא טופל בו עד כה בספרות העברית והעולמית
*
להשיג בכל חנויות הספרים.
הפצה ראשית: י. מרגליות
הקדם ושלח הזמנתך בדואר בצירוף שיק ל„ביתן" הוצאה לאור, תא־דואר 2554, תל־אביב

A—ZET
עונה אוטומטית לקריאת טלפון
טלסטאר בע„מ
בר־כוכבא 9, ת„א, טלפון 244111

מדריך

או שלא לצורך, את אחת הדלתות הפונות אל הרחוב, בתפארתה המצועצעת־מאכזרנית־מרוחה של הגברת **פלמה זואים**, שהגיעה לשיא גיחוכיותה כשהלבישה שלשה בחורים, בעלי רקע־חברתי שונה, בחליבושת־אחידה; בה ניראו כחברי מקהלת־ילדים.

★★ **כראדם** (על־ידי להקת האוניברסיטה העברית בירושלים) הצגה יפהפיה שאינה הסרה אלמנטים חושניים, המבוססת על מחזה־מוסר שמקורו במשל בודיסטי. ביים, ללא כל שיקולי־קופה, אחד המרצים באוניברסיטה **אריה זקס**, ומורגש שקו־מנחה זה דבק ביתר היוצרים והמשתתפים. התפאורה, התלבושות, התאורה והמוסיקה משרבבי־נפש. נימה של הומור מלוטש נושבת מן הבמה אל האולם, בכל רגע בה נמצא עליה **ז'אק כהן** כהידות.

★★ **מחזות כמו** (בצוותא) הרגעים בהן צומחות דמויותיו של **שלמה שבא**, מתנתקות מהוויתן הארץ־ישראלית ועימדות בזכות עצמן, הם אמיתיים. הם לא רבים אך ישנם כאלה. **אריה יצחק** זכה כאן בהזדמנות בה ניתן לו להפגין את מעלותיו כשחקן, והוא יוצא בכבוד מן המשימה. **לרחל שור** מעלות רבות כשחקנית, ואם כי לפחות בשני קטעים עשתה את המוטל עליה בנאמנות, ניכר בה כי בעוד מספר שנים היו התפקידים הולמים אותה יותר; לא שהיא שחקנית בלתי בוגרת, אלא שהיא פשוט צעירה. הבימוי של **זחריה הרי פאי** מחושב ומדוקדק לפרטיו.

★ **פנטסטי** (הבימה) עלילה ילדותית, פזמונים שדופים, מוסיקה שאינה מצטיינת במיוחד, תלבושות שעטנזיות, כוריאוגרפיה אפסית ובימוי צולע. **אריק לביא** עושה על הבמה כבתוך שלו. **ג'ורג' חשביה** מתועץ בגמישות. **ברוך דויד, ישראל בקר ושמוליק סגל** משעשעים.

בידור

★★ **להקת פיקוד דיזנגוף** (תיאטרון דגן) העמדת הפזמונים המלוטשת. שאינה תמיד פונקציונאלית, של **דני ליטאי** מחפה על טקסטים ומוסיקה רדודים. הסקצ'ים באנאליים, הבדיחות צפויות מראש, ילדותיות. מה שכן: המבצעים משני המינים, נחמדים מאד, ושניים אפילו משעשים מאד (**יהודה ברקן ומיסקונה**).

★★ **ימים טובים** (האמרגן ש. צמח) פארודיה של **שייקה אופיר ויונה זוי** על הבלט הקלאסי, היא „מספר" משעשע מאד, על רמה גבוהה. מלבדה, דומה כי ביתר הקטעים כבר חזר שייקה ודש בהופעותיו הרבות מאז ימי הצ'יזבטרון. כלומר: הוא לא מחדש דבר. כמבצע „מזמין" בדרן ברמתו של שייקה צוות (מחברי מערכונים ופזמונים, מלחינים, במאי וכוריאוגרף) שיבנה עבורו, עליו וסביבו, מופע מלוטש ומגוון בש יותר.

★★ **קרוסר** (תיאטרון דגן) פנטומימה וריקוד. **יורם בוקר ונעמי בן־דויד** וגם **שמואל לבנה**. יש קטעים נחמדים. יש פחות. פה ושם רעיון, לא תמיד מלוטש ומשכנע, אבל בהחלט לא משעמם ואינו מזיק. כמובן שלא צריך להבין עברית ואפילו חרשים יהנו, כי המוסיקה היא לא בדיוק כזו שאי־אפשר לוותר עליה. הצד הוויזואלי אסתאטי מאד, אחראי: **דוד קדם**.

★★★ **אין אהבות שמחות** (בימות) לכל אדם יש צל, עמו עליו ללכת, / אותו עליו לשאת, כל עוד כוחו עמו, / בחולשתו לחיות, למות אצל עצמו. / דמית לאחוז את אשרך בכף, / אבל הן אשרך את כף יד צרב. אמנם **אראגון** ולא **ג'ורג' ברסאנס**, חיבר שירה זו, אך אין צורך להתעמק הרבה, כדי להסיק מדוע הסתפק ברסאנס במקרה זה רק בהלחנה, ומדוע בחר **יוסי בנאי** לקיים ערב שלם מיצירות הטרובאדור הצרפתי. פשוט מאד: אלו הן יצירות קטנות ובלתי רגילות, לא רק לגבי מי ש„רגיל" לפזמונאות מסוג אחר.

תערוכות

★★★★ **עמי שביט** (בגלריה גורדון בתל־אביב). נציג אסכולת הפיסול הקינטי בישראל. אסכולה זו, ש„הכוהנת הגדולה" שלה היא גלריה דניס־רנה בפאריס, טוענת שבחיים דינמיים כמו במאה שלנו אין בפסלים סטטיים כדי לבטא את התקופה ולכן הכניסו את האלמנט של תנועה לפיסול ומשם עברו למימד הנוסף של האור. נציג בולט של „פיסול אקטיבי" הוא השוויצרי **טינגלי**, המציג בגן הפסלים של מוזיאון ישראל בירושלים פסל בעל מנוע, המחריד את הסביבה ברעש שנוצר מחיכוך של מישטחי מתכת. הסרט השבוויה שהוצג לא מכבר בארץ הראה לנו את אין סוף האפשרויות של התבטאות זו בארבעת המימדים של אור, צבע, צורה ותנועה.

עמי שביט, המלמד באוניברסיטת תל־אביב, מציג סדרה של אוביקטים (חפצים) עשויים בידע טכני מעולה ומביאים את המדע של המאה ה־21 (כולל קרן לייזר!) לארץ. יצירותיו מזכירות מגרדי שחקים מבט צפור, המופצצים בצבעים חזקים המשובים מעולם הפרסומת ומשלטי הניאון. החומרים הפלסטיים, הנחשבים להומרים חסרי אצילות, משתלבים יפה במגמה זו של אסתטיקה מחושבת המתאימה לאווירה „העירונית", ולכן אין פלא שמרכז אסכולה זו מתנדנד בין פריז לניו־יורק, לעומת השימוש הקלאסי בחומרים יקרים (שיש, ברונזה וכו'), שואף הפיסול המודרני לבטל את חשיבות החומר או להשתמש בחומרים המלאכותיים השולטים בחיי יום־יום, והגיע עד לקיצוניות של צביעת הפסל בצבע כדי לבטל את החומר. מי שרוצה להנות מהשתלבות המדע המודרני באומנות המודרנית, אסור לו להחמיץ תערוכה זו.

★★★ **משה גבעתי** (גלריה גולדמן בחיפה) יוצא קיבוץ, המציג בדים גדולים בצבעי פסטל בהירים. התפתחות מענינת של צייר, שהניח את הקו התוקפני שבציורו, והפך להיות מעודן ו„מתורבת". שרבוטי מכחול עדינים, על נושאים של גופות אדם אירוטיים וחושניים, עשויים בטכניקה מעורבת של שמן והדפסות משי.

★★★ **שאול שין ומיכאל גיטלין** (גלריה דוגית בתל־אביב) שני צעירים שלקחו את גוף האשה כנושא, ומציגים תמונות שנעשו תוך עבודה משותפת. המבריק שבין השנים הוא **שאול שין** המושפע מהאמריקאי **דה־קונינג** ומצייר ביד קלה ושופעת גופות נשים בצבעים להוטים. **מיכאל גיטלין** חסר את התפרצות הרגשות של חברו, ומציג בעיקר תחריטים בנויים היטב.

עמי שביט עד רקע אחד מפסליו הקינטיים

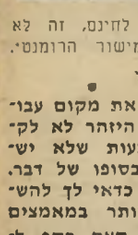

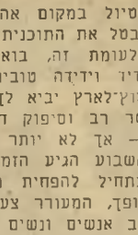

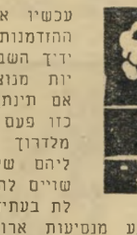

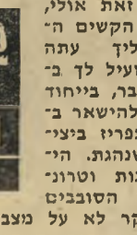

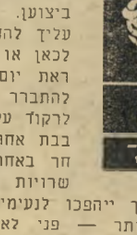

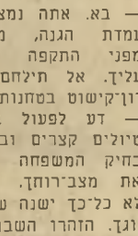

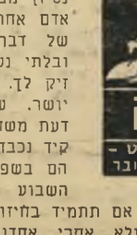

כן, זהו סוף הרומן, הידיד לשעבר עימו יצאת השבוע או נפגשת במיקרה, יסבך אותך ויגרום למשבר ביחסייך עם בן־זוגך הנוכחי. אתה מבולבל ואינך יודע מה להחליט, נסה לשנות דברים, היזהר משיגרה. בסוף השבוע יעזור לך אדם אליו פנית בבקשת עצה. אתה עומד לחלות קלות.

★ ★ ★

עכשיו או לעולם לא! ההזדמנות שהתגלגלה לידך השבוע חייבת להיות מנוצלת. מי יודע אם תינתן לך הזדמנות כזו פעם נוספת. היזהר מלדרוך על כפות רגליהם של אנשים הנשויים להיות לך לתועלת בעתיד. השבוע יהיה עליך להימנע מנסיעות ארוכות ומשיחות ממושכות. זה לא יועיל — ואולי אף יזיק.

★ ★ ★

אינך יודע זאת אולי, אך הימים הקשים העוברים עליך עתה עשויים להועיל לך בסופו של דבר, בייחוד אם תרבה להישאר בבית ולא תפריז ביציאות כפי שנהגת. היעדר מנעי מטענות וטרוניות באוזני הסובבים אותך, בעיקר לא על מצבך הכספי הקשה. השבוע יהיה המספר 8 מזלכם.

זהו שבוע להחלטות ולביצוע. השבוע יהיה עליך להחליט סוף סוף לכאן או לכאן, כי קשה ראת יום שלישי עשוי להתברר לך שלא-תוכל לרקוד על שתי חתונות בבת אחת. ברגע שתבחר באחת משתי האפשרויות יוקל לך. חייב החברה שלך ייהפכו לנעימים יותר. הינך מסוגלת ליותר — פני לאפיקים חדשים.

★ ★ ★

ההבטחה עדיין לא קויימה אך יש להמתין בסבלנות. השתדל לעמוד בדיבורך, אחרת לא יתנו בך אנשים אימון, ואתה עלול לאבד מקור אינפורמציה טוב. אל תהיה לקקן — אתה עלול להינזק מכך. מצבך הרפואי משתפר לאחר שהפסקת לשתות ולעשן. התמד בכך, אם תמשיך, תידרדר.

★ ★ ★

נסיון מציק לחפות על אדם אחר יבוא בסופו של דבר למצב מביך ובלתי נעים העלול לזכזק לך. אין תחליף לישור. שקרים והסחת דעת משחקים אצלך תפקיד נכבד. חייך המיניים הם בשפל. לקראת סוף השבוע הם עשויים להשתפר — אם תתמיד בחיזור אחרי מישהי מסויימת, ולא אחרי אחדות בבת אחת.

גם השבוע לא תצא לפועל תוכניתך לצאת לסיול במקום אהוב עליך. הפעם תיאלץ לבטל את התוכנית בגלל מזג־האויר הגרוע.

לעומת זה, בואם של ידיד וידידה טובים מחוץ־לארץ יביא לך אושר רב וסיפוק חברתי — אך לא יותר מזה. השבוע הגיע הזמן שתתחיל להפחית מנפחי גופך, המעורר צער בלב אנשים ונשים שחיבבו אותך בעבר. גלי את האמת לזה שמחכה לה, אל תניחי לו לסבול לחינם, זה לא הוגן. השבוע ילך לך במישור הרומנטי.

★ ★ ★

החלטתך הנחושה לשנות את מקום עבודתך חייבת שיקול נוסף. היזהר לא לקבל הצעות שלא יש־תלמו בסופו של דבר. השבוע כדאי לך להשתדל יותר במאמצים לחסוך קצת כסף לצורך מילוי התוכנית העומדת על הפרק כבר זמן רב. אין ספיכוי שתקבל את הדבר המפתה שהובטח לך. נסי להיות יותר חברותית — ואז לא תיאלצי לבכות עד כמה את בודדה. האשמה היא בך בלבד.

★ ★ ★

הקדש זמן רב יותר לפעילות ביתית, לאשתך או לבת־זוגך — ואהבתכם תפרח. התנהגותך והופעתך יוצאת הדופן אינה מקנה לך כלום — להיפך: רבים אשר קודם הערכו אותך ואת פעליך, מאוכזבים ומתרחקים ממך. אל תנסה להשלות את עצמך שהצלחתך בקרב בנות המין היפה היא אמתית. אהובך לא הגיע למרות שהבטיח, בת קשתך זה היה צפוי ויקרה השבוע שנית. היזהר מרוח פרצים, בעיקר בסוף השבוע.

★ ★ ★

לעומת היותך קטן־אמונה נוגע לכל מה שמספרים לך, אתה נוטה להאמין בצורה כימעט עיוורת למילה הכתובה, לסיסמאות ופירסומות. אם לא הביאה לך אמונה זאת נזק עד כה, יבוא הנזק בסוף שבוע זה. ימי הגשמים הגיעו, מוטב שתחדשי את המלתחה הישנה שלך, העושה אותך מיושנת ומכוערת. כדאי לך להיות נאה השבוע, כי יש סימנים שסיכוייך למצוא את המיוחל.

★ ★ ★

אין ספק שאת עומדת בפני שינוי מכריע באורח חייך, בעיקבות תקרית שתשנה את מצבך מקצה לקצה. המצב ממנו חששת כל־כך — בא. אתה נמצא בעמדת הגנה, מתגוננת מפני התקפה כללית עליך. אל תיחלם כמו דון־קישוט בסחנות־הרוח — דע לפעול בשכל. טיולים קצרים ובילויים בחיק המשפחה ישפרו את מצב־רוחך. ביגדה לא כל־כך ישנה שלך עלולה להתגלות לבן־זוגך. הזהרו השבוע מהימור מסוכן ומהיר.

★ ★ ★

המיטען הרוחני שלך מדולדל. קרוב לוודאי שתזדקק לו השבוע, בעת שיחה רבת־חשיבות לה לא תהיה מוכן — ובה תיכשל. להבא זכור שעליך להיות תמיד בתמונה. עתידך הכלכלי שכה מדאיג אותך לא יש־תנה לטובה אפילו אם תבצע את תוכניותיך. אם תצליח לרסן את יצר הפחדנות שלך, המעורר דחייה, ותהיה אמיץ וזריז יותר, הנבואות השחורות יתבהרו. חלומותיך בדבר נסיעה ארוכה יתגשמו.

העולם הזה

להקות ולהיט

אמונה

היום כבר כולם מדברים על מוסיקה מתקדמת. מי היה מאמין אפילו לפני שנה, שהטרמלוס, אותה להקת־פופ טיפוסית — תדבר אף היא במונחים של מוסיקה־מתקדמת, שנוי־סיגנון, או אפילו „מחתרת"?

אבל היו ימים, והם לא כל כך רחוקים, כאשר להקות המוסיקה־המתקדמת הראשונות ניסו לפלס את דרכן לתודעת המאזינים, וסבלו מרורים. הלהקה הידועה כנחשונית בשטח המוסיקה המתקדמת בלונדון, היא להקת פינק פלויד.

הם החלו את מאבקם לפני כשלוש שנים, במועדון לילה קטן בלונדון, שנשא את השם יופו (מתחרז עם צופו), שם הלקוח מראשי התיבות של „עצמים מעופפים בלתי־מזוהים" (הגדרה מקובלת לגבי צלחות־מעופפות).

„המועדון הזה היה ידוע כמקום מפגש וכבמה לכל מיני להקות חדשות, המנסות לעשות דברים חדשים," מספר חבר הלהקה, ריצ'ארד רייט. „לכן, במסגרת המועדון עוד קיבלו, איכשהו, את המוסיקה שלנו. אבל בהופעות מחוץ למועדון — היו זורקים עלינו בקבוקים.

„כולם רבו שננגן פיזמונים מהמיצעד, ו־אנחנו התעקשנו להביא להם מוסיקה אחרת, שונה. אז הקלטנו את המזמון ראה את אמ־לי משחקת, והוא הצליח להכנס למצעד. זאת היתה הפעם הראשונה שהצלחנו להת־קבל על חלק מחובבי הפיזמונים..."

ריצ'ארד מרוצה מהמצב בו נמצא כיום עולם הפיזמונים. מי חלם, כאשר התחלנו את סבוב הופעותיה, בהופעה חגיגית באולם אלברט־הול בלונדון. בהופעה זו הם מתכוננים להכניס, בפעם הראשונה, את המימד הסטריאופוני לאולם הקונצרטים. הרעיון הוא לפזר את הרמקולים לאורך קירות האולם, על מנת לתת למאזינים תחושה שהם יושבים „בתוך" המוסיקה.

להקת „פינק פלויד"

מסחרית

אולי היום זה נראה שגעון — אבל לא קשה להאמין שיום אחד יהפוך השגעון הזה לעניין מקובל. מכש כפי שקרה למוסיקה של פינק פלויד.

כאשר להקות המוסיקה־המתקדמת הראשונות ניסו לפלס את דרכן לתודעת המאזינים, וסבלו מרורים. הלהקה הידועה כנחשונית בשטח המוסיקה המתקדמת בלונדון, היא להקת פינק פלויד.

הם החלו את מאבקם לפני כשלוש שנים, במועדון לילה קטן בלונדון, שנשא את השם יופו (מתחרז עם צופו), שם הלקוח מראשי התיבות של „עצמים מעופפים בלתי־מזוהים" (הגדרה מקובלת לגבי צלחות־מעופפות).

„המועדון הזה היה ידוע כמקום מפגש וכבמה לכל מיני להקות חדשות, המנסות לעשות דברים חדשים," מספר חבר הלהקה, ריצ'ארד רייט. „לכן, במסגרת המועדון עוד קיבלו, איכשהו, את המוסיקה שלנו. אבל בהופעות מחוץ למועדון — היו זורקים עלינו בקבוקים.

„כולם רבו שננגן פיזמונים מהמיצעד, ו־אנחנו התעקשנו להביא להם מוסיקה אחרת, שונה. אז הקלטנו את המזמון ראה את אמ־לי משחקת, והוא הצליח להכנס למצעד. זאת היתה הפעם הראשונה שהצלחנו להת־קבל על חלק מחובבי הפיזמונים..."

ריצ'ארד מרוצה מהמצב בו נמצא כיום עולם הפיזמונים. מי חלם, כאשר התחלנו

— הוא אומר — שיבוא יום ולהקות מח־תרת יעשו יותר כסף מלהקות פופ? עדיין ישנם אנשים הסולדים ממוסיקת מחתרת, אבל ביסודה היא כבר היכתה שורשים.

„מה שעוד מעודד," אומר ריצ'ארד בנימה ערמומית, „זה לגלות שמוסיקה שאתה מא־מין בה — היא גם מסחרית..."

★ ★ ★

עד כה היו ללהקת פינק פלויד כמה נסיו־נות נפל בשטח התקליטונים. בעקבות זאת החליטו עתה לעבור סופית למדיניות מקו־בלת על להקות המחתרת, ולהקליט אך ורק ארוכי־נגן.

„לדעתי כל השוק של התקליטונים הולך ונחוץ," אומר ריצ'ארד. „עתיד ההקלטות שמור בתקליטים ארוכי־הנגן. אני יודע שיש להקות מחתרת — כמו פליסוד מאק וג'סרו טול — שהוציאו לאחרונה תקליטונים. אבל נראה לי שזה לא יתאים לנו..."

ככל שריצ'ארד ממשיך ומסביר את מדי־ניות הלהקה, כך הוא נעשה יותר אופטימי לגורלו של עולם הפיזמונים בכלל. „אני מאמין שמהיום מוסיקת־פופ תהיה מוסיקה טובה. אני יכול לראות אותה משתפרת."

★ ★ ★

עדות למעמדה של להקת פינק פלויד בעולם הפיזמונים, היא העובדה שהם מקב־לים לאחרונה הזמנות רבות לכתיבת מוסיקה לסרטים.

„כתיבת מוסיקה לסרט היא עבודה קשה," מודה ריצ'ארד. „לא מזמן ישבנו משך שבו־עיים, יום ולילה, על כתיבת קטע מוסיקאלי של 20 דקות לסרט איטלקי. אבל זו עבודה המביאה סיפוק רב, והייתי מעוניין לעסוק בה יותר ויותר..."

בשבוע הבא מתחילה להקת פינק פלויד

יש מתחתנים
יש מתגרשים

בשבוע שעבר חתם אחרון הטרמלוס את תקופת רווקותו. **דייב מאנדן**, מתופף הלהקה, נשא לאשה את **אנדרי וויטני ברג**, ובכך הסתיים תהליך נשואי־השרשרת של כל חברי הלהקה. בסקס החתונה הש־תתפו כל השפנפנות היפיפיות של מועדון הפלייבוי בלונדון, מקום שם עבדה אנדרי לפני נשואיה... תקופה אחרת נחתמה על להקה אחרת — להקת הבי ג'יס. שרידיה האחרונים של הלהקה, שמנתה בעבר חמי־שה חברים, התפוררו בשבוע שעבר, כאשר **בארי גיב** נפרד מעמיתו היחיד ששרד, אחיו מוריס. „החלטתי ששני אנשים אינם יכולים להוות להקה", הסביר בארי הממור־מר...

דייב ואנדרי

בארי גיב

להקת „הבוקס טופס"

אם תביטו בתצלום הלהקה ש־לפניכם, לא תנחשו לעולם שאלה הם חברי להקת ה„בוקס טופס". לא רק משום שאחדים מהם הצ־מיחו זקן ורעמות שיער, אלא פשוט משום שמתוך חמשת חברי הלהקה המקוריים, נותרו כיום שניים בל־בד. שלושת האחרים הם חדשים.

החמישייה המקורית של ה„בוקס טופס", זו האחראית ללהיטם הנ־דול „המכתב", היתה להקה נקייה ומצוחצחת. עם חליפות ועניבות. אולם במעמקי נשמתם ידעו אלקס צ'ילטון (הזמר) וגארי טלי (גיטרה) — שני הוותיקים שבלהקה — כי זה לא זה.

„אני משוכנע שחדברים שאנו מנגנים כיום, הם הרבה יותר טובים ממה שניגנו אי־פעם, ומביאים לנו הרבה יותר שיטוק. ככל שנתרחק מצליל העבר שלנו — כן נשתפר יותר ויותר..."

במדינה

דרכי־אדם

הקורבן האחרון

לפני חמש שנים, בשלישי לדצמבר 1964, פרצו שני שודדים רעולי־פנים לסניף בנק הפועלים בשכונה ד' בבאר־שבע. תוך כדי נסיון השוד הם רצחו את מנהל הסניף, נמלטו על נפשם. חלפו שנתיים עד שהם נתפסו: היו אלו שני צעירים, אז בני 25; דויד בן־הרוש ויוסף דהאן. הם הועמדו למשפט בבאר־שבע, נידונו למאסר עולם. השבוע, חמש שנים מאוחר יותר, מת גם קורבנם השני. הוא התאבד.

עברו הסודי של צלם הדיסקוטקים. סמי אקצין היה מוכר ואהוד על כל הבוהמים ומבקרי־הדיסקוטקים בירושלים.

קורבן סמי אקצין
המוות נמשך חמש שנים

ביחוד באי הדיסקוטקים במזרח־ירושלים הירבו להכירו. הוא נהג לצלמם ולהעניק להם את צילומיהם חינם. כי לסמי לא היה כל חוש מסחרי, רק אהבה עמוקה למקצועו, הצילום. כאשר ביצע צילום מוצלח, אהב לשתף בהנאתו גם את נושא הצילום, לא הקפיד לקבל תשלום.

מבין כל מכריו ומיודעיו, לא היה כמעט אחד שידע על הטרגדיה של צלם־הדיסקוטקים החביב.

איש מהם לא ידע כי סמי אקצין הוא בעצם סמי אמארה, שלפני חמש שנים היה פקיד צעיר בן 17 בסניף בנק־הפועלים ב־שכונה ד' בבאר שבע, כאשר מנהל הסניף נרצח שם בעת שוד מזויין.

רכית חוליי רחולי נפש. בעקבות הרצח, קיבל סמי הלם, ממנו לא התאושש עד יום מותו. הוא סבל מדיכאון נפשי, ניסה להתאבד. הסיבה: הוא האמין שהכדור שהרג את מנהלו, שמעון שלום ז"ל, נועד בעצם לו, ורק בטעות פגע בשמעון.

לפני שלוש שנים אושפז סמי לראשונה בבית־חולים לחולי נפש בטלביה, קיבל שם טיפול מיוחד תקופה ממושכת. הטיפול עזר באופן זמני. ביוני השנה אושפז שוב בבית־חולים הממשלתי לחולי־נפש איתנים, בירו־שלים, ומאז ניסה להתאבד מספר פעמים.

ביום השלישי האחרון ביקר אצלו דודו, מוריס קטריבאס, שהגיע מדנמארק לביקור משפחתי. הוא נפרד מסמי באחת בצהרים, בשלוש נעלם סמי מבית החולים.

הוא נמצא 24 שעות מאוחר יותר בואדי סמוך לבית החולים, תלוי על עץ.

מיטען ההטא. משפחתו של סמי קיב־לה את ההודעה על התאבדותו בזעזוע מר־בן. לצוות בית־החולים ידוע היה שהצעיר בעל הנטייה הקשה להתאבד זקוק להשגחה מתמדת. העובדה שנשאר ללא השגחה במשך שעתיים, שהוכחו כגורליות, הינה חמורה ביותר, והמשפחה אינה מתכוונת לעבור על כך בשתיקה.

אשר לשני רוצחיו של מנהל הבנק, הנתו־נים כעת במאסר עולם — אלו פטורים מכל עונש נוסף, הן מבחינה חוקית והן מבחינה מעשית. מותו של הצעיר, ששיווי־משקלו הנפשי התערער בעיקבות פישעם, לא יכול להגדיל את עונשם.

השאלה — האם מצפונם יוציאם זכאים?

,ההסדר' הינו סיפור אודות אדי אנדרסון — פרסומאי דינמי ומוכשר, שהוא גם סופר מבריק. אדי נשוי לפלורנס אך מושפע מאד מאהובתו הצעירה, גוון. בפעם הראשונה בחייו הוא מאבד את השליטה בעצמו — נוטש את אשתו, את ביתו ואת עבודתו — קורבן לניגודים וסתירות שבין מצפונו לתשוקותיו. עבור אדי ,ההסדר' כבר הסתיים. וכגיל 43, החיים רק מתחילים...

„גיליתי כי כבר שכחתי מה טעמה של צעירה הרעבה לאהבה. כוונתי לנערה שבאמת השתוקקה לטרוף אותי בכל פה, נערה שאותה התאוויתי אני לכלות. דומני שהנחתי אפילו לבגידותי להכנס לשיגרה. השיגרה של אשה מהוגנת והרמון של נערות מהוגן לא פחות, מאהבות רק בשם, שאף אחת מהן לא היתה ערה לאפשרויות הטמונות בענין. הנקודה העיקרית אצל גוון לא היתה זו שהיא היתה נכונה יותר, תוקפנית יותר או הפגנתית יותר... היא עשתה דבר נפלא. היא הוציאה הכל מתוך השיגרה. ידעת שאתה עתיד לזכות בה, אך לא ידעת כיצד או מתי. ומעולם לא ידעת מתי הסוף. רצית בה, אחרי, באותה מידה כמו לפני..."

מחיר מיוחד לחודש ההופעה **10.80** ל"י במקום —**12** ל"י.

הפצה ראשית: מרגליות

הקדם ושלח הזמנתך בצירוף שיק/המחאת־דואר ל„ביתן", הוצאה לאור, ת.ד. 2554, ת"א.

מספר 1686 המחיר 1.50 ל"י

העולם הזה

סקופ!

השוד הגדול ברמת־גן

השודדים מגלים למערכת העולם הזה

כך ביצענו את השוד!"

הארן דונסקי

חלוצת פרסומת העירום